

Nyugati Városrészi Óvoda

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Kovácsné Hajdinák Éva

Kovácsné Hajdinák Éva
igazgató

Tartalom

Bevezetés.....	4
1. Jogszabályi háttér.....	5
2. Intézményi adatok.....	6
2.1. Tagóvodák és telephelyeik.....	6
2.2. Az intézmény létszámadatai.....	7
3. Küldetésnyilatkozat, óvodakép, gyermekkép, pedagóguskép.....	9
3.1. Küldetésnyilatkozat.....	9
3.2. Gyermekkép.....	9
3.3. Óvodakép.....	10
3.4. Pedagóguskép.....	10
4. Óvoda bemutatása.....	11
4.1. Nyugati Városrészi Óvoda (székhelyintézmény).....	11
4.2. Nyugati Városrészi Óvoda Ajtósi Dürer Utcai Tagóvodája.....	15
4.3. Nyugati Városrészi Óvoda Esztergár Lajos Utcai Tagóvodája.....	21
4.4. Nyugati Városrészi Óvoda Hajnóczy József Utcai Tagóvodája.....	26
4.5. Nyugati Városrészi Óvoda Istenkúti Tagóvodáj+++++++.....	32
4.6. Nyugati Városrészi Óvoda Közraktár Utcai Sportóvodája.....	36
4.7. Nyugati Városrészi Óvoda Magyar Lajos Utcai Tagóvodája.....	43
4.8. Nyugati Városrészi Óvoda Nagy Jenő Utcai Tagóvodája.....	47
4.9. Nyugati Városrészi Óvoda Radnóti Miklós Utcai Tagóvodája.....	52
4.10. Nyugati Városrészi Óvoda Rácvárosi Tagóvodája.....	56
4.11. Nyugati Városrészi Óvoda Zipernowsky Károly Utcai Tagóvodája.....	60
5. Az óvodai nevelés célja, feladatai.....	64
5.1. Az óvodai nevelés célja.....	64
5.2. Az óvodai nevelés feladatai.....	65
5.3. A nevelőmunka alapelvei.....	65
5.4. Egészséges életmódra nevelés.....	67
5.4.1. Egészségfejlesztő program.....	70
5.5. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....	73
5.5.1. Ünnepek, hagyományok.....	77
5.6. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	79
6. Az óvodai élet megszervezése.....	81
6.1. Napirend.....	81
6.2. Hetirend.....	83
6.3. Befogadás.....	84

6.4.	3 év alatti gyermekek gondozása és nevelése	85
6.5.	Óvoda-iskola átmenet, iskola előkészítő fejlesztés	85
6.6.	Személyi feltételek	87
6.6.1.	A nevelőközösség pedagógiáját meghatározó tanulási környezet bemutatása	89
6.6.2.	Az intézményben működő munkaközösségek	89
6.6.3.	Továbbképzési rendszerünk	90
6.7.	Tárgyi feltételek	90
7.	Az óvodai élet tevékenységformái	91
7.1.	Játék.....	91
7.2.	Verselés, mesélés	96
7.3.	Ének, zene, népi játék, tánc	100
7.4.	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	105
7.5.	Mindennapos mozgás.....	111
7.6.	Külső világ tevékeny megismerése	115
7.7.	Munka jellegű tevékenységek	124
7.8.	Tevékenységben megnyilvánuló tanulás.....	128
8.	Esélyegyenlőség	133
8.1.	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek.....	133
8.1.1.	Sajátos nevelési igényű gyermek	133
8.1.2.	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek.....	135
8.1.3.	A tehetséges gyermek.....	136
8.1.4.	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	137
8.2.	A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek	138
8.3.	A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek.....	139
8.4.	Sajátos ellátást igénylő gyermek	139
8.5.	Gyermekevédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	142
8.6.	A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	145
8.7.	Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése.....	146
9.	Az óvoda kapcsolatrendszere	146
9.1.	A szülőkkel való kapcsolattartás	146
9.1.1.	A kapcsolattartás formái.....	147
9.1.2.	Kapcsolat a Szülői Szervezettel	148
9.2.	Külső kapcsolatok	149
9.3.	A család-óvoda kapcsolata – az óvoda családsegítő és családokat támogató tevékenysége	156
9.4.	Az óvoda-iskolai átmenet támogatása.....	157
10.	A pedagógiai munka dokumentációja	158

10.1.	Az óvodában használt kötelező nyomtatványok	158
10.2.	Az intézmény szakmai dokumentációs rendszerének felépítése.....	159
10.3.	A gyermekek fejlődésének nyomon követése	160
11.	A pedagógiai szakmai munka eredményessége	160
12.	Nyilvánosság	162

Bevezetés

A Nyugati Városrészi Óvoda kilenc telephellyel 2007. július 1 - én alakult, négy, több telephelyen működő óvoda összevonásával. 2013. július 1-től tovább bővült két tagóvodával így jött létre a jelenleg 11 tagintézménnyel működő intézményegység

A tagóvodák az egyesítést követően is megtartották egyedi arculatukat ezért intézményünk igazán sokszínű. Az egyes óvodák egymástól való különbözősége abból is adódik, hogy az épületek adottságai különfélék, míg vannak óvodák, amelyek kimondottan gyermekek ellátására épültek, addig vannak olyan intézmények, amelyek korábban más funkciót töltöttek be.

A változatosság mellett törekszünk azoknak az egységes nevelési elveknek a kialakítására, ami mellett minden nevelőtestületi tag el tud köteleződni. Célunk, hogy az egységes értékrend mellett a tagóvodák szakmai sokszínűségét megőrizzük.

Fontosnak tartjuk, hogy megismerjük egymás munkáját, az óvodánkon belüli tudást felszínre hozzuk. Tanuljunk egymástól, osszuk meg a „jógyakorlatot”, merjünk beszélni a nehézségekről. Találkozási pontokat keresünk, ahol az óvodák át tudják adni a tudásukat, tapasztalataikat. Erre jó alkalmak a közös nevelési értekezletek, egymás óvodáiban tartott bemutató foglalkozások, munkaközösségi találkozók.

1. Jogszabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata

- Nevelőtestületi határozatok
- Az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása projekt céljai
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

2. Intézményi adatok

Az intézmény neve: Nyugati Városrészi Óvoda

Székhelye: 7623 Pécs, Mezőszél u.2-

Intézmény alapítója és felügyeleti szerve:

Pécs MJ. Város Önkormányzatának Közgyűlése

7621 Pécs Széchenyi tér 1.

Intézmény OM azonosító száma: 026993

Intézmény törzsszáma: 676504

Szakágazati száma: 851020

Intézmény típusa: óvoda

2.1. Tagóvodák és telephelyeik

Tagóvoda neve	Tagóvoda címe
Nyugati Városrészi Óvoda	7623 Pécs, Mezőszél u. 2.
Nyugati Városrészi Óvoda Ajtósi Dürer Utcai Tagóvodája	7633 Pécs, Ajtósi D. u.1.
Nyugati Városrészi Óvoda Esztergár Lajos Utcai Tagóvodája	7633 Pécs, Esztergár L. u.13
Nyugati Városrészi Óvoda Hajnóczy József Utcai Tagóvodája	7633 Pécs Hajnóczy J. u. 7
Nyugati Városrészi Óvoda Istenkúti Tagóvodája	7635 Pécs Nagydeindoli út 2/2
Nyugati Városrészi Óvoda Közraktár Utcai Sportóvodája	7623 Pécs Közraktár u. 7.

Nyugati Városrészi Óvoda Magyar Lajos Utcai Tagóvodája	7633 Pécs Magyar L. u.2.
Nyugati Városrészi Óvoda Nagy Jenő Utcai Tagóvodája	7624 Pécs, Nagy J. u. 38.
Nyugati Városrészi Óvoda Radnóti Miklós Utcai Tagóvodája	7633 Pécs, Radnóti M. u.4
Nyugati Városrészi Óvoda Rácvárosi Tagóvodája	7634 Pécs, Rácvárosi u. 56
Nyugati Városrészi Óvoda Zipernowsky Károly Utcai Tagóvodája	7633 Pécs Zipernowsky K. u. 3.

2.2. Az intézmény létszámadatai

Óvoda/Tagóvoda neve	Csoportok száma	Férőhelyszám	Maximális gyermeklétszám
Nyugati Városrészi Óvoda	5	125	150
Nyugati Városrészi Óvoda Ajtósi Dürer Utcai Tagóvodája	3	75	90
Nyugati Városrészi Óvoda Esztergár Lajos Utcai Tagóvodája	5	117	134
Nyugati Városrészi Óvoda Hajnóczy József Utcai Tagóvodája	3	75	90
Nyugati Városrészi Óvoda Istenkúti Tagóvodája	2	43	52
Nyugati Városrészi Óvoda Közraktár Utcai Sportóvodája	4	100	120
Nyugati Városrészi Óvoda Magyar Lajos Utcai Tagóvodája	3	71	85
Nyugati Városrészi Óvoda Nagy Jenő Utcai Tagóvodája	5	104	125
Nyugati Városrészi Óvoda Radnóti Miklós Utcai Tagóvodája	4	100	120
Nyugati Városrészi Óvoda Rácvárosi Tagóvodája	4	78	93
Nyugati Városrészi Óvoda Zipernowsky Károly Utcai Tagóvodája	4	94	113

Álláshelyek számadatai

	Pedagógusok			Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítőik			kisegítő/ udvaros
	óvoda- pedagógus	óvoda- pszichológus	gyógy- pedagógus	dajka	pedagógiai asszisztens	óvoda- titkár	
<i>Nyugati Városrészi Óvoda</i>	11	0	0	6	2	4	1
<i>NyVÓ/Ajtósi Dürer Utcai Tagóvodája</i>	6	0	0	4	1	0	0,5
<i>NyVÓ/Esztergár Lajos Utcai Tagóvodája</i>	11	0	0	6	1	0	1
<i>NyVÓ/Hajnóczy József Utcai Tagóvodája</i>	6	1	0	4	1	0	0,5
<i>NyVÓ/Istenkúti Tagóvodája</i>	4	0	0	3	1	0	0,5
<i>NyVÓ/ Közrak- tár Utcai Spor- tóvodája</i>	8	0	0	5	1,5	0	1
<i>NyVÓ/ Magyar Lajos Utcai Tagóvodája</i>	6	0	0	4	1	0	1
<i>NyVÓ/ Nagy Jenő Utcai Tag- óvodája</i>	10	0	1	6	2	0	1
<i>NyVÓ/ Radnóti Miklós Utcai Tagóvodája</i>	8	0	0	5	1,5	0	1
<i>NyVÓ/ Rácvá- rosi Tagóvodája</i>	8	0	0	5,5	1	0	0,5
<i>NyVÓ/ Zipernowsky Károly Utcai Tagóvo- dája</i>	8	0	2	5	2	0	1

3. Küldetésnyilatkozat, óvodakép, gyermekkép, pedagóguskép

3.1. Küldetésnyilatkozat

Óvodánk legfőbb küldetése, hogy szeretetteljes, biztonságos és befogadó környezetben biztosítsa a gyermekek harmonikus fejlődését. Hisszük, hogy minden gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Fő törekvésünk, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, megtanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát. Azon dolgozunk, hogy e feladat sikerességéhez szükséges feltételeket folyamatosan javítsuk, a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetettséget növelő tényezők azonosítását követő, célzott és személyre szabott beavatkozások megvalósításával.

3.2. Gyermekkép

Az általunk nevelt gyermek:

- pozitív énképpel rendelkező, kezdeményező, kreatív,
- egyéni ötletek megvalósítására képes, problémahelyzeteket megoldani tudó,
- nyitott, másokat elfogadó, érzelmekben gazdag,
- környezetbarát, harmonikus személyiség,
- aki felelősséget érez önmaga, társai, környezete és hazája iránt.

Célunk, hogy a gyermekekben megerősödjenek az örök emberi erkölcsi értékek:

- az egyén tisztelete,
- a humánus gondolkodás,
- a közösség iránti felelősségvállalás,
- az empátia és a tolerancia,
- valamint mindazok a képességek, amelyek a békés konfliktusrendezést és az egymás mellett élést segítik.

3.3. Óvodakép

Óvodánkban a nevelés középpontjában a gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztése áll. Olyan közösséget építünk, amelyben a gyermeki személyiség testi, szociális és érzelmi fejlődése optimális feltételek között valósul meg.

Pedagógiai tevékenységrendszerünkkel és megfelelő tárgyi környezetünkkel támogatjuk a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását, az emberi értékek közvetítését, a vizuális kultúra fejlesztését és a szabad játéktevékenység elsődlegességét. Kiemelt feladatunk a különböző fejlődési ütemű, illetve sajátos nevelési igényű gyermekek támogatása, a hazájukat elhagyni kényszerülő gyermekek önazonosságának megőrzése és ápolása, valamint a gyermekek testi épségének védelme, balesetvédelme. Az óvodai élet mindennapjait a szeretetteljes, befogadó légkör, az okos szeretet, az együttérzés, a segítőkészség és a gyermekek érdekeinek mindenekfelett való érvényesítése hatja át.

3.4. Pedagóguskép

Óvodapedagógusaink hivatásukat elhivatottan, gyermekközpontúan végzik. Széleskörű szakmai felkészültségük, folyamatos megújulásra való törekvésük és minőség iránti elkötelezettségük biztosítja a nevelési célok megvalósítását. A pedagógus olyan szeretetteljes, elfogadó és biztonságot nyújtó felnőtt, aki figyelembe veszi a gyermekek egyéni szükségleteit, képességeit és családi háttérét. Támogatja a gyermekek önállóságát, kezdeményezőképességét, segíti a közösségbe való beilleszkedést, és példájával közvetíti az emberi értékeket. Az óvodapedagógus munkája során partneri kapcsolatot ápol a szülőkkel, a családokkal, és aktívan részt vesz az óvoda közösségi, nevelési és innovációs folyamataiban.

4. Óvoda bemutatása

4.1. Nyugati Városrészi Óvoda (székhelyintézmény)

	Nyugati Városrészi Óvoda (székhelyintézmény)
A székhelyintézmény címe	7623 Pécs, Mezőszél u.2.
Csoportok száma	5
Csoportforma	homogén, életkor szerinti elosztású csoportok

Személyi feltétele, nevelőtestület bemutatása:

Óvodánk nevelőtestületét jelenleg 10 elhivatott óvodapedagógus, két pedagógiai asszisztens és hat dajka alkotja.

A nevelőtestület életkori összetétele sokszínű, ami gazdagítja az óvoda közösségét: három fő 55 év feletti, kettő 50 év feletti, míg további pedagógusaink a 35, 40 és 45 év feletti korosztályt képviselik. Ez a generációs sokféleség lehetőséget ad arra, hogy a tapasztalat és a szakmai tudás ötvöződjön a fiatalos lendülettel és nyitottsággal.

A pedagógus minősítési rendszerben kollégáink közül két fő Pedagógus I., hét fő pedig Pedagógus II. besorolásban van. Ez jól mutatja, hogy nevelőtestületünk tagjai elkötelezetten törekednek a folyamatos szakmai fejlődésre, a minőségi munkavégzésre, valamint a korszerű pedagógiai módszerek megismerésére és alkalmazására.

A pedagógiai asszisztensek munkája nélkülözhetetlen az óvoda mindennapjaiban: aktívan részt vesznek a gyermekek tevékenységeiben, segítik az óvodapedagógusok munkáját a nevelési helyzetekben, valamint támogató jelenlétükkel hozzájárulnak a gyermekek biztonságérzetének kialakulásához. Sokoldalú tevékenységük révén lehetővé teszik, hogy az óvodapedagógusok még inkább a személyre szabott fejlesztésre és a nevelési folyamatokra összpontosíthassanak.

A dajkák munkája szintén meghatározó jelentőségű. Ők gondoskodnak a gyermekek mindennapi kényelméről, tisztaságáról és biztonságáról, valamint segítik a csoportok szervezett működését. Nem csupán a környezet rendben tartásáért felelnek, hanem szeretetteljes jelenlétükkel, közvetlen kapcsolattartásukkal fontos bizalmi szerepet töltenek be a gyermekek életében. Gyakran ők az elsők, akik megnyugtadják a síró kisgyermeket, segítenek az öltözködésben vagy támogató szavakkal kísérik a gyermek első önálló próbálkozásait.

Óvodapedagógusaink, pedagógiai asszisztenseink és dajkáink közös munkája biztosítja azt az egységes, támogató és szeretetteljes légkört, amelyben minden gyermek megtalálhatja a helyét, kibontakoztathatja képességeit, és örömmel élheti meg mindennapjait.

Közös hitvallásunk, hogy a gyermekek nevelésében az együttműködés, a gyermekszerepet, a kreativitás és a folyamatos megújulás vezérel bennünket. Hisszük, hogy csak közös erővel, egymás munkáját támogatva és a családokkal szoros partnerségben tudjuk megteremteni azt a biztonságos és inspiráló környezetet, amelyben minden gyermek a saját ütemében fejlődhet és boldogan élheti meg óvodás éveit.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk városias környezetben, emeletes házak között helyezkedik el, mégis otthonos, barátságos légkört kínál a hozzánk érkező gyermekek számára. Az udvarunkat néhány hatalmas lombkoronájú fa teszi árnyékosná, így a nyári melegben is biztonságos és kellemes játszóhelyet biztosít. A kerékpárral érkező gyermekek és szülők számára biciklitárolókat alakítottunk ki, ezzel is támogatva a környezetbarát, egészséges közlekedési szokások kialakulását.

A gyermekek mozgásfejlődését változatos, korszerű és biztonságos udvari játékok segítik. Nagyméretű mászóakák, csúszdák, tágas homokozó, valamint különböző rugós játékok nyújtanak lehetőséget a mozgás örömteli átélésére, az egyensúlyérzék és a koordináció fejlesztésére. Az udvari életet egy belső udvar is gazdagítja, melyet a bölcsődével közösen használunk. Itt minden csoport számára kialakítottunk egy magasságyast, amelyben a gyerekek maguk is részt vehetnek a növények gondozásában. Ez a tevékenység nemcsak a természet szeretetére neveli őket, hanem a felelősségvállalást és a kitartást is erősíti. Az udvaron továbbá interaktív oszlop, valamint madáretető is helyet kapott, amelyek az élménypedagógiai módszereket támogatva hozzájárulnak a gyerekek megfigyelőképességének és környezeti érzékenységének fejlődéséhez.

Az épület pavilonos elrendezésű, amely lehetővé teszi a családi hangulatú, kisebb közösségek kialakítását. Öt tágas, világos és barátságosan berendezett csoportszoba áll a gyermekek rendelkezésére, melyek felszerelése és bútorzata minden esetben igazodik az adott korosztály igényeihez. A csoportszobákban a játék- és tanulószarkok változatos lehetőséget biztosítanak a gyerekek érdeklődésének kibontakoztatására és a differenciált fejlesztés megvalósítására.

A mindennapi mozgás és a komplex fejlesztés színterét egy tornaszoba biztosítja, ahol változatos mozgásfejlesztő eszközök állnak a pedagógusok és gyermekek rendelkezésére. Az épület minden pavilonjában gyermekmosdó és öltöző is található, amelyek kialakítása a gyermekek önállósodását és komfortérzetét szolgálja.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása**Kiemelt céljaink**

Óvodánk kiemelt célja, hogy a gyermekeket sokszínű tevékenységeken keresztül, saját élményeikre és tapasztalataikra építve, kompetenciaalapú nevelésben részesítsük. Fontosnak tartjuk, hogy a pedagógiai munka korszerű módszerekkel támogassa a gyermekek harmonikus személyiségfejlődését. Ennek érdekében számos innovatív és élményszerű programot valósítunk meg a mindennapokban: Veronika-zeneprojekt, „Így tedd rá!” népi játék- és táncfoglalkozások, Mozgáskotta-módszer, Boldogságóra program, állat-asszisztált fejlesztő foglalkozások, robotika, valamint saját kezdeményezésű programjaink, mint az Óvodai Fürkész és a MadarászOvi. Ezek mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyermekek gazdag élményekhez jussanak, fejlődjön önkifejezésük, kreativitásuk, érzelmi intelligenciájuk és problémamegoldó képességük.

Kiemelt feladataink

Pedagógiai munkánk egyik legfontosabb területe a környezettudatos magatartás kialakítása és az egészséges életmódra való nevelés. Ehhez kapcsolódóan a mindennapok során olyan tevékenységeket kínálunk, amelyek játékosan, élményszerűen, ugyanakkor következetesen vezetnek rá a gyermekeket a helyes szokásokra, értékekre. A környezeti nevelés és a természet védelmére való érzékenyítés különösen nagy hangsúlyt kap, hiszen óvodánk „Zöld Óvoda” címmel rendelkezik.

Az érzelmi nevelés szintén kiemelt területünk, amely átszövi az óvodai élet minden mozzanatát. A Boldogságóra program például tudatosan segíti a pozitív életszemlélet kialakítását, fejleszti a gyermekek önismeretét, empátiáját és társas kapcsolatait.

Nagy figyelmet fordítunk arra is, hogy a gyermekek minél több élményhez és tapasztalathoz juthassanak, mind az óvodán belül, mind azon kívül. A kirándulások, tematikus séták, színház- és könyvtárlátogatások, valamint az óvoda saját rendezvényei mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekek nyitottabbá váljanak a világ értékeire, miközben közösségi élményekben gazdagodnak.

Óvodánkban fontosnak tartjuk a gyermekeket körülvevő tárgyi környezet folyamatos megújítását és fejlesztését is. Ennek érdekében folyamatosan keressük a pályázati lehetőségeket, és nagyban támaszkodunk az óvodát támogató alapítvány segítségére. A környezet fejlesztésével nemcsak a gyermekek biztonságát és kényelmét, hanem játék- és tanulási lehetőségeik sokszínűségét is biztosítjuk.

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Tagintézményünkben kiemelt szerepet kapnak az óvodai élet hagyományai és a közös ünneplések, amelyek a gyermekek közösségi élményeit gazdagítják és az összetartozás érzését erősítik. Az év során számos különleges alkalmat tartunk: a Népmese napját, a Csiperke-napot, az Állatok Világnapját, a „Ne vásárolj semmit” napot, a Márton-napi lámpás felvonulást, a Mikulást, az Egészség hetét, a Medve hetet, a farsangot, a Beporzók napját, március 15-ét, a húsvéti ünnepet, a Föld napját, az Anyák napi ünnepségeket, a Madarak és fák napját, a Gyereknapot, a különféle kirándulásokat, valamint az évzáró ünnepségeket. E hagyományok mind hozzájárulnak a gyermekek személyiségfejlődéséhez, a közösségi készségek és az ünnepi kultúra elsajátításához.

Jó gyakorlatok, módszerek:

Óvodánkban a nevelés módszertani sokszínűsége lehetővé teszi, hogy minden gyermek a számára legmegfelelőbb fejlődési útvonalat kövesse. Egyik csoportunkban kiemelt hangsúlyt kap a kompetencia alapú nevelés, más csoportjainkban a Mozgáskotta módszer alkalmazása biztosítja a gyermekek testi és koordinációs képességeinek fejlesztését. A Veronika-zenepedagógia és az „Így tedd rá” népi játék, néptánc módszer alkalmazása a kreativitást, a zenei érzéket és a kulturális értékek iránti nyitottságot erősíti a gyermekekben.

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Óvodánk kiemelt figyelmet fordít a szülőkkel való folyamatos együttműködésre. A hagyományos szülői értekezletek és fogadóórák mellett rendszeresen szervezünk közös programokat is, például karácsonyi barkács délutánt a szülők számára. Nyitott rendezvényeink, mint a Csiperke-nap, a Gyereknap és a Márton-nap, lehetőséget adnak a családok aktív bevonására, a közös élmények átélésére, valamint a gyermekek és a családok közötti erős kapcsolatok kialakítására.

A tagintézmény külső kapcsolatai, együttműködés tartalma:

Intézményünk aktívan ápolja külső kapcsolatát a helyi közösséggel és szakmai partnerekkel. Szoros együttműködésben állunk a Mezőszél Bölcsődével (közös szülői értekezletek, karácsonyi műsor), a Mezőszél Utcai Általános Iskolával (iskolai látogatások a nagycsoportosok számára, adventi előadások, közös szülői értekezletek), valamint a Baranya Megyei és a Járási Szakértői Bizottsággal, a Gyermekjóléti Szolgálattal és a Területi Szociális Központtal.

Együttműködünk az Éltes EGYMI-vel, különféle egészségügyi szolgáltatókkal (védőnői programok, fogászati szűrés), logopédusokkal és hatóságokkal, valamint Pécs középiskolaival, ahol a fiatalok közösségi szolgálat keretében szerezhettek tapasztalatot. Támogatásunkat élvezzük az étkezést biztosító vállalkozóktól, a fenntartótól és az elszámolóháztól is.

Kiemelt külső partnerünk a Zöld-Híd Alapítvány, amely interaktív foglalkozásokat és nevelőtestületi képzéseket szervez, valamint a Misina Természet és Állatvédő Egyesület, amely vezetett foglalkozásokat tart. Bodor Ádám madarász segítségével valósítjuk meg a MadarászOvi programokat, míg a Pinokkió Gyermekkönyvtár mesés foglalkozásokkal és barkácsolással színesíti a jeles napok programját.

Ezek a kapcsolatok és együttműködések biztosítják, hogy a gyermekek gazdag élményekhez jussanak, a helyi közösség értékeit megismerjék, valamint a pedagógiai munka sokszínűsége és minősége folyamatosan fejlődjön.

4.2. Nyugati Városrészi Óvoda Ajtósi Dürer Utcai Tagóvodája

	Nyugati Városrészi Óvoda Ajtósi Dürer Utcai Tagóvodája
A tagintézmény címe	7623 Pécs, Ajtósi Dürer utca 1.
Csoportok száma	3
Csoportforma	homogén, életkor szerinti elosztású csoportok

Személyi feltételek , a nevelőtestület bemutatása:

Óvodánkban elhivatott és összetartó csapat dolgozik a gyermekek mindennapi fejlődéséért és jóllétéért. Intézményünkben 1 fő óvodapedagógus látja el a tagintézmény-igazgatói feladatokat, mellette 5 lelkes óvodapedagógus, 1 pedagógiai asszisztens, 4 szakképzett dajka, valamint 1 udvaros-karbantartó és a Hungast étkeztetési feladatait ellátó munkatárs segíti a mindennapi működést.

Óvodapedagógusaink szakmai felkészültsége naprakész, folyamatosan bővítik tudásukat továbbképzéseken, tanfolyamokon és belső tudásmegosztó alkalmakon. Hiszünk abban, hogy a gyermekek fejlődéséhez elengedhetetlen a jól képzett, inspirált nevelői közösség.

Az együttműködés számunkra kiemelten fontos: hetente tartunk nevelőtestületi és dajkai megbeszéléseket, amelyeken minden kolléga és a pedagógiai asszisztens is részt vesz. Ezen az alkalmakon egyeztetjük az aktuális programokat, közösen keressük a megoldásokat a felmerülő problémákra, megbeszéljük, hogyan támogathatjuk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket, és hogyan fejleszthetjük tovább a tehetséggéretes kicsiket.

Csapatunk tagjai különböző területek iránt érdeklődnek és mindannyian másban kiemelkedők. Ezeket az erősségeket összeadva egy nagyon változatos, kreatív és összetartó közösség alakult ki, ahol minden gyermek számíthat a legjobb gondoskodásra és szakmai támogatásra.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk infrastrukturális feltételei a gyermekek kényelmét, biztonságát és fejlődését szolgálják. Három tágas, világos csoportszobával rendelkezünk, amelyekhez külön öltöző és mosdó tartozik. A csoportszobák életkornak megfelelő, változatos játékokkal felszereltek.

A mozgásfejlesztés kiemelt szerepet kap intézményünkben. Ezt szolgálja a nagy, jól felszerelt tornaszoba, amely Mozgáskotta táblákkal is bővült, segítve a gyerekek mozgásos készségeinek fejlesztését. Emellett rendelkezésünkre áll só szoba és fejlesztőszoba, amelyek az egészségmegőrzést és az egyéni fejlesztési lehetőségeket biztosítják.

Az udvarunk biztonságos és árnyékos, gazdagon felszerelt mozgásos játékokkal – hinták, csúszdák, mászóókák –, valamint különféle közlekedési eszközökkel (kerékpár, futóbicikli, motor). Az elkerített focipálya a közös játék és a sporttevékenységek egyik legnépszerűbb helyszíne.

Intézményünk kiemelten családbarát szemléletű. A szülők kényelmét szolgálja az óvoda előterében kialakított várakozóhely, és rendszeresen szervezünk családi programokat, nyílt napokat, ahol a szülők aktívan betekinhetnek az óvodai életbe. Támogatjuk a családbarát beosztást és lehetőség szerint rugalmas napirend kialakítását. Emellett folyamatosan törekszünk a nyílt, támogató kommunikációra a családokkal, hogy a gyermekek nevelése közös, partnerségen alapuló folyamat legyen.

Óvodánk Zöld Óvoda program keretében környezettudatos nevelést is megvalósít. Az udvaron virágágyások és kiskert található, ahol a gyerekek részt vehetnek a növények gondozásában, így játékos formában tanulják meg a természet szeretetét és védelmét. Intézményünkben szelektív hulladékgyűjtést végzünk, energiatakarékos világítást használunk. A gyerekeket játékos, élményszerű formában vezetjük be a környezetvédelem alapjaiba.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Kiemelt cél:

- Biztonságos, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol a gyerekek pozitív érzelmi élményekkel gazdagodhatnak.
- Az érzelmi nevelés kiemelt szerepének biztosítása a mindennapokban, az empátia és az egymás iránti tisztelet fejlesztésével.
- Az egészséges életmód alapjainak elsajátíttatása a gyerekekkel.
- Környezettudatos szemlélet kialakítása és fenntartása.
- Az állatok szeretetének és tiszteletének megerősítése.
- A család és az óvoda együttműködésének erősítése a gyermekek harmonikus fejlődése érdekében családbarát óvodai szemlélet jegyében.
- Több természet közeli, szabadterei „jó gyakorlat” beépítése a mindennapi életbe.
- Zöldebb óvodai környezet megteremtése a Zöld Óvoda program keretében.

Kiemelt feladatok:

- Érzelmi nevelés biztosítása játékos tevékenységekkel, beszélgetésekkel és példamutatással, Boldog óvoda program nevelési elveinek beépítése a mindennapi pedagógiai munkánkba.
- Egészséges életmód szokásainak erősítése (mindennapos mozgás, egészséges táplálkozásról való beszélgetések, helyes higiéniai szokások kialakítása).
- Környezettudatos szokások beépítése (kertgondozás, növényültetés, szelektív hulladékgyűjtés).
- Óvodán kívüli, az épített és a természeti környezet megismerését segítő programok szervezése (pl. városi séta, mecseki kirándulás, madármegfigyelés, kertészkedés) a lokálpatrióta szemlélet jegyében.
- Állatokkal kapcsolatos élmények biztosítása (állatgondozás, állatbarát programok, állatkerti látogatás).
- Szoros kapcsolattartás és együttműködés a szülőkkel, családi programok szervezése.

- A Zöld Óvoda elveinek érvényesítése az épületben (energiatakarékosság, víztakarékosság, természetes anyagok használata).

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Éves programjaink és hagyományaink

Óvodánk életét számos hagyományos és különleges program gazdagítja, amelyek célja a gyermekek élményszerű nevelése, a közösségi élmények erősítése és a kulturális értékek átadása. Ezek a programok lehetőséget teremtenek arra, hogy a gyerekek megismerkedjenek a magyar néphagyományokkal, a természet szépségeivel, valamint az ünnepek jelentőségével.

Az év folyamán megvalósuló kiemelt programok és jeles napok:

- **Mese fesztivál – a mesék varázslatos világa:** a gyerekek élményszerűen ismerkedhetnek meg a magyar népmesék és a világirodalom meséinek varázslatos történeteivel dramatizálás, közös játék és kreatív foglalkozások révén.
- **Állatok világnapja** – a gyermekek játékos programokon keresztül tanulnak az állatokról, azok szeretetéről és tiszteletéről, esetenként kirándulásokkal is kiegészítve.
- **Márton-napi felvonulás** – lampionos séta és hagyományőrző tevékenységek, dramatizálás amelyek élményszerűen hozzák közel a népszokásokat.
- **Adventi várakozás** – kézműves foglalkozások, gyertyagyújtás és közös éneklés segíti az ünnepre való ráhangolódást.
- **Egészség hét (évente kétszer)** – egészséges életmód, mozgás és játékos programok az egészség fontosságának erősítésére.
- **Ne vásárolj semmit nap – a környezettudatosság jegyében:** játékos programok és kézműves tevékenységek segítik a gyerekeket a fenntarthatóság és a tudatos fogyasztás megismerésében. A naphoz kapcsolódó cserebere akció során a játékok és ruhák ingyenes cseréjével is tapasztalhatják a gyerekek az újrahasznosítás és a megosztás örömeit.
- **Cipős doboz akció – jótékonyosság és segítőkészség:** a gyerekek játékos módon tanulják meg az együttérzés és a segítőkészség fontosságát, miközben ajándékokat készítenek és adományoznak rászoruló gyerekeknek.
- **Madarak és fák napja – a természet szeretete és megismerése:** a gyerekek természetismereti foglalkozásokon és kerti tevékenységeken keresztül ismerkednek a növényekkel és állatokkal, megtanulják a természet tiszteletét és védelmét.

Tagintézményünk saját hagyományai:

- Mese Fesztivál
- Állatok világnapja
- Márton nap
- Adventi hetek
- Mikulás-várás
- Karácsony
- Farsangi bál
- Március 15-i megemlékezés
- Húsvét-várás

- Tavaszi Egészség hét
- Anyák napja
- Gyereknapi

Ezek a programok nemcsak élményt nyújtanak, hanem hozzájárulnak az érzelmi neveléshez, a hagyományok megőrzéséhez, a természet iránti szeretet és tisztelet kialakításához, valamint a közösségi élet megerősítéséhez.

Jó gyakorlatok, módszerek:

- **Mozgáskotta foglalkozások**

Mozgásfejlesztő módszer, amely összekapcsolja a mozgást és a zenét, segítve a gyerekek mozgáskoordinációjának, figyelmének és koncentrációjának fejlesztését. A foglalkozások játékos formában a mindennapi mozgás keretei közé beépítve jelennek meg óvodai gyakorlatunkban és erősítik a testtudatot és a kreatív mozgáskészséget.

- **Veronika zeneprojekt**

A zenei nevelés kiemelt jelentőségű a gyermekek életében és természetesen intézményünk pedagógiai gyakorlatában is. A gyermekek ritmusérzéke, hallása és kreativitása fejlődik, miközben örömteli, közös zenei élményekhez jutnak. A projektjeink során a gyerekek dalokkal, énekléssel és hangszerekkel ismerkedhetnek.

- **Reggeli beszélgető kör – érzelmi intelligencia fejlesztése**

Minden reggel közösen beszélgetünk a gyerekek érzelmeiről, kapcsolatairól és élményeiről. Például: „Azért szeretem XY-nt, mert jó vele játszani, mert mindig kedves hozzám.” Ezek a beszélgetések játékos formában segítik az önismeret és az empátia fejlődését, valamint erősítik a közösségi kötődést.

- **Évszaktúrák a természetben**

Rendszeres családi kirándulásaink során a gyerekek a Mecsek hegység természeti szépségeit fedezik fel. Megfigyelik a növényeket és állatokat, miközben játékos formában tanulják meg a természet tiszteletét. Ezek a túrák élményszerű tanulást nyújtanak, és erősítik a gyerekek környezettudatos szemléletét.

- **Mese Fesztivál – a mesék varázslatos világa**

A mesék köré szervezett programjaink során a gyermekek fantáziája szárnyal, a nyelvi kifejezőkészségük fejlődik, és játékos formában tapasztalják meg a közösséghez tartozás örömét. Dramatizálással, mesemondással és kreatív foglalkozásokkal gazdagítjuk a mindennapokat.

- **Boldog Óvoda projekt**

Boldog óvoda programunk segíti az érzelmi intelligencia fejlesztését, a pozitív gondolkodás és az önismeret kialakítását. Célunk, hogy a gyerekek kiegyensúlyozottan, örömmel éljék meg az óvodai éveiket, miközben megtanulják kifejezni érzéseiket és figyelni társaikra.

- **Kiegészítő élményszerű programok** A fentiek mellett különféle évszakhoz kötődő és hagyományörző programokkal gazdagítjuk a mindennapokat, közös játékok az udvari élet során, kézműves foglalkozások, valamint ünnepi előkészületek, amelyekkel erősítjük a közösségi élményt és a családokkal való együttműködést.

Óvodánk több kiemelt minősítéssel rendelkezik, amelyek jól tükrözik nevelési szemléletünket:

- **Családbarát Óvoda** : Intézményünkben a családokkal való szoros együttműködés kiemelt jelentőséggel bír. A szülőkre partnerként tekintünk , melynek alapja a bizalom – mind a szülő, mind az óvodapedagógus megbízik egymás szakmai tudásában és jó szándékában- a kölcsönös tisztelet – figyelembe veszik a másik fél nézőpontját és véleményét- a rendszeres kommunikáció – a gyermek fejlődésmenetét folyamatosan követik és rendszeresen tájékoztatják egymást - , együttműködés – közös cél, hogy a gyermek harmonikus fejlődése biztosított legyen , problémák esetén keresik a közös megoldást.
- **Boldog Óvoda**: A program célja, hogy a gyermekek érzelmi intelligenciáját, pozitív gondolkodását és önismeretét fejlessze, hozzájárulva a kiegyensúlyozott, örömteli óvodai élethez.
- **Biztonságos Óvoda**: Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek testi és lelki biztonságára, valamint a barátságos, nyugodt és védett közösségi légkör biztosítására.
- **Zöld Óvoda**: Környezettudatos szemléletet alakítunk ki a gyerekekben, a természet szeretetét és tiszteletét játékos, élményszerű tevékenységeken keresztül. Az óvodai élet minden területén törekszünk a fenntarthatóságra és a természetbarát megoldások alkalmazására.

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Óvodánk számára kiemelten fontos a szoros és bizalmon alapuló kapcsolat a családokkal. Az együttműködés célja, hogy a gyermekek biztonságos, szeretetteljes környezetben fejlődhessenek, és a szülők aktívan részt vehessenek az óvodai életben.

Kapcsolattartás formái és felületei:

Kötelező kapcsolattartási formák: Szülői értekezletek, fogadóórák

Kiegészítő, közösségi és informális formák:

- Óvodánk kiemelten figyel arra, hogy a beszoktatás időszaka a szülők számára is könnyebben, stressz mentesen teljen. Tudjuk, hogy a gyermek első napjai gyakran kihívást jelenthetnek a család számára, ezért külön figyelmet fordítunk a szülők lelki támogatására. "Cry and Go" módszer: a gyermekek rövid ideig a szülő jelenlétében kezdik az óvodai napot, majd fokozatosan önállósodnak. Óvodapszichológus segítségével: szakembereink tanácsokkal és lelki támogatással segíti a szülőket, hogy magabiztosan kezeljék a beszoktatás időszakát. Célunk, hogy a szülők is nyugodtan és biztonsággal élhessék meg a gyermek első napjait, és érezzék, hogy minden lépésnél támogatjuk őket.
- A nevelési év során szülői fórumokat rendezünk, ahol aktuális nevelési kérdéseket, programokat beszélünk meg. A fórumok keretében törekszünk a szakértők bevonására, hogy a szülők minden információt és támogatást megkapjanak gyermekük fejlődéséhez: *Gyermekorvos*: a gyermekek egészségével, megbetegedésekkel kapcsolatos kérdések megvitatására.
Gyermekpszichológus: a viselkedésproblémák, érzelmi nehézségek kezelésére, tanácsadásra.
Szakértő az iskolaérettség kérdésében: segítség a szülőknek a gyermekek iskolára való felkészítésében.
- Családi programok, mint például farsangi bál, Mikulás-várás, Anyák napi ünnepség, Gyereknapi

- Közös kirándulások és évszaktúrák a természetben, melyeken a szülők is aktívan részt vehetnek
- Elektronikus felületek, mint a közös csoportos üzenetküldő felületek és óvodai közösségi média felületek
- Egyéni konzultációk igény szerint, rugalmas időpontokban a gyermek fejlődésével kapcsolatosan

Ezek a kapcsolattartási formák lehetőséget adnak a szülőknek, hogy naprakészen kövessék gyermekük fejlődését, megosszák észrevételeiket, valamint aktívan részt vegyenek az óvodai közösségi életben.

4.3. Nyugati Városrészi Óvoda Esztergár Lajos Utcai Tagóvodája

	Nyugati Városrészi Óvoda Esztergár Lajos Utcai Tagóvodája
A tagintézmény címe	7633 Pécs, Esztergár L. u.13.
Csoportok száma	5
Csoportforma	4 homogén, életkor szerinti elosztású csoport 1 heterogén, vegyes életkorú csoport

Személyi feltételek a nevelőtestület bemutatása:

Óvodánk nevelőtestületét tizenegy óvodapedagógus alkotja (ebből egy a Nyugati Városrészi Óvoda függetlenített igazgatóhelyettese). Elkötelezett és szakmailag felkészült csapat, amely minden nap arra törekszik, hogy biztosítsa a gyermekek számára a legjobb tanulási és fejlődési lehetőségeket. Mindannyian elhivatott, lelkes, sok gyakorlati tapasztalattal rendelkező kolléganők. A pedagógusok szakmai tudásuk mellett empátiával és kreativitással segítik elő a gyermekek személyiségfejlődését.

Óvodánk nevelőtestülete egy olyan szoros közösséget alkot, ahol minden tag saját szakmai tudásával és személyes értékeivel hozzájárul a gyermekek fejlődéséhez.

Célunk, hogy a legjobb nevelési, fejlesztési környezetet biztosítsuk a kicsik számára, hogy biztonságban és szeretetben, játékos formában tanulhassanak.

Az óvodapedagógusok munkáját hat jól képzett, sok éves tapasztalattal rendelkező dajka, valamint egy teljes és egy részmunkaidős pedagógiai asszisztens segíti, akik mindennapi jelenlétükkel biztosítják a gyermekek biztonságát, kényelmét, és maximális segítséget nyújtanak a napi teendők ellátásában.

Az udvar és az épület rendjéért, tisztaságáért, balesetmentes állapotának megőrzéséért egy főállású udvaros/ karbantartó kolléga fáradozik.

Az intézményünkbe járó SNI gyermekek fejlesztést három magasan képzett gyógypedagógus végzi.

Szükség esetén logopédus és óvodapszichológus is segíti a munkánkat.

Munkánk során kiemelt figyelmet fordítunk a csapatmunkára, hiszen a gyerekek sikeres fejlődése érdekében elengedhetetlen, hogy mindenki együtt dolgozzon, és erősítse egymás munkáját.

Mindannyian egyetértünk abban, hogy a megfelelő információáramlás, a napi kapcsolattartás, illetve a heti rendszerességű megbeszéléseknek köszönhetően az elvégzendő feladatainkkal kapcsolatban mindig naprakészek vagyunk, a pozitív-negatív tapasztalatok átbeszélése révén folyamatosan fejlődünk.

Nyitottak vagyunk az új ismeretekre, folyamatosan részt veszünk külső és belső szakmai továbbképzéseken, tanfolyamokon, hogy naprakész tudással és új megközelítésekkel támogassuk a gyerekek fejlődését. Igyekszünk mindent megtenni azért, hogy a gyerekek minden egyes napja izgalmas, tanulságos és boldog legyen.

Szoros kapcsolatot ápolunk a családokkal is, hiszen az ő aktív részvételük elengedhetetlen a nevelési célok eléréséhez.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk 1960-ban nyitotta meg kapuit. Az intézményt nevelési céllal hozták létre, mely azóta is elsősorban az uránvárosi gyermekeket szolgálja. E lakótelepi óvoda eleinte 3 csoporttal működött, ám az érdeklődők számának duzzadása indokoltá tette a bővítést. Az intézmény lakóépületekkel, kisebb parkokkal határolt és az arculata a régi időket idézi, mégis elmondhatjuk, hogy óvodánk jó híre töretlen, és nemcsak a környéken élőket vonzza. Ennek talán az egyik oka, hogy gyalogosan, autóval és tömegközlekedéssel is könnyen megközelíthető. Óvodánk jelképe az intézmény parkolója mellett álló csacsi szobor, melynek hatásaként „Csacsis oviként” élünk a köztudatban.

A kétszintes épületben jelenleg 4 homogén és 1 vegyes életkorú csoport működünk. A beiratkozáskor a szülők jelezhetik, melyik csoporttípust preferálják, egyéni kéréseiket igyekszünk figyelembe venni.

Csoportszobáink tágasak, világosak, jól felszereltek és a szülői segítségnek köszönhetően a játékeszközök, tárgyi feltételek folyamatosan bővülnek. Minden szobához saját öltöző, mosdó tartozik, amely lehetővé teszi, hogy csoportok önállóan, saját ritmusuknak megfelelően szervezzék meg a mindennapi tevékenységeiket.

Tornaszobánk lehetőséget biztosít a különböző mozgásformák gyakorlására, illetve gazdag kínálata a sokoldalú mozgásfejlesztés alapjául szolgál.

Logopédiai/fejlesztő szobánk az egyéni, differenciált fejlesztés otthonául szolgál. Az itt rendelkezésre álló eszközkináltunknak köszönhetően hatékony az egyéni, illetve a mikrocsoportos fejlesztés.

Óvodánk **udvara** sokrétű tevékenységeket kínál a gyermekeknek. Eszközeink korszerűsítését, bővítését pályázatokkal, alapítványunk segítségével, illetve szülői szponzorálással oldjuk meg.

Szabadtéri játékunkat hinták, libikóka, napvitorlákkal árnyékolt homokozó, csúszdák, mászóeszközök, labdapálya, labda tölcser, járművek használatára és szabad mozgásra egyaránt alkalmas területek, árnyas fák, virágoskertek színesítik.

2024 óta óvodánk Zöld Óvodaként is működik. A program keretében környezettudatos nevelést is megvalósítunk: az udvaron található kertek (virágos, fűszer és szikla) ápolását a gyermekekkel együtt végezzük, tevékenyen részt vehetnek a növények gondozásában. Az egyényári növények ültetése tavasszal, a Föld napjához kapcsolódóan, közös, óvodai szintű program. Így játékos, spontán módon tanulják meg a természet szeretetét és védelmét.

Intézményünkben szelektív hulladékgyűjtést végzünk, (elemek, papír, műanyag) energiatakarékos világítást használunk.

A természet szeretetét és a környezetvédelem alapjait úgy adjuk át, hogy közben a gyerekek játékosan tapasztalnak, kérdeznek, felfedeznek.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Kiemelt cél:

Nevelőmunkánkat elsősorban fejlesztőpedagógián alapuló szemlélettel végezzük, és egyéniségünkhöz közel álló alternatív módszerekkel színesítjük.

Óvodai nevelésünk célja, hogy a gyermekek élményeire és sikereire építve támogassuk személyiségük harmonikus fejlődését. Figyelmet fordítunk a testi, szociális és értelmi érettségük kialakítására, hogy felkészülten lépjenek iskolába, miközben segítünk megelőzni a tanulási nehézségeket.

Nevelőmunkánk jellegzetességei: Fontosnak tartjuk a játékos tanulás széles lehetőségének kihasználását, a gyermek lelki szabadságának védelmét. Sokszínű tevékenységet kínálunk, ahol a gyermek kibontakozhat, szabadon alkothat, alkalma van a **sokoldalú tapasztalatszerzésre**. A **fejlesztés** változatos tevékenységekkel valósul meg, tervezett vagy spontán, egyéni vagy csoportos keretek között. **Célja**, hogy minél több érzékszerv bevonásával megkönnyítsük az új ismeret befogadását.

Az óvodai életet sok programmal gazdagítjuk. A hetirend, és a rugalmas és folyamatos napi-rend kialakításával célunk a nyugodt, kiszámítható, kiegyensúlyozott környezet megteremtése, a tervszerűség, a differenciált képességfejlesztés biztosítása, a komplex nevelőmunka megvalósítása.

Zöld Óvodaként fontos célunk olyan szemléletű gyermekek nevelése, akik a természetet értékként látják, tisztelik, felelősséget éreznek iránta, és képesek – életkoruknak megfelelő módon – tenni is a környezetük védelméért.

Kiemelt feladatok:

- **A fejlesztőpedagógiai szemlélet alkalmazása:** Egyéni fejlődési ütem figyelembevétele a nevelés minden területén. számára.
Újszerű eszközök, technikák kipróbálása (pl. drámajáték, mozgásos tanulás, vizuális tanulás támogatása). Játékos, differenciált képességfejlesztő tevékenységek tervezése és beépítése a napi gyakorlatba.
Szoros együttműködés fejlesztőpedagógussal és szülőkkel
- **A személyiség harmonikus fejlődésének támogatása:** Olyan tevékenységek szervezése, melyek sikerélményt biztosítanak minden gyermek számára. A szociális készségek fejlesztése közös játékokon, beszélgetőkörökön, szerepjátékokon keresztül
- **Sokszínű, élményalapú tevékenységek biztosítása:** Változatos tevékenységek szervezése: zene, mozgás, vizuális alkotás, mese, bábozás, drámajáték, kísérletezés, természetjárás stb. Lehetőségek biztosítása az egyéni érdeklődés kibontakoztatására (pl. szabad választás, projektek, tematikus hetek). Spontán tanulási helyzetek kihasználása: a gyermeki kíváncsiságra és érdeklődésre való építés
- **Zöld Óvodaként fontos** feladtunk a környezettudatos gondolkodás alakítása, valamint a természet iránti szeretet, a védelem és a fenntarthatóság értékeinek átadása. A zöld szemlélet elterjedésével a gyerekek nemcsak a természet szeretetét sajátítják el, hanem aktívan részt vesznek annak védelmében is (séták, megfigyelések, kerti munkákban való részvétel, takarékos energiafelhasználás, újrahasznosítás)

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Az adott nevelési évre szóló munkaterv kidolgozásakor törekszünk arra, hogy az összhangban legyen az évkörrel, a népi hagyományokkal és a zöld jeles napokkal. Ezen tevékenységek óvodáskorban fejlesztik a gyermekek érzelmi biztonságát, közösségi élményeit, identitástudatát, szókincsét, kreativitását, valamint környezettudatos szemléletét.:

- Európai Autómentes Hét – Részvétel a városi rendezvényeken, Látogatás a KRESZ parkba, kerékpáros ügyességi versenyek az óvodában
- Népmese napja – Könyvtárlátogatás, dramatizálás, mesehét projekt
- Zene világnapja – A dolgozók és a gyerekek közös táncháza, éneklése az udvaron
- Állatok világnapja – projekt hét, nagyobbaknak látogatás az Állatkertbe, vagy résztvevők meghívása az óvodába (Manch Ranch)
- Tökfaragós délután- délutáni közös családi kézműves tevékenység, versekkel, dalokkal színesítve
- Márton nap – kora esti családi program, játékkal, versekkel, dalokkal, lámpás felvonulással az óvoda körül
- Mikulásvárás-csoportonként mindenkit végiglátogat a Mikulás, a gyerekek dallal, verssel, műsorral kedveskednek neki
- Adventi kézműves vásár – a gyermekek, dolgozók, szülők által készített ajándékokból rendezünk vásárt az alapítvány javára
- Luca nap – Hagyományörzés, népszokások felelevenítése, Luca búza ültetése
- Karácsonyvárás, adventi kert bejárása –hangolódás az ünnepre
- Egészséghetek, projektek – (Teddy Maci kórháza)
- Farsang – Hagyományörzés, jelmezbe öltözés
- Víz világnapja – interaktív zenés előadás, kísérletezés, papírhajó úsztatás a Béke –parkban
- Húsvét- Néphagyományörzés, locsolkodás, tojásfa díszítés
- Májusfa állítás- hagyományörzés
- Föld napja – Udvarvirágosítás, virágültetés, közös udvar rendezés
- Madarak és fák napja – Solymász bemutató, interaktív tevékenységek, megfigyelések, tapasztalatszerzések
- Évzáró, búcsúzó
- Kölyöknap- közös családi délután sok játékkal, tevékenységgel, zenés programokkal

Jó gyakorlatok, módszerek:

- Így tedd rá! – Komplex fejlesztés, hagyományörzés, tehetséggondozás két csoportunkban is folyik
- Zöld Óvodai tevékenységek – Fenntarthatóságra nevelés, környezettudatos magatartás alakítása.
- Mozgáskotta – Komplex mozgásfejlesztés minden korosztályban folyik
- Könyvtárlátogatás – A nagycsoportosok havonta vesznek részt a Csorba Győző Könyvtár foglalkozásain.
- Állatasszisztált foglalkozások – Az ÉletHíd Segítő Kutya Egyesület terápiás kutyái évente látogatják óvodánkat, segítik a fejlesztőmunkát.
- Változatos sporttevékenységek - zenés aerobics torna, OviKosár

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Az óvodai beiratkozást megelőzően a szülők nyílt napok keretében tekinthetnek be intézményünk életébe, továbbá a honlapon is tájékozódhatnak rólunk, valamint a közösségi médiában is jelen vagyunk.

Óvodánkban szülői munkaközösség működik, a szülők aktív részesei mindennapjainknak.

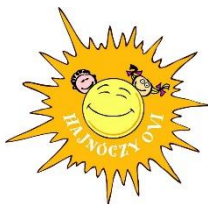
A nevelés szempontjából alapvetőnek tartjuk a családdal való együttműködést. Célunk, minél közelebb hozni a családot az óvodához. A formális kapcsolattartási kereteken (fogadóóra, szülői értekezlet) túl rendszeresen szervezünk óvodai közös családi rendezvényeket is, melyek alkalmával kötetlenebb keretek között egymással is megismerkedhetnek a szülők (Tökfaragás, Márton nap, Kölyöknap). Ezeken kívül a csoportok külön-külön is szerveznek programokat (közös kirándulások).

1995-ben szülői kezdeményezésre, az eszközállományunk fejlesztése céljából, valamint a gyermekek óvodai mindennapjainak jobbítása, színesítése érdekében létrehoztuk a „**Gyermeklánc Alapítvány**”-t, mely az egyre nehezebb gazdasági helyzet ellenére garantálja a színvonalas munka feltételeinek szinten tartását.

A tagintézmény külső kapcsolatai, együttműködés tartalma:

- **Fenntartó (PMJV PH), PEK, Elszámolóház:** Működéssel, karbantartással, munkáltatással kapcsolatos ügyek, törvényi előírásoknak való megfelelés.
- A körzetünkben lévő **általános iskolákkal** (Bánki Donát Utcai Általános Iskola, Kovács Béla Általános Iskola, Cserepka Iskola) kiváló a kapcsolatunk. Gyakran veszünk részt programjaikon, rendezvényeiken (mese előadás, kézműves foglalkozás, kiállítások, pályázatok stb.).
- A városban található több **kulturális és közművelődési intézménnyel** (Pécsi Nemzeti Színház, Harmadik Színház, Bóbita Bábszínház, Tudásközpont, Szivárvány Gyermekház, Pinokkió Gyermekkönyvtár) is partneri kapcsolatot alakítottunk ki. Rendszeres látogatói és résztvevői vagyunk programjaiknak, rendezvényeiknek.
- **Baranya Megyei Szakértői Bizottság és a Járási Szakértői Bizottság :** SNI vizsgálati kérelmek benyújtása, felülvizsgálati kérelem, gyermekek vizsgálata, beilleszkedési zavar, magatartászavar, iskolaérettségi vizsgálat végzése
- **Gyermekjóléti Szolgálat, szociális segítő:** Hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolatban veszélyeztetettség feltárása, együttműködés, esetmegbeszélés
- **Egészségügyi szolgáltatók** védőnő, gyermekorvos, szakorvosok): Szűrések, mérések, vizsgálatok elvégzése
- **Logopédus:** Beszéd állapot felmérés, szűrés, anyanyelvi fejlesztés
- **Hungast:** étkeztetést biztosító vállalkozó, az étlappal kapcsolatos vélemények, ételek mennyisége, minősége
- **Zöld-Híd Alapítvány:** a Zöld Óvodai programok legtevékenyebb szervezője, gyermekeknek és pedagógusoknak is tartanak foglalkozásokat, képzéseket
- **Hangoló Zenés Színház:** évi négy alkalommal ad zenés, bábos interaktív élményt óvodásainknak
- **Szolgáltatók** (Zenés Angol, OviSakk, OviKosár, Így tedd rá!, Szenzoros fejlesztő torna): Délutáni foglalkozások az óvodában, heti rendszerességgel.

4.4. Nyugati Városrészi Óvoda Hajnóczy József Utcai Tagóvodája

	Nyugati Városrészi Óvoda Hajnóczy József Utcai Tagóvodája
A tagintézmény címe	7633. Pécs, Hajnóczy József utca 7.
Csoportok száma	3
Csoportforma	homogén, életkor szerinti elosztású csoport

Személyi feltételek a nevelőtestület bemutatása:

A Hajnóczy óvoda pedagógiai munkájának középpontjában a gyermekközpontúság, az elfogadás, a biztonságot nyújtó, szeretetteljes, élményalapú nevelői attitűd áll. Dolgozói közösségünk különös figyelmet fordít az érzelmi intelligencia fejlesztésére, amelyet az óvodáskorú gyermek személyiségfejlődésének kulcsfontosságú területként kezel. Tudatosan épül be a mindennapi nevelési gyakorlatba az érzelmi nevelés és a szociális kompetenciák fejlesztése. Intézményünkben elkötelezett, magasan képzett, folyamatosan fejlődő nevelőtestület dolgozik **6 óvodapedagógussal**, akik mind szakmai, mind emberi hozzáállásukkal, hivatástudattal, modell értékű attitűddel hozzájárulnak a gyermekek harmonikus személyiségfejlődéséhez. Szakmailag felkészülten segítik a gyermekek képességkibontakoztatását szükség szerint felzárkóztatását, tehetséggondozását. A nevelőmunkát segíti **4 dajka és 1 fő pedagógiai asszisztens, valamint logopédus-, győgyepedagógus és szükség esetén óvodapszichológus** is rendelkezésre áll. Munkánkat támogatja az **udvaros** kolléga, akivel együtt folyamatosan szépül óvodánk környezete.

Kollektívánk elkötelezett híve az innovatív pedagógiai módszerekkel megvalósított óvodai gyermeknevelésnek, valódi elhivatottsággal, magas fokú érzelmi intelligenciával és összehangolt módon végzi munkáját. Ezáltal biztosítja, hogy a gyermekek empátikus, biztonságos, fejlődést támogató környezetben játszva tanuljanak és kiegyensúlyozott, együttműködő, empátikus és nyitott személyiségekké váljanak.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk csendes, nyugodt környezetben, forgalomtól mentes zöldövezetben, jól megközelíthető helyen, parkolási lehetőséggel található, Pécs Uránváros lakóközterében. **2017. szeptemberétől teljesen felújított, modern épülettel, korszerű környezetben várja az óvodásokat.** Az épület tárgyi környezete biztonságos, barátságos, esztétikus és támogatja a gyermekek életkori sajátosságait, önállósodását, valamint a nevelési-oktatási célkitűzések megvalósítását.

- Jól felszerelt **csoportszobák** állnak rendelkezésre, melyek otthonos hangulatúak, gyermeki igényeknek megfelelőek, természetes fényűek, tágasak és lehetőséget adnak a különböző tevékenységformák (játék, tanulás, pihenés, étkezés) megvalósítására. A berendezés mobil, variálható, ami biztosítja a differenciált, gyermekközpontú tanulásszervezést, valamint a szabad játék zavartalanságát.
- Az óvoda rendelkezik egy **60m²-es tornateremmel**, melynek széleskörű, gazdag felszereltsége változatos, rendszeres mozgásfejlesztésre ad lehetőséget. Ez a helyiség

fontos szerepet tölt be a mozgásfejlesztésben, az egészségnevelésben, a mindennapos mozgásban, valamint az érzelmi és viselkedésszabályozás fejlesztésében is.

- Az egészségnevelést támogatja a kialakított **Só-szoba**, amit óvodásaink heti rendszerességgel használnak a nevelési év adott időszakában.
- A pedagógiai munkát segíti több különálló **fejlesztőszoba**, amely nyugodt környezetet biztosít a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni vagy kiscsoportos fejlesztéséhez, logopédiai foglalkozásokhoz vagy pszichológiai tanácsadáshoz.
- A pedagógusok és segítő szakemberek számára biztosítottak a szükséges munkaszobák és **adminisztrációs helyiségek**, amelyek a dokumentációs munkát támogatják, valamint lehetőséget adnak a team-munkákra, és a szülői kapcsolattartás formáinak lebonyolítására.
- A gyermekek napi étkezését biztosítja a jól felszerelt konyhai háttér, amely melegítőkonyhaként üzemel.
- Az óvodához tartozik egy tágas, zöldövezettel körülvett **udvar**, ahol különféle mozgásos és szabadtéri tevékenységek végezhetők. A játszóudvar különböző korosztályok igényeire szabott eszközökkel felszerelt, így biztosítva a szabad játék, a szociális kapcsolatok alakulását és az egészséges életmódra nevelés külső térben történő megvalósítása is.

Az esztétikus, funkcionálisan kialakított terek hozzájárulnak a gyermekek érzelmi biztonságérzetének kialakulásához, az önállóság fejlődéséhez és az élményalapú tanuláshoz.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Kiemelt cél:

A gyermekek **testi-lelki egészségének** fejlesztésével, szeretetteljes közegben biztosítja óvodánk minden gyermek számára az egyéni fejlődési ütemhez igazodó személyiségfejlesztést. Nevelőmunkánk alapja a gyermekközpontúság, a gyermekek jogainak és egyéni fejlődési útjainak tiszteletben tartása.

A nevelés központi eszköze és közege a játék, amely elsődleges tanulási forma az óvodáskorú gyermekek számára. A gyermeki kezdeményezések támogatásával olyan tanulási helyzeteket teremtünk, amelyekben a gyermek aktív résztvevője saját fejlődésének. Nevelési célunk középpontjában az **érzelmi intelligencia fejlesztése** áll, mert hisszük, hogy ezáltal fejlődik a gyermekek érzelmi-értelmi-szociális készsége, önismerete.

Kiemelten kezeljük a **mozgásfejlesztést és az anyanyelvi nevelést** hiszen a mozgás alapvető szükséglete és tanulási eszköze a gyermeknek, míg az élő beszéd átszövi az óvodai élet minden pillanatát. A gyermekek közötti kommunikáció, a beszélgetések, a kérdésekre való válaszadás, valamint az óvodapedagógus példamutató nyelvhasználata mind hozzájárulnak a sikeres nyelvi szocializációhoz.

Különösen fontosnak tartjuk a **mese és vers** szerepét, melyek nemcsak az anyanyelvi nevelés alapjai, hanem meghatározó elemei az érzelmi nevelésnek, a képzelet fejlesztésének és a kulturális értékek közvetítésének is.

A **tehetséggondozás** részeként figyelemmel kísérjük a gyermekek érdeklődési körét és képességeit. A pedagógiai gyakorlatban meghatározó szerepet kap az egyéni bánásmód, amely biztosítja, hogy minden gyermek a saját tempójában, az őt leginkább támogató módon, sikerélményen keresztül fejlődhessen. **Differenciált tevékenységekkel**, személyre szabott nevelési módszerekkel valósítjuk meg az inkluzív nevelés elveit.

Elkötelezettek vagyunk a **környezettudatos szemlélet alakítása** iránt. Mindennapjaink részévé tesszük a természetes anyagok használatát, a szelektív hulladékgyűjtést, a kertészkedést és a természet megfigyelését.

Nevelési gyakorlatunk minden eleme összhangban áll az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott alapelvekkel. Pedagógiai módszereink az élmény-pedagógiára, a felfedezés örömére, a tevékenységekbe ágyazott tanulásra épülnek, ahol a gyermek, mint aktív résztvevő tapasztal, kérdez, alkot, sikerélményhez jut, kapcsolatokat épít és önmagát egyre jobban megismeri.

Kiemelt feladatok:

Nevelési gyakorlatunk kiemelt feladata, hogy a gyermekek életkori sajátosságaira és egyéni szükségleteire építve, elfogadó és biztonságot nyújtó környezetben támogassa személyiségük sokoldalú kibontakozását.

- Tudatosan építünk a szabad játék során megjelenő gyermeki érdeklődésre, kíváncsiságra és belső motivációra, melyen keresztül hatékonyan fejlesztjük a kognitív képességeket, a szociális és érzelmi készségeket, valamint támogatjuk a kreativitás kibontakoztatását.
- A gyermekek fejlesztését komplex módon, azaz a személyiségfejlesztés minden területét együttesen, egymással szoros összefüggésben kezelve valósítjuk meg. Pedagógiai munkánk során a testi, értelmi, érzelmi, szociális és anyanyelvi fejlődést nem elkülönülten, hanem egymást támogató módon, egységben fejlesztjük.
- Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek empátikusan viszonyuljanak természeti- és társadalmi környezetükhöz, alapozódjon meg környezettudatos magatartásuk és hazaszeretetük.
- A mozgás mindennap jelen lévő tevékenységével –a tornateremben, az udvaron és a szabad játék során – elősegítjük a testi-lelki jóllét kialakulását, az idegrendszer természetes érését és az egészségtudat fejlődését.
- A gyermekek nyelvi fejlődésének támogatását, fejlesztését – az aktív beszéd, a kommunikációs helyzetek, a szókincs bővítés és a beszédjátékok fejlesztését – tudatosan beépítjük a napi tevékenységekbe.
- A mindennapos mesélés, verselés révén feladatunk, hogy a gyermekek megélik az érzelmi biztonságot, megtanulják az anyanyelv helyes használatát, gazdagítsák szókincsüket, valamint fejlődjön szövegértésük és alakuljon ki beszédkedvük, tiszta beszédük.
- Az egyéni bánásmód gyakorlatában, a tehetséggondozás és felzárkóztatás pedagógiai feladatát valósítjuk meg. Változatos tevékenységeket és fejlesztő helyzeteket kínálunk, gazdagító, motiváló helyzeteket biztosítunk, melyek lehetőséget adnak a tehetségsírák kibontakoztatására - a művészetek, mozgás, logika, kommunikáció vagy egyéb területeken - és a felzárkóztatás folyamatára.

A környezettudatos magatartás kialakítását, a gyermekek természettel való kapcsolatát tudatosan építjük, tapasztalati tanuláson keresztül formáljuk a környezet iránti felelősségtudatot, a fenntartható fejlődés iránti elköteleződést

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Óvodánk ünnepei, hagyományai fontos szerepet töltenek be a gyermekek érzelmi, közösségi és kulturális nevelésében. Ezek az események tudatosan alakított, visszatérő alkalmak, amelyek élményalapú tanulást, értékközvetítést, közösségformálást és identitásépítést szolgálnak. Hozzájárulnak a közösségi élmények megéléséhez, az összetartozás érzésének erősítéséhez és megteremtik a kapcsolatot a család, az óvoda és a tágabb közösség között.

A nevelési év folyamán megvalósulnak szülők számára nyitott- és zárt óvodai események:

Az óvodai gyermekközösségen belüli események:

- Születésnapok megünneplése
- Csodapalota tehetségprogram – Varázstorna mozgásfejlesztéssel
- Adventi készülődés
- Mikulás ünnep
- Óvodai karácsony
- Farsangi mulatság
- Nemzeti ünnepeink megünneplése: Március 15. és Október 23.
- Nőnap
- Húsvéti ünnepkör-Húsvét az óvodában
- Kihívás napja
- Gyermeknap

„Zöld jeles napok”- környezetvédelmi világnapokhoz kapcsolódó rendezvények:

- „Tiszta levegő a kék égboltért” világnap
- Autómentes nap
- Állatok világnapja
- Víz világnapja
- Föld napja
- Madarak és fák napja
- Méhek világnapja

Szülőkkel közös rendezvényeink:

Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek:

- A Magyar népmese napja
- Mihály - napi vásár
- Márton nap
- Luca -napi készülődés

Óvodai hagyományos rendezvények:

- Nyitott nap az óvodában
- Boldogság Világnapja
- Anyák napja
- Egészség-nap
- Apák napja
- Évzáró ünnepség
- Ovis Ballagás

Jó gyakorlatok, módszerek:

A gyermeki fejlődést támogató szakmai környezet és a korszerű, bevált pedagógiai módszerek jelenléte óvodánkban biztosítja a szakmai megújulást, az innovációt és a minőségi nevelőmunkát. A jó gyakorlat és a jól megválasztott módszer hatékonyan segíti a gyermekek sokoldalú fejlődését és a nevelési célok eredményes megvalósítását.

A magyar **MOZGÁSKOTTA** program heti rendszerességgel – a mindennapos mozgás tartalmában – jelen van a csoportok életében. Helyben kidolgozott, életkorra lebontott foglalkozásterv alapján vesznek részt a gyermekek a mozgásfejlesztésben mindhárom csoportban.

Óvodánk 2021-ben csatlakozott a Boldogság óra programhoz és nyerte el a **BOLDOG ÓVODA** címet. Az intézményben folyó érzelmi intelligencia fejlesztést meghatározó program, élményalapú foglalkozásokkal ad módszertani segítséget, és biztosít a nagycsoportosoknak rendszeres, havonta megvalósuló „Boldog-ovi” foglalkozást.

Óvodánk kiemelt környezettudatos szemléletét jelzi a **ZÖLD ÓVODA** programhoz való csatlakozás. Tevékenységeink és rendezvényeink általa a fenntarthatóság pedagógiai programját- és a gyermekek aktív környezetmegismerését segítjük, az élménypedagógia és a tapasztalati tanulás módszerével.

Az „**Így tedd rá!**” programmal a zenei nevelés tartalmában találkozunk óvodásaink. Miközben hagyományos népi játékokat játszanak, népzenet hallgatnak, népzene mozognak a gyermekek, észrevétlenül sajátítják el a magyar kultúra részét képező néptánc alapjait.

A **Veronika zeneprojekt** lényege egy komplex, zenére, mozgásra és nyelvre épülő módszer, amely a gyermekek testi, szellemi, érzelmi és szociális fejlesztését célozza meg, beleértve a speciális nevelési igényű gyermekek fejlesztését is. A módszer a konstruktív pedagógia elveire épül, a zenét és mozgást integrálva a mindennapi óvodai tevékenységekbe, segíti a gyermekek önismeretét, önbizalmát és kommunikációs képességeit.

Az **Állatbarát Óvoda** címmel vállalta óvodánk, hogy tudatosan és felelősségteljesen gondoskodik az állatok jólétéről, különösen a szűkebb környezetében élőkről és az oda látogató állatokról. Ez az elismerés azt igazolja, hogy óvodásainkkal kiemelt figyelmet fordítunk az állatvédelemre, pozitív állat-ember kapcsolatok kialakítására, és biztosítjuk a szükséges feltételeket a látogató vagy a velünk élő állatoknak.

A **Biztonságos Óvoda** programban a gyermekeket érintő legfontosabb közlekedésbiztonsági ismeretátadás valósul meg témahetekhez kapcsolódóan. A közúti közlekedésbiztonságról szereznek alapismereteket a gyermekek, életkorukhoz illeszkedően mesélés, bábozás és játékos szerepjáték során.

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Az óvodai nevelésben tudatosan partneri viszonyra és bizalomra épülő, egymást támogató jó kapcsolatot igyekszünk kialakítani a családokkal.

A családokkal való kapcsolat és együttműködés formái:

Befogadás, beszoktatás támogatása

– személyes találkozások, fokozatos beszoktatás, családlátogatás lehetősége

Napi szintű informális kapcsolattartás

– faliújság, rövid beszélgetések a nap kezdetén vagy végén, visszajelzések a gyermek fejlődéséről, közérzetéről

Szülői értekezletek, tájékoztatók

– a pedagógiai célok, programok, események közös megvitatása, aktuális nevelési kérdések megbeszélése

Fogadó órák

– a gyermek egyéni fejlődésének nyomon követése, szükség esetén szakmai javaslatok egyeztetése évente 2 alkalommal

Családi programok, közös rendezvények

– játszódélutánok, barkácsolós napok, családinap, kirándulások, ünnepségek, családi mese-délután

Nyílt napok, nyílt tevékenységek

– betekintés az óvodai életbe, közös játék, megfigyelési lehetőség

Online kommunikációs formák

– zárt Facebook csoportok, e-mailes kapcsolattartás, fotódokumentációk, Óvodai honlap- és Facebook oldal megjelenése, események megosztása

Óvodánk alapítványa – a **Miénk a jövő Alapítvány** – forrást biztosít az óvodai programok, fejlesztések, intézményi beszerzések megvalósításához, az adó 1%-nak felajánlásával. Ezt a kapcsolatot erősíti az évente megrendezésre kerülő óvodai **Vacsoraest** és a **„Tegyünk együtt!”** közösségi nap is.

Az együttnevelést támogató kezdeményezésünk a **SZÜLŐI KLUB** programsorozata óvodánkban. A nevelési év folyamán 4 alkalommal szerveződik előadás, bemutató vagy szakmai nap a szülők számára a gyermeknevelés aktuális nehézségeit érintő témában, a felmerülő igényekhez igazodóan.

A tagintézmény külső kapcsolatai, együttműködés tartalma:

Óvodánk partneri kapcsolatok kiépítésére törekszik a hatékony, sokoldalú szakmai működés érdekében. A szakmai együttműködések segítik eredményesebbé tenni az óvodai nevelés gyakorlatát és a gyermekfejlesztési folyamatokat.

Szakmai együttműködést segítő partnerek:

- intézményi- és utazó gyógypedagógusok, logopédus, - korai fejlesztő központ,- az óvodapszichológus,- a szociális segítő,- a pedagógiai szakszolgálatok,- nevelési tanácsadók intézményei, - a gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálatok, - Pécsi Tudományegyetem – BTK kar

A pedagógiai módszertant támogató partneri kapcsolatok:

- MLSZ - Bozsik-foci program, - sport foglalkozások: judó, korcsolya, úszás, kosárlabda, tenisz oktatás partnerei, intézményei, - Madár-ovi program, - Élethíd Alapítvány kutyaterápiás foglalkozásokkal

A tehetséggondozásban résztvevő partnerek:

- zeneovi, - idegen nyelv megalapozása kisgyermekkorban – ovi-Angol, - Zöld Poronty Tanoda, - Lego-matek program

Óvodai alapellátáshoz kapcsolódó partnerek:

- védőnői szolgálat, - óvoda orvos, - Magyar Vöröskereszt, - Országos Balesetmegelőzési Bizottság a Közlekedéstudományi Intézet, - Állatorvostudományi Egyetem Állatvédelmi, Jogi, Elemző- és Módszertani Központja, - Római katolikus egyház – hitoktatás

Partnerek az óvodáskor előtti és utáni gyermeknevelést érintően:

- lakóközterünkben működő általános iskolák, - bölcsődék, - lakóközösség, - önkormányzati képviselő, - Pécsi Éltés Mátyás Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézet

Pedagógiai munkánk feladatának tekintjük, hogy a gyermekek számára olyan támogató, élményekben bővelkedő óvodai éveket biztosítsunk, amelyek megalapozzák a helyes énképet, segítik a személyiség kibontakozását, a képességfejlődést és a tanulás iránti pozitív attitűd, nyitottság és motiváltság kialakulását, az iskolaérettség elérését.

4.5. Nyugati Városrészi Óvoda Istenkúti Tagóvodáj+++++++

	Nyugati Városrészi Óvoda Istenkúti Tagóvodája
A tagintézmény címe	7635 Pécs, Nagydeindoli út 2/2
Csoportok száma	2
Csoportforma	heterogén

Személyi feltételek a nevelőtestület bemutatása:

Pedagógiai Programunk megvalósításához személyi feltételeink megfelelőek.

Pedagógus munkakörben: 4 fő óvodapedagógus

Pedagógiai munkát segítők: 1 fő pedagógiai asszisztens, 3 fő dajka

Egyéb alkalmazott: 1 fő karbantartó-udvaros

Intézményünk valamennyi dolgozója rendelkezik a törvény által előírt, munkakörének betöltéséhez szükséges iskolai végzettséggel.

Nevelőtestületünk képzettségi mutatója:

Közoktatási vezetői képzettséggel rendelkezik 1 fő

Óvodapedagógus végzettséggel rendelkezik 4 fő

Gyógypedagógusi végzettséggel rendelkezik 1 fő

Tárgyi feltételek:

Intézményünk rendelkezik a Pedagógiai Programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Csoportszobáink és egyéb helyeink világosak, jól felszereltek, biztosítják gyermekeink egészségének megőrzését, fejlődését. Lehetőséget teremtenek az óvodai munkatársaknak a megfelelő munkakörülményekre, a gyermekek komfortérzetének kielégítésére. Óvodánk tárgyi eszközeit, berendezéseit a célszerűség, esztétikusság, valamint a biztonságos kivitelezés jellemzi. A helységek berendezése segíti a környezetbarát szemléletmód, és az egészséges életmód megalapozását. Minden csoportszobának egyéni hangulata, arculata van sok növényvel, természet által adott „kincsekkel”. Hangsúlyt fektetünk a jó minőségre, igényességre, tartósságra. A tárgyi eszközöket a gyermekek számára hozzáférhető módon, biztonságosan helyezzük el. Udvarunk parkosított, részben füves, földes, részben beton burkolatú. Homokozók, mozgásfejlesztő játékok, kismotorok, rollerek, kerékpárok állnak rendelkezésre. A lehetőségek figyelembevételével valósítottuk meg, alakítottuk ki az Óvodakert Programon belül az óvodakertet 5 zöldséges ágyással. Rendelkezünk lepkekerttel, virágoskertekkel, gyógy- és fűszernövény kerttel, és az Állatbarát Óvoda címhez kapcsolódóan kialakított erdei állat tanösvénnyel. Nyári időszakban árnyékoló, párapu biztosítja a hűsölést, a folyadékpótlásról folyamatosan gondoskodunk (ivókút). A gyermekek számára minden nap megfelelő hely és idő áll rendelkezésre a szabadban történő mozgáshoz, játékhoz. Az eszközök beszerzése folyamatosan történik, amelyeket intézményünk pályázati-, költségvetési-, alapítványi forrásból finanszíroz.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Pedagógiai Programunkban kiemelt nevelési terület Örökös Zöld Óvodaként néphagyományok ápolása, továbbörökítése. Egészséges életmódra, környezet védelmére, környezettudatos magatartásra, fenntarthatóságra nevelés.

Állatbarát, Madárbarát Óvodaként a felelős állattartásra való nevelés, érzékenyítés játékkal, mesével, tevékenységbe ágyazott, komplex ismeretnyújtás keretén belül.

Kiemelt cél:

- A társadalmi beilleszkedést segítő szociális együttélés szabályainak értékközvetítése.
- Sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés, szemléletformálás, esélyteremtés
- Hátránykompenzáció, tehetségek kibontakoztatása.
- Hagyományok, Zöld jeles napok, környezeti értékek ápolása, átadása, témahetek, családi napok szervezésével.
- Az óvoda-iskola átmenetet megkönnyítő pedagógiai folyamatok tudatosabbá tétele, elmélyítése
- Modellnyújtás, szűkebb- és tágabb lakókörnyezetünk, családjaink, gyermekeink és partnereink számára.
- Családközpontú pedagógia elmélyítése a szülőkkel együtt, a pedagógusok szaktudására építve.

Kiemelt feladatok:

- Érzelmi- erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés
- Szocializáció, társas kapcsolatok formálásának elősegítése
- Tehetség kibontakozásának támogatása
- Egészségmegőrzés, egészségvédelem
- Környezettudatos magatartás, fenntarthatóságra nevelés megalapozása
- Felelős állattartásra nevelés
- Önállóságra nevelés
- Óvoda esélyteremtő, befogadó, hátránycsökkentő szerepének erősítése, tanulási zavarokat megelőző, preventív óvodai tevékenységek fejlesztésével (SNI, BTMN)
- Komplex képesség- és személyiségfejlesztés

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Intézményünk ünnepei, hagyományai az évkörhöz, zöld- és jeles napokhoz kapcsolódnak, így biztosítjuk az évszakok változásából adódó tapasztalatszerzések, megfigyelések lehetőségét, ok- okozati összefüggések felfedezését (időjóslo jeles napok, természeti jelenségek, népi megfigyelések, évszaknak megfelelő népi szokások megismerése). A jeles napokhoz kapcsolódó „Zöld” rendezvények már hagyománnyá váltak óvodánkban. Kirándulásainkat, sétáinkat és családi napjainkat az évkör Zöld jeles napjaihoz fűzzük.

Hagyományaink:

Szilva szüretelése, lekvár főzése kondérban

Őszi kirándulás Éger-völgybe

Misina Természet- és Állatvédő Egyesület részére adománygyűjtés, annak látogatása érzékenyítés céljából

Zöldítő családi nap

Szüreti mulatság-családi nap

Márton-napi lámpás felvonulás, róka- és libakeresés, réteessütés

„Ne vásárolj semmit!” nap, „Jónak lenni jó” egy cipős doboz-egy ajándék

Adventi időszak-adventi készülődés:

- Mikulás
- Adventi játszóház
- Luca-nap
- Madárkarácsony
- Újévköszöntő
- Medve nap, medve napi kiállítás, Teddy-maci kórház

Farsangi ünnepkör (5 hét):

- Farsang kikiáltása
- Farsangi állatvásár
- Farsangi lakodalom
- Farsangi bál
- Téltemetés

Március 15. Nemzeti ünnep

Zöldítő családi nap; 1 család, 1 növény

Húsvétváró kézműves játszóház

Anyák napja

Tavaszi kirándulás

Évzáró, búcsúzó

Pünkösdi gyermek- és családi nap

Zöld Jeles napok:

Állatok Világnapja

Farkas napi faültetés

Beporzók Napja

Víz Világnapja

Föld Napja

Madarak- és fák Napja

Jó gyakorlatok, módszerek:

Jó gyakorlat:

Éger-völgyi hajóúsztatás

Módszerek:

- Veronika Zeneprojekt
- Mozgáskotta
- „Így tedd rá!”
- Állat-asszisztált foglalkozások

Tehetőség gondozás:

- Rajzpályázatokon való részvétel

Címek:

- Örökös Zöld Óvoda
- Madárbarát Óvoda
- Iskolakerti Alapozó Alprogram-Kezdő óvodakert
- Állatbarát Óvoda

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Szóbeli tájékoztatás:

- szülői értekezlet, rendkívüli szülői értekezlet, fogadó óra, családlátogatás, egyéni megbeszélések, telefonos kapcsolatfelvétel

Írásbeli tájékoztatás:

- e-mail csoport, zárt Facebook csoport, Facebook profil, faliújság

Rendszeresség:

- szülői értekezlet évente 3 alkalommal
- rendkívüli szülői értekezlet szükség esetén
- fogadó óra évente 2 alkalommal, illetve egyéni igényekhez, kérésekhez igazodva, alkalomszerűen
- faliújság aktualizálása rendszeresen
- telefon alkalomszerűen, szükség esetén
- Facebook csoport a napi aktualitások, az Évkörhöz és Zöld jeles napokhoz, hagyományokhoz kapcsolódó tájékoztatás

Családi napok:

- Szüreti mulatság
- Farkas nap
- Zöldítő nap évente kétszer
- Adventi készülődés, játszóház
- Medve napi kiállítás (szülők szervezésével)
- Farsangi bál
- Beporzók- és Víz világnapi napi kiállítás a szülők közreműködésével
- Húsvétváró kézműves játszóház
- Pünkösdi gyermek- és családi nap

Óvodanyitogató évi 4 alkalommal

A tagintézmény külső kapcsolatai, együttműködés tartalma:

- Gyermekjóléti, családsegítő szolgálat:
- Egészségügyi szolgáltatók, védőnői hálózat: fogorvosi szűrés
- Általános iskolák: a legtöbb intézmény lehetőséget biztosít, hogy nyomon követhessük a tőlünk kikerülő gyermekek fejlődését, nyílt óra keretében megfigyelhetjük tudások fejlődését, a pedagógusoktól információt kérhetünk a gyermekek beilleszkedésével, teljesítményével kapcsolatban.
- Baranya Megyei Szakértői Bizottság és a Járási Szakértői Bizottsággal, illetve az Éltes EGYMI utazó gyógypedagógus hálózatával
- Istenkúti Csemetékért Alapítvány kuratóriumával
- Hungast Kft. - étkeztetést biztosító vállalkozó
- PEK - probléma esetén
- Zöld Kuckó (nem tudom a nevüket - Borsós Zsófi)
- Előadó művészek, verses - zenés műsorok (pl.: Hangoló)
- Színházi előadások (Bóbita Bábszínház)
- Hitoktatás
- Misina Természet és Állatvédő Egyesület
- Öko-Kuckó Oktatóterem Pécs

4.6. Nyugati Városrészi Óvoda Közraktár Utcai Sportóvodája

	Nyugati Városrészi Óvoda Közraktár Utcai Sportóvodája
A tagintézmény címe	7631 Pécs Közraktár u.7.
Csoportok száma	4
Csoportforma	homogén, életkor szerinti elosztású csoport

Személyi feltételek a nevelőtestület bemutatása:

Az intézmény alkalmazottjait a tudatosság, tervszerűség és összehangoltság jellemzi. Óvodapedagógusaink több mozgásfejlesztési ágazatban szervezett továbbképzéseken, konferenciákon vesznek részt.

- Óvodánkban egy fő látja el az intézmény vezetését (tanügyi- szakmai- gazdasági -innovatív munkáját) aki csoportos munkája mellett látja el a feladatást. Mellette további hét óvodapedagógus dolgozik, ebből két óvodapedagógus külön szakvizsgával rendelkezik.

Az óvodapedagógusok között többen rendelkeznek speciális végzettséggel (alapozó mozgásterapeuta, gyógypedagógiai szak módszertanos pedagógus stb.)

- Az óvodapedagógusok mellett egy fejlesztőpedagógus koordinálja és látja el a fejlesztésre szoruló gyermekeket, illetve egy fő logopédus, 1 fő gyógypedagógus, és 1 fő óvodapszichológus nyújt további szakmai támogatást.

- Az óvodában 1,5 pedagógiai asszisztens és 5 dajka segíti az intézményben zajló folyamatokat.

-Az óvodaudvar rendjét, tisztaságát, egy fő udvaros kolléga látja el.

A nevelőtestület tagjai szakmai elhivatottsága magas, ezért ismereteink bővítését, folyamatos megújítás jellemzi.

Tárgyi feltételek:

A Sportóvoda Pécssett, Uránváros nyugodt, elszigetelt részében található. A Kertvárost -Uránvárossal összekötő felüljáró mellett helyezkedik el. Lakókörnyezetünk nincs, ezért Pécs bármely részéről járnak hozzánk gyermekek. Elérhető távolságra van viszont a jégpálya, uszoda, ami lehetőséget kínált a hátrányból előnyt formálni.

- Intézményünk épületét, óvodai céljából tervezték így nagy panelelemekből egyedi tervezéssel készült, ezért stílusában és a környezet fent említett sajátossága miatt, óvodánk épületének jellege nem hasonlít a környezetünkben található épületekre.

Az Óvoda négy homogén csoporttal működik. Ez segíti az egyedi „sport”-ra épült szakmai célok elérését: a gyerekek azonos életkoruk szerinti csoportokban vannak fejlesztve.

- Az épületet tágas zöld **óvodaudvar** övezi, szabadlevegőn eltölthető sokféle tevékenység feltételeit nyújtva:

-gumi burkolatú sportpálya -golf pálya -taposó ösvény -mászóka dupla hintával-egyéb hinták, fészekhinta -homokozók -természetes alapanyagú kisház-két csúszdás ügyességi vár

függeszkező – mászó rendszer -és egyéb játékok, melyek a mozgásos tevékenységeket biztosítják.

Az Intézmény tágas, esztétikusan berendezett **csoportszobákkal** rendelkezik. A szobákhoz, az elmúlt időszakban felújított mosdók és öltözők tartoznak.

- A négy csoportszoba más-más elrendezésű, de közös jellemzőjük, hogy a berendezésnél a biztonság, a praktikusság és az esztétikum dominál. Fontos szempontunk, hogy sokféle képességfejlesztő, gondolkodtató, alkotásra serkentő játékeszközt biztosítsunk.

- Rendelkezünk:

-kiemelten jól felszerelt tornateremmel

-egészségmegőrző só szobával

-rendkívül sok mozgásfejlesztő eszközzel

Külön fejlesztés céljából kialakítottunk, még két helyiséget, ahol a gyerekek egyénileg, illetve mikro csoportban is foglalkoztathatóak.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Célunk:

- az egészségnevelés és egészséges életmód alapozása
- a mozgáson keresztül történő komplex személyiség fejlesztés

Feladatunk:

- a mozgás megszerettetése
- a természetes mozgásigény kialakítása és fenntartása
- rendszeresség biztosításával az egészséges életvitel kialakítása

Céljaink elérésében segítenek:

- mozgásra ösztönző környezet és eszközök a csoportszobákban, udvaron, tornateremben
- napi rendszeres mozgás
- testnevelés foglalkozások
- úszás, korcsolya, kosárlabda oktatás
- koordinációs torna
- **MOZGÁSKOTTA, LABDAPROGRAM**
- napi rendszeres szabad levegőn történő játék, mozgás (téli is!)
- Oviolimpia

Kiemelt feladataink:

- **Mozgáskotta** -átszerveztük az óvoda heti- és napirendjét, hogy korcsoportonként, foglalkozhassunk a gyermekekkel

A programot négy évre tematikusan egymásra épülő foglalkozásokra dolgoztuk ki, mely egyedülállóan és tervszerűen fejleszti a gyermekeket. Ezt kiegészítettük óvodásaink kedvenc mozgásos játékaival és az általunk kidolgozott „labda programmal.”

A módszer szervesen kapcsolódik az óvodai élet egyéb tevékenységeihez, ehhez több mozgáskotta-készlettel rendelkezünk, melyek esztétikus megjelenésükben, illetve több funkcióval alkalmazási lehetőségeiben is egyedülálló.

A program a gyermekek érettségének és egyéni fejlettségének megfelelő mozgásmintákat kapcsol játékhelyzetekhez és szituációkhoz, így igazodik elemi szükségleteikhez, egy pszichológiai alapokon nyugvó komplex személyiség fejlesztő mozgásos módszer.

- **Labdaprogram** - Hetente 1 alkalommal tartunk, labdás foglalkozást a mozgáskotta-hoz csatolva. 4 éves tematikát dolgoztunk ki, melyet korcsoportokra bontva alkalmazunk.

Labdás játékok nélkül nem teljes a mozgásfejlesztés. A labdás gyakorlatok fejlesztik a testi- és idegrendszeri funkciókat, a szem-kéz és szem-láb koordinációt, a mozgások térbeli és időbeli érzékelését.

- **Korcsolya-szakedzővel**

Az óvodába járó gyermekek középső csoporttól a téli időszakban ismerkedhetnek ezzel a speciális közeggel: a jéggel. A PSN ZRT edzőjének közreműködésével hetente vesznek részt a gyerekek ezen a sporttevékenységen.

Középső csoportban az a cél, hogy szakember segítségével megismerjék a jég tulajdonságait, illetve a jégen való mozgáshoz megtanuljanak alkalmazkodni, elesni és felállni miközben fejlődik egyensúlyérzékük. Nagycsoportban már a változatos téri tapasztalatok segítik őket (akadályok kerülése, hullámvonal stb) a további egyensúlyi fejlődésben.

- **Úszás – szakedzővel**

A vízhez szoktatás lehetőségei ősszel és tavasszal

Helyszíne: a PTE Tanuszodája, illetve a Belvárosi Általános iskola Tanuszodája. Az úszóoktatók állandók, akik frontálisan, illetve mikro csoportokban tartják foglalkozásaikat. Középső csoportban a cél, hogy szakemberek segítségével ebben az új környezetben a víz biztonságuk kialakuljon, már ismerkednek az úszás alaplépéseivel. Nagycsoporttól az úszást már magabiztosan végzik egyre nehezített játékos feladatokkal.

- **Judo-szakedzővel**

szeptembertől heti rendszerességgel

Kiváló alapokkal szolgál valamennyi sporthoz, a foglalkozás tartalma:

A foglalkozáson megismerkednek a sportág alapjaival, ezáltal megtanulják a helyes eséstechnikát. Játékosan tanulják a különböző gimnasztikai elemeket, így egyre finomabb lesz a mozgásuk, fejlődik a koordinációjuk. Felkészülnek a közeledő iskolai élet rendjére, javul a magatartásuk és a tanulási képességük is.

- **Kosárlabda- szakedzővel**

Nagycsoportosoknak heti rendszerességgel-helyszín Rátgéber Kosárlabda Akadémia

Ovikosár fő célja, hogy már az óvodás korosztályban, minél szélesebb körben megismertessük a kosárlabdát, labdás képességfejlesztést, a lehető legszínesebb, játékos jellegű foglalkozások által.

- **Koordinációs torna-szakedzővel -heti rendszerességgel**

A mozgáskoordináció azt jelenti, hogy a gyerekek képesek összehangolni a testük különböző részeit egy adott mozgás végrehajtása során. Ez magában foglalja a kéz-szem-láb koordinációt, az egyensúly megtartását, és a mozgások megfelelő ritmusban történő végrehajtását. A gyerekek mozgáskoordinációja a fejlődés során fokozatosan javul, és ennek támogatása elengedhetetlen az iskolára való felkészülésben, a kognitív és adaptációs képességek fejlődéséhez.

SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAINK:

- **TEDDY-TENNIS -délutáni szolgáltatás szakedzővel**

Egy angol franchise program, mely által fejlesztjük a finommotorikát, szem-kéz koordinációt, koncentrációt, illetve a fizikai és mentális képességet. Játékosan, mackó figurák segítségével tanítjuk meg a gyerekeknek a tenisz alapjait, ezen kívül fontos tudnivaló, hogy egy megadott könyv szerint haladunk a leckékkel.

- **Ovifoci délutáni szolgáltatás a PMFC szakedzőjével**

kiscsoportos kortól kezdődően vannak focis foglalkozások heti rendszerességgel. A foglalkozások a Magyar Labdarúgó Szövetség UEFA Playmakers programjára épülnek.

- **Manó-tánc** a Dance Show Táncsoport vezetője tartja a foglalkozásokat. Az órák tánc tanulással, helyes testtartással, ritmus érzék fejlesztéssel és játékkal telnek.
- **Okosító torna** Az alapozó mozgásterápia célja, hogy a gyermekek mozgásfejlesztésén keresztül csökkenjen a részképességzavarokkal küzdő gyermekek elmaradása valamint a terápia által előmozduljon az idegrendszer fejlődése és érése.

További célunk

A sport mellett kiemelt a tapasztalásba ágyazott tanulás, ehhez szolgáló külső helyszíneket is bevonunk:

-Zsolnay negyed-mentő és tűzoltó állomás-Bóbita bábszínház-Botanikus kert-vasúti pálya-udvar-orfűi malmok-Öko-kuckó-Zengővárkony tojás múzeumi kirándulás-Misina Természet és Állatvédő Egyesület- Pogány reptér- Székesegyház-Apolló játszóház-Teddy Maci-Tudásközpont- Csorba Győző könyvtár-Állatkert-Mancs-Ranch- Bóbita bábszínház-Pécsi Püspökség

Kirándulásaink:

-Pogány zöldség birtok-Rácz tanya, -Bakonya tanyalátogatás,- Bodai játszótér,-Tv torony, -kis Tubesi kilátó,- Malomvölgy,- Tettye, -Feked kirándulás

További szolgáltatásaink: judo magasabb szinten-sószoba-angol-német-zeneovi-logopédia-pszichológus.

TEHETSÉGGONDOZÁS:

- **Mesesarok-mesetér:** középpontjában a mesehallgatás, mesemondás, szerepvállalás áll.

Célja:

Tehetségígéretes gyermekek képességeinek kibontakoztatása, egyéni megnyilvánulásokkal, kreativitással – verbális és vizuális fejlesztés.

Megvalósulása heti rendszerességgel történik korcsoportra bontva. A lényege, hogy a gyermekek rendszeresen találkozzanak a népmesékkal, irodalmi mesékkal, történetekkel, és ezeken keresztül fejlődön személyiségük.

- **Tehetséggondozó foci.** Udvari sportpályánkon heti rendszerességgel Grassroots játékvezető végzettségű kollégák vezetésével.

Célja: Az ovi foci tehetséggondozó program a labdarúgás megszerettetése, és a pozitív élmény biztosításán keresztül építik a gyermekek sokoldalú mozgáskultúráját, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek felfedezését.

JÓ GYAKORLATOK:

- **Mozgáskotta**

Célja: felzárkóztatás és tehetséggondozás

az óvodás és kisiskolás gyermekek komplex személyiségfejlesztése, mely magában foglalja a mozgásos és gondolkodási képességek fejlesztését játékos formában.

A módszer különösen ajánlott azokra a gyerekekre, akik lemaradást mutatnak részképességekben, figyelemzavarral küzdenek, vagy akiket a hagyományos testnevelés nem köt le.

A Mozgáskotta a tehetség gondozásában is szerepet játszik azáltal, hogy folyamatos sikerélményt biztosítva ösztönzi a gyermekeket új mozgásos cselekvésekre, ezáltal erősítve ön-bizalmukat és képességeiket.

- **Ovi-limpia**

A projekt célja:

- Az Olimpia történetének megismerése
- Olimpia menete, fontos jelképei
- Óvoda szinten való megjelenítése (egységes ruházat, olimpiai láng, olimpiai karika, himnusz, sportágakban való megmérettetés, érem kiosztás)

Feladatunk:

A szervezett, játékos sportolási lehetőség nyújtása, ami az egész óvoda részvételével zajlik, így erősítve a Sportóvodába járó gyermekek összetartozását.

Lehetőségük van önmaguk kipróbálására, és a siker átélésére. Játékos formában szereznek tapasztalatot a verseny légköréről, s önmaguk kipróbálása közben megismerik képességeiket, tanúbizonyosságot tesznek küzdeni tudásukról.

- **Így tedd rá – népzenei projekt**

Ez a módszer Balatoni Katalin nevéhez kapcsolódik, mely a népi zenéhez, néphagyomány ápolásához és népi játékokhoz nyúl vissza, illetve nemzetközileg is elismert módszertani program. Komplexitásának köszönhetően minden kompetenciaterület fejlődését segíti és támogatja.

- **Veronika – zeneprojekt**

A „Veronika” elnevezésű zenepedagógiai módszer egy Európai Unió pályázati projekt, melyben a gyermekek testi, szellemi, érzelmi és szociális fejlesztését segíti a közös mozgás, zene, illetve tánc segítségével. A célzott zenés, játékos kezdeményezések interaktívan hatnak a gyermekek személyiségének fejlődésére, miközben az együtt játszás és kapcsolatteremtés örömeiben felszabadul a gyermekek kreatív, önkifejező kibontakozása.

- **Zöld óvoda**

Az Intézmény 2022-ben elnyerte a „zöldóvoda” címet, hisz az egészséges életmód alapjait egészséges, zöld környezetben kívánja megvalósítani: Az épületet nagy alapterületű udvar övezi, ahol a gyermekek saját maguk gondozzák magaságysukat. A bőséges fás- bokros-füves terület- a taposó ösvény, a környezeti tudatosság fejlesztését segíti. E mellett a fenntarthatóságra neveléssel- a hulladék szelektív gyűjtéssel- az újra hasznosítással- a takarékos energia- és vízfelhasználással, valamint környezetbarát anyagok használatával napi szinten találkoznak a gyerekek.

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Óvodán belül hagyományok kialakításával és néphagyományok ápolásával gazdagítjuk a gyerekek érzelmi és szociális kompetenciáit:

Népmese napja-állatok világnapja-Márton nap-Mikulás-Adventi készülődés-Karácsony

-Maci kupa- Mackó nap-Farsang-egészség hét-OVIOLIMPIA-kirándulások-Anyák napja-
évváró, ballagás

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Az óvoda és a család együttműködése jó, kölcsönös bizalomra épül. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, igényeit.

Kapcsolat a Szülői Szervezetekkel

Feladataink:

- A Szülői munkaközösség vezetőinek összehívása évente egyszer, illetve igény szerint. A Szülői Munkaközösség igen aktív, részt vesznek az óvoda mindennapi életében.
- A csoport szülői közösségével a csoportos óvodapedagógus közvetlen tartja a kapcsolatot.
- Évenkénti intézményi elégedettségmérés összesítő eredményeiről való tájékoztatás. A gyermekek nagyobb csoportját érintő kérdések tárgyalása, vélemények összeegyeztetése, megbeszélése. Az óvodában folyó munka, elért eredmények, innovációkról való tájékoztatás.
- Az óvoda alapítványa- „Egészségesebb Gyermekekért Alapítványt” - a Szülői szervezet és a nevelői testület közösen hozta létre. Az óvodai alapítvány kuratóriumával: évente egyszer tájékoztatás a költségvetésről.

Együttműködés formái:

- Szülő értekezletek: a beiratkozás után felvett gyermekek szüleinek, illetve a tanév folyamán minimum két alkalommal.
 - Szülői fórumok: az iskolaérettségi kritériumokról, illetve az iskolába menő gyermekek szüleinek mutatják be iskolájukat a meghívott intézmények tanárai.
 - Családlátogatások igény szerint - szükség esetén, a beszoktatás a fokozatosság elvét követve.
 - Fogadóórák, évenként kétszer, igény szerint is szervezve, illetve naponkénti párbeszéd
 - Bemutatók szervezése: mozgáskotta-labdaprogram, szolgáltatói bemutatók
- Fontosnak tartjuk, hogy alkalmanként a szülők is részesei lehessenek az óvodai programjainkban, amiben szívesen és aktívan közreműködnek:
- Alapítványi Vacsoraest- közösségépítő, jó hangulatban eltöltött, alapítványt támogató rendezvény az intézmény dolgozóival
 - Szülői részvétel gyerekekkel szervezett kirándulások, külön program szülőknek pedagógusoknak.
- Intézmény szintű programjaink: Márton-nap- Karácsony, farsang- Gyereknapi- Spontán szervezésű programok

A tagintézmény külső kapcsolatai, együttműködés tartalma:

Óvodás évek alatti segítséget nyújtó intézmények:

- Baranya Megyei Szakértői Bizottság -Iskolaérettségi vizsgálat Felülvizsgálati kérelem
- Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Pécsi Tagintézménye (Türr István utca)- tanácsadás, vizsgálati kérelem
- Apáczai Nevelési Központ Korai Fejlesztő Intézet- logopédia-beszédmegindítás, tanácsadás
- Nyugati Városrészi Óvoda Gyermekek pszichológusa- tanácsadás, látogatás, fogadóóra, foglalkozások, hospitálás

-Gyermekjóléti Szolgálat- szociális segítő látogatás, tanácsadás, hospitálás

-Egészségügyi szolgáltatók - védőnői, szemészeti, fogászati szűrések

-Logopédus- logopédiai ellátás

-Étkeztést ellátó vállalkozó- HUNGAST

-Fenntartó- Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata

-PEK (Pécsi Ellátó Központ)

Sportszervezetek, egyesületek:

-Egyetemi tanuszoda és Belvárosi Iskola Úszástanárai. A pedagógiai programunk részeként rendszeres az úszó sportprogram, melyet óvodai szinten az egész tanévben(ősz-tavaszi) rendszeresen szervezzük középső és nagycsoportban. A **Pécsi Úszóiskolában** pedig az iskolába menő nagycsoportosaink a városi ingyenes úszáson is részt vesznek.

-Rátgéber Kosárlabda Akadémia. -kosárlabda oktatása - tavaszi és őszi időszakban.

-PSN Zrt. – jégpálya A pedagógiai programunk részeként rendszeres a korcsolya oktatás, középső és nagycsoportos korosztályú gyermekekkel.

-PVSK- kosárlabda szakedző heti rendszerességgel oktatja a gyermekeket.

-Judo szakosztály edzője heti rendszerességgel oktatja a gyermekeket.

-PMSC edzői - heti rendszerességgel tartanak edzéseket: koordinációs torna, foci, Bozsi program -alkalmanként, Miből lesz a cserebogár? - tehetség támogató program.

-Tenisz Klub- TEDDY-TENNIS franchise program heti rendszerességgel oktatja a gyermekeket

Óvoda utáni intézmények

Szoros együttműködést ápolunk a következő intézményekkel:

Cserepka Általános Iskola

Sztárai Mihály Általános és Művészeti Iskola

PTE 1sz Gyakorló Általános Iskola

PTE 2sz Gyakorló Általános Iskola

Pécsi Belvárosi Általános Iskola- iskola látogatás

Pécsi JókaiMór Általános Iskola-óra látogatás

Óralátogatások, közös gyereknap, Bee robot program, közös pályázatok, hangszeres programok, Környezetünkért vetekedők, műsorok formájában.

4.7. Nyugati Városrészi Óvoda Magyar Lajos Utcai Tagóvodája

	Óvoda Neve Nyugati Városrészi Óvoda Magyar Lajos Utcai Tagóvodája
A tagintézmény címe	7633 Pécs, Magyar Lajos u. 2.
Csoportok száma	3
Csoportforma	Vegyes életkorú

Személyi feltételek a nevelőtestület bemutatása:

Óvodánkban a pedagógiai-nevelési feladatokat 6 fő felsőfokú végzettségű óvodapedagógus, 4 fő dajka, és 1 fő pedagógiai asszisztens látja el. Pedagógusaink közül 4 fő szakvizsgával, 3 fő fejlesztőpedagógus végzettséggel rendelkezik. Szakmailag jól képzett, elhivatott és gyermekszerető közösségünk nevelőmunkáját pszichológus, logopédus, gyógypedagógus szakember segíti. Folyamatosan bővítjük tudásunkat, az önképzéseken kívül továbbképzéseken veszünk részt, amit szívesen megosztunk egymással és az érdeklődő pedagógusokkal. Aktívan részt veszünk az intézményi és városi munkaközösségek munkájában. Igyekszünk újszerű, innovatív programokat és jógyakorlatokat megismerni, az így megszerzett ismereteket hatékonyan építjük be a mindennapi nevelőmunkánkba. A nevelőtestület és a segítők sok tapasztalattal rendelkeznek, az inkluzív szemlélet mellett kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek egyéni fejlődési útjainak támogatására, a tehetség kibontakoztatására, a hátrányok kompenzálására, a felzárkóztatásra. Közösségünkre jellemző az elfogadó, segítő, támogató, családdal együttműködő, gyermekek érdekeit előtérbe helyező attitűd. Az elfogadás, empátia, gyermek-szeretet, érzelmi biztonság nyújtása alapvető értékek számunkra.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk panelházas övezetben található, gyönyörű parkosított udvarral. Kis családi intézményünkben három csoportszoba van, melyek izlésesen, a gyermekek igényeinek megfelelően berendezettek, egyikben galéria is helyet kapott. Tornateremmel rendelkezünk, ahol lehetőség van a mozgásigény kielégítésére, közösségi események lebonyolítására. A gyermekek fejlődését fejlesztő játékok, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközök és az ovi-foci kellékei is segítik.

Az udvar parkosított, változatos játszótérrel, füves és betonozott területekkel. Hinta, egyensúlyozó eszközök, kisházak, mászóak, csúszdák, valamint bokros-fás részek, biciklizésre alkalmas terek és focipálya is helyet kaptak. Madárbarát óvodaként helyet kaptak madárodúk, télen madáretetők, melyek lehetőséget adnak a madarak életének megfigyelésére. Virág- és zöldségágyásainkat a gyerekekkel együtt gondozzuk, komposztáló is segíti a környezettudatos szemlélet átadását. Hatalmas fáink nyáron árnyékot adnak, az őszelel lehullott leveleket komposztálva a gyermekek tapasztalatokat szerezhetnek a körforgásról.

Az udvar tágas tere és gondozott zöldfelületei lehetőséget adnak a gyerekeknek, hogy szabadon mozogjanak, felfedezzék a természet apró csodáit. A mindennapokban ösztönözzük a kíváncsiságot, támogatjuk az önálló ötletek megvalósítását, és teret adunk annak, hogy a gyerekek aktívan alakíthassák környezetüket. Óvodai tárgyi feltételeinket úgy alakítjuk ki, hogy hozzájáruljanak ahhoz, hogy a gyermekek harmonikusan fejlődjenek, miközben biztonságos, ösztönző légkörben tapasztalnak meg új élményeket és készségeket.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Kiemelt cél: Óvodánk befogadó, szeretetteljes közeg, ahol minden gyermek biztonságban érezheti magát, és önmagához képest fejlődhet. Kiemelten fontos számunkra az inkluzív szemlélet, az érzelmi nevelés, a környezettudatos életmódra nevelés, valamint a gyermekek sokoldalú fejlesztése.

Hisszük, hogy az iskolára való felkészülés egy természetes érési folyamat, melyet játékos tanulással, sok mozgással, célzott fejlesztéssel és elfogadó, támogató attitűddel kísérünk.

Fő irányok

- Zöld szemléletmód, környezetvédelem, állatvédelem
- Tehetséggondozás: Sakkjátszótér, kézműves műhely, tánc, robotika
- Célzott fejlesztés: mozgásfejlesztés, differenciált bánásmód, komplex személyiségfejlesztés
- Érzelmi nevelés, Boldog Óvoda program megvalósítása

Kiemelt feladatok: Mindennapi nevelőmunkánk során elsődlegesnek tartjuk a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtését, az elfogadó, szeretetteljes légkör kialakítását. Fontos számunkra a közösségi szabályok elsajátítása, az együttműködés, az egymásra figyelés erősítése. Nagy hangsúlyt fektetünk az önállóság fejlesztésére, a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, melyet szabadterei játékokkal és tornatermi tevékenységekkel biztosítunk. Nevelési gyakorlatunk középpontjában áll a környezettudatos szemlélet formálása, a természet szeretetére, védelmére és fenntarthatóságra nevelés. A gyermekek játékos tanulási helyzetekben, saját élményeken alapuló tapasztalatszerzés, mondókázás, éneklés, mesélés során gazdagodnak élményekkel. Tehetséggondozásunk kiemelt területei a sakkjátszótér, a vizuális műhely és a néptánc. A lemaradó gyermekek számára fejlesztőpedagógusaink célzott segítséget nyújtanak, hogy mindenki a saját ütemében fejlődhessen. Munkánk fontos része a szülőkkel való szoros, partneri együttműködés.

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Éves nevelési tervünket úgy állítjuk össze, hogy az igazodik az évkörhöz és az ott megjelenő népi hagyományokhoz, zöld jeles napokhoz. Ennek megfelelően a csoportokban feldolgozott hagyományörző témák a teljesség igénye nélkül a következők:

- Népmese napja – Könyvtárlátogatás, meseillusztráció készítés, dramatizálás.
- Európai Autómentes Hét – Látogatás a KRESZ parkba, kerékpáros ügyességi versenyek, biciklizés az óvoda melletti környékén.
- Zene világnapja – A dolgozók és a gyerekek közös éneklése (kánonok, többszólamú dalok)
- Állatok világnapja – Állatbarát óvodaként részvétel az Állatvédelmi témahéten (országos programok és kihívások), látogatás az Állatkertbe.
- Márton nap – Családi program, lámpás felvonulással, játékos tevékenységekkel, énekes népi játékokkal.
- Advent – Kézműves tevékenységek, előadások, hangversenyek, családi délután
- Luca nap – Hagyományörzés, népszokások felelevenítése, Luca búza
- Madárkarácsony – Részvétel a városi rendezvényen, madáreleség készítés
- Medve nap – Hagyományörzés, kézműves tevékenységek, látogatás az állatkertbe.
- Farsang – Hagyományörzés, jelmezes felvonulás
- Újrapapír világnapja – Kézműves tevékenységek, merített papír készítés
- Beporzók napja – Interaktív előadás meghívott előadókkal.
- Víz világnapja – Előadás, kísérletezés, rajzpályázaton való részvétel.
- Föld napja – Virágültetés, kirándulás, közös óvodaudvar rendezés.
- Madarak és fák napja – Kirándulás, interaktív tevékenységek, megfigyelések, tapasztalatszerzések

Jó gyakorlatok, módszerek:

- Sakkjátszótér Program – Komplex fejlesztés, tehetséggondozás.
- Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda, Állatbarát Óvoda – Fenntarthatóságra nevelés, környezet-tudatos magatartás alakítása.
- Boldog Óvoda – Érzelmi nevelés, szociális kompetenciák fejlesztése.
- Mozgáskotta, KMT – Komplex mozgásfejlesztés minden korosztálynak.
- Biztonságos Óvoda, Ovi Zsaru Program – Balesetmegelőzés, közlekedésbiztonság.
- Könyvtárlátogatás – A nagycsoportosok havonta vesznek részt a Csorba Győző Könyvtár foglalkozásain.
- Állatasszisztált foglalkozások – Az ÉletHíd Segítő Kutya Egyesület terápiás kutyái rendszeresen látogatják óvodánkat, színesítik a fejlesztőmunkát.
- Tehetséggondozó Kézműves Műhely – Kézműves foglalkozások, új technikák megismerése, pályázati művek készítése, múzeum látogatás.
- Változatos sporttevékenységek - Úszás, korcsolya, tenisz, tánc, zenés torna, kirándulások.

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Az óvodai beíratás előtt a szülők **nyílt napokon** ismerkedhetnek meg intézményünkkel, honlapunkról és bemutatkozó videonkból szerezhetnek információkat.

A **napi találkozásokon** és megbeszéléseken kívül évente háromszor tartunk **szülői értekezletet**, ahol a csoportot érintő nevelési feladatokról, tervezett tevékenységekről és programokról tájékoztatjuk a szülőket. Félévente tartunk **fogadó órákat**, ahol a gyermekek fejlődéséről, képességeiről kapnak a szülők információkat, de kérhetnek rendkívüli fogadó órát is. A **Szülők Klubja** találkozóin meghívott szakemberektől hallhatnak a gyermekek nevelését és fejlesztését segítő előadásokat. A **nyitott rendezvények, programok** alkalmával (családi délutánok, kirándulások, kézműves délutánok stb.) kötetlen formában nyílik lehetőségük a szülőknek betekintést nyerni az óvodai életbe.

Az óvodai és csoportszintű **e-mail** levelezések és a **zárt közösségi csoportok** a gyors információcserét biztosítják.

Az **oviKRÉTA** felületén keresztül a szülők igazolhatják a hiányzásokat, betekintheznek a gyermeket érintő dokumentumokba (fejlettségmérés eredményei), értesülhetnek az óvoda programjairól és a tervezett napi tevékenységekről.

A **partneri igény-és elégedettségmérés** kérdőívein jelezhetik észrevételeiket, felhívhatják figyelmünket a fejlesztendő területekre.

Óvodánkat **alapítványának** működésében is aktívan részt vesznek a szülők: adományaikkal segítik az intézményi fejlesztéseket és a változatos programok biztosítását.

A tagintézmény külső kapcsolatai, az együttműködés tartalma:

Oktatási Hivatal, PMJV Önkormányzata, Pécsi Ellátó Központ: Működéssel, karbantartással, munkáltatással kapcsolatos ügyek, törvényi előírásoknak való megfelelés.

Megyei és Járási Szakértői Bizottságok: Vizsgálatok, felülvizsgálatok, szakvélemények kiállítása, fejlesztési irányok meghatározása.

Egészségügyi szolgáltatók (védőnő, gyermekorvos, szakorvosok): Szűrések, mérések, vizsgálatok.

Gyermejjóléti Szolgálat, szociális segítők: Esetmegbeszélések, családi krízisek, bántalmazás, veszélyeztetettség, igazolatlan hiányzások jelentése.

Zöld Óvoda program megvalósításával kapcsolatos partnerek (Zöld-Híd Alapítvány, Öko-kuckó, Értünk Munkaközösség, Mecsekerdő Zrt. Mókus-suli): Környezetvédelem, fenntarthatóságra nevelés, pályázatok, továbbképzések, előadások, ismeretterjesztő és játékos foglalkozások, szülők és családok ismereteinek bővítése.

Állatbarát Óvoda program megvalósításával kapcsolatos partnerek (Állatvédelmi Oktatásért Alapítvány, Állatvédelmi Témahét, Pécsi ZOO, ÉletHíd Segítő Kutya Alapítvány): Innovációk, előadások, továbbképzések, országos kihívások, pályázatok, érzékenyítés, állattasszisztált foglalkozások terápiás kutyákkal, menhely látogatás, adománygyűjtés, családok bevonása a programokba.

Egyesületek és alapítványok (Magyar Madártani Egyesület, Országos Magyar Méhészeti Egyesület, Apolló Egyesület, Teddy Maci Kórház): Innovációk, interaktív foglalkozások, ismeretterjesztés, előadások, komplex tevékenységek megvalósítása.

PSN Zrt. : Sporttevékenységek, úszás és korcsolya foglalkozások szervezése és lebonyolítása.

Csorba Győző Könyvtár, Nagy Jenő Utcai Fiókkönyvtár: Előadások, interaktív foglalkozások, mese dramatizálás, pályázatok, könyvtárhasználat, ismeretterjesztés, kiállítások.

Bölcsődék: Tájékoztatás, szülői értekezlet, nyílt napok, ovi-nyitogatók.

Általános iskolák: Mese előadások, iskolanyitogatók, rajz és versmondó versenyek, pályázatok, kiállítások, nyílt napok, konzultációk, kézműves foglalkozások, óralátogatások, iskolaelőkészítés, fejlődés nyomon követése (utánkövetés).

Kulturális programok (Bóbita Bábszínház, Pécsi Harmadik Színház, Hangoló Zenés Színház, Escargó Hajója): Meseelőadások, zenés műsorok, interaktív foglalkozások

Szolgáltatók (Zenés torna, Fordan Tánccentrum Ovi-rocky, Zenés angol): Délutáni foglalkozások az óvodában, heti rendszerességgel.

Boldog Óvoda Integrált Program: Érzelmi nevelés, érzékenyítés, szociális kompetenciák fejlesztése, interaktív foglalkozások.

Sakkjátszótér Program: Tehetséggondozás, komplex fejlesztés.

PTE Pszichológia Tanszék: Hallgatók hospitálása, egyéni megfigyelések, konzultációk, fejlesztés segítése

4.8. Nyugati Városrészi Óvoda Nagy Jenő Utcai Tagóvodája

	Nyugati Városrészi Óvoda Nagy Jenő Utcai Tagóvodája
A tagintézmény címe	7624 Pécs, Nagy Jenő u. 38.
Csoportok száma	5
Csoportforma	homogén, életkor szerinti elosztású csoport

Személyi feltételek a nevelőtestület bemutatása:

Óvodánk nevelőtestülete 10 óvodapedagógusból, 2 pedagógiai asszisztensből és 6 dajkából áll. A csapat fiatalos, energikus. Egy férfi segítségünk van az óvodában, az udvaros kolléga, aki óriási segítség a mindennapokban. Több óvodapedagógus Ped II-es besorolással rendelkezik. Folyamatos továbbképzéseken vesznek részt a kollégák. Utazó logopédus, fejlesztő pedagógus, valamint óvodapszichológus, szociális munkás és a körzetes védőnő segíti munkánkat.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk Pécs belvárosában, Uránvárosban a Szigeti városrészben található. Központi helyzete miatt többen választják óvodánkat, mert tömegközlekedéssel és gépjárművel is könnyen megközelíthető. Óvodánk a 11 tagóvodából álló Nyugati Városrészi Óvoda egyik tagóvodája.

Az épület valójában egy patinás barokk stílusú műemlék, melyet a XVIII. században Fonyó Sándor kanonok építtetett. A kétszintes tetőzet, manzárd emeleti ablakaival már messziről feltűnik. A legendás pécsi Stock-házat többször átépítették, felújították. A XIX. században katonai börtönnek használták, majd 1974-ben átalakították és 6 csoportos óvodává bővítették. A csoportszobák, és más helyiségek egyedi hangulatot varázsolnak, az óvodapedagógusok kreativitásának és leleményességének köszönhetően. Az óvoda évek óta teltházzal üzemel, mondhatni 120%-on. 2022/2023-as nevelési év óta óvodánk 5 csoportos óvodaként működik. A 2023-as év októberében fejeződött be óvodánk épületének nagyszabású energetikai korszerűsítése, felújítása, melynek keretén belül sor került a fűtés, a nyílászárók, az épület homlokzatának, tetőszerkezetének hőszigetelésére, valamint a tornaterem teljeskörű felújítására, napelemekkel való ellátására. Az új külső nagyon sokat jelent, hiszen az intézményünkbe érkező látogatókban már az első pillanatban pozitív benyomást kelt a felújított épület és az esztétikus környezet. A legkisebb alapterületű csoportszobánkból fejlesztő szobát alakítottunk ki. A csoportszobák alapterülettől függően 16-29 fős gyermeklétszámmal működnek homogén csoportokban. Az óvodánk udvara zárt, fás, ligetes, homokos, a gyerekek-

nek megfelelő mozgásteret ad, az udvar biztonságos játéka, ideális céljaink megvalósításához. Az udvaron, kerítéssel körbevett, gumilapokkal ellátott focipályánk is sok értékes lehetőséget rejt magába, az óvodai OTP-Bozsik foci programnak köszönhetően pedig már 2 focikapu is kerülhetett a pályára. Nagyon szerencsések vagyunk, mert óvodánk rendelkezik külön tornateremmel, mely jól felszerelt és minden szempontból megfelel a gyerekek mozgásának, testi képességeinek fejlesztésére. Kialakításra került, az Európai Unió szabványának megfelelően mozgássérült mosdó is a bejárat és a tornaterem közötti helységben. Óvodánkban melegítőkonyha üzemel és két szintet összekötő étellift.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Kiemelt cél:

Óvodánk alapvető célja, hogy olyan pedagógiai rendszert tudjunk működtetni, amely az óvodás gyermek egyéni sajátosságaihoz igazodik. Kiemelt területeink az egészséges életmódra nevelés, érzelmi nevelés, környezettudatos nevelés, valamint a tehetséggondozás, mely három fő területen zajlik: mozgás, vizuális nevelés, zenei nevelés.

Kiemelt feladatok:

Kiemelt feladatainkhoz programokat szervezünk, mely a következőképp valósul meg:

1. Egészséges életmódra nevelés

- Heti 3 alkalommal tornafoglalkozás a tornateremben
- Évszakokhoz kötődő egészség hetek szervezése
- Havi rendszerességgel kirándulás, túrázás a környező erdőkbe (Tubes, TV-torony, Mandulás, Remeterét, Malomvölgyi tó)
- Nagycsoportban vízhez szoktatás, úszás alapjait elsajátító foglalkozások
- Ismerkedés különböző mozgásformákkal, sportokkal

2. Környezettudatos nevelés:

- Természetvédelemre, állatvédelemre és a természet szeretetére nevelés a kirándulások alkalmával is. Folyamatosan szelektíven gyűjtjük a hulladékot. Komposztáló és esővíz-gyűjtő használatának megismertetése
- Vezetett foglalkozások szervezése
- Óvoda udvarán található növények, fűszerkert gondozása
- Ismerkedés a város nevezetességeivel

3. Tehetséggondozás:

Mind személyi, mind tárgyi feltételeink adottak, hogy a differenciált nevelésben részesítsük a gyermekeket. Képességeiket felfedezzük és fejlesztjük, adott esetben kompetens szakember elérhetőségét biztosítjuk a szülők részére.

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

- Karácsonyi és húsvéti ünnepek, melyet a tornateremben közösen, óvodai szinten is meg szoktunk ünnepelni, valamint a csoportjainkban is külön

- Márton napi lámpás felvonulás, vendégvárás – csoportonként más-más szokásokkal (kiscsoportban csak az óvoda udvarán, a délelőtti folyamán, középső- illetve nagycsoportban pedig szülőkkel, műsorral és vendégváró falatokkal egybekötött délutáni felvonulás az óvoda körül, illetve az udvaron)
- Májusfa állítás (új hagyomány) -idén, először csak egy csoportunkban próbáltuk ki a szülőkkel együtt a májusfa állítással egybekötött versenyjátékokkal tarkított ünnepnapi közös délelőtti, de tervezzük az egész óvodára kiterjeszteni ezt a hagyományt
- Gyereknap – (már több évtizedes hagyomány) mely során délutáni, szülőkkel közös barkácsolás, légvár, arcfestés, bábszínház, kutyaterápiás, illetve néptánc bemutatón vehetnek részt az óvodánk gyermekei, szülők, testvérek, valamint a leendő kiscsoportosok szüleikkel, hozzátartozóikkal
- Anyák napi műsor- minden csoportunkban hagyomány az anyák napját műsorral megünnepelni, kiscsoportban az édesanyákkal közös „játék”, mondókázással egybekötve
- Évzáró és ballagási műsor – minden csoportunk ezzel zárja a nevelési évet- az év során megtanult versekből, mondókákból, mesékből, dalokból, stb. az óvodapedagógusok által összeállított színvonalas műsorral

Jó gyakorlatok, módszerek:

- OTP-Bozsik foci program- már kb. egy évtizede van lehetőségük a nagycsoportos korosztálynak edzők által vezetett játékos felkészülés után más óvodákkal egyetemben egy-egy futball fesztiválon részt venni

- PMFC Cserebogár program- A PMFC és a pécsi orvoskar Sportmedicina Tanszéke közös céllal hozta létre a „Miből lesz a cserebogár?” - aktív óvodás programot, melynek célja, hogy a résztvevő gyermekek motorikus képességi szintjéről játékos feladatok végzése során kaphatnak átfogó képet.

Az aktív óvodás program célkitűzése, hogy a pécsi és a Baranya vármegyei óvodások körében áttekintést nyerjen az intézmény és/vagy a szülő a gyermekek alap motorikus képességeiről.

A szemlélet szerint az óvodás életkorban az alap mozgások megfelelő színvonalon való kivitelezése meghatározó az egyes sportok későbbi sportágspecifikus mozgásainak megtanulása érdekében. A program kimeneteleként azt tudják megállapítani, hogy a gyermek központi idegrendszerének érettsége - ami komoly befolyással van a mozgás ügyességre – lehetővé teszi-e a sportolás megkezdését. Amennyiben igen, szeretettel várják az egyesület ovis programjába. Amennyiben még az érési folyamat facilitálására lenne szükség, abban az esetben egyéni javaslatot tudnak adni a teendőkről a szülőknek, amennyiben erre igény mutatkozik.

- Veronika zeneprojekt: A „Veronika zeneprojekt komplex személyiségfejlesztés a zene-mozgás- kommunikáció módszereivel 3-10 éves korig zenepedagógiai segítség a különleges bánásmódot igénylő, valamint a sajátos nevelésű igényű gyermekek integrált nevelésében. A program felöleli a 3-10 éves korú gyermekek, valamint sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű és más okokból akadályozott fejlődésű gyermekek személyiségfejlesztését zenepedagógiai módszerek alkalmazásával. Alapelvként vallja, hogy a zene erőteljes kommunikációs csatorna mindenki számára, szociális kapcsolatokat épít ki és ápol.

Napjainkban a nevelés- oktatás területén elsődleges szempont az inkluzív nevelés – oktatás megvalósítása. Tartalma: elemi zenélés, mozgás és hang összekapcsolása, improvizációs gyakorlatok, hang- és hangzás gyakorlatok, elementáris dráma és nonverbális játékok, a testkontaktus orientált mozgáspedagógiai alapok, táncok, feszültségoldó gyakorlatok. Az ellenőrzés-értékelés folyamatos, állandóan jelen van, szóban történik.

- **Mozgáskotta:** A Mozgáskotta egy játékos, személyiségfejlesztő módszer az óvodában, mely a mozgásos és gondolkodási képességek fejlesztésére szolgál, életkori sajátosságokhoz igazítva. Nyelvfüggetlen, univerzális játékokon keresztül célozza meg a részképességek lemaradását, a figyelem- és koncentrációs zavarokat, az iskolai kudarcok megelőzését, valamint a tehetséggondozást.

Miben segít a Mozgáskotta?

- **Mozgásfejlesztés:** Fejleszti az erőnlétet, az állóképességet és az ügyességet.
- **Gondolkodás fejlesztése:** Javítja a figyelem-, emlékezet- és koncentrációs képességeket, valamint a téri tájékozódást.
- **Életkori sajátosságokhoz igazítás:** A módszer minden gyermek számára nyújt mozgásélményt, és célzott képességfejlesztést tesz lehetővé életkortól függetlenül.
- **Megelőzés és utógondozás:** Ajánlott lemaradások, tanulási nehézségek, beilleszkedési problémák és magatartási zavarok esetén is.
- **Tehetséggondozás:** Kiemelkedő képességű gyermekek számára is alkalmazható.

- **Zöld óvoda-** Óvodánk már 3. alkalommal nyerte el ezt a címet. A Zöld Óvoda program olyan célokat tűz ki, mint az energiatakarékosság (pl. villany-, víz- és fűtéshasználát optimalizálása, energiatakarékos izzók használata), az egészségmegőrzés (pl. az egészségügyi előírásoknak megfelelő világítás, nem mérgező növények az udvaron) és a környezettudatosság növelése, a fenntartható életmód alapjainak megismertetése a gyerekekkel.
- **Boldog óvoda:** Az óvodai Boldogságóra a pozitív pszichológiára épülő, érzelmi intelligenciát és mentális egészséget fejlesztő program, amely játékos módszerekkel, énmegértést, jóllétet, és pozitív megküzdési stratégiákat tanít a gyerekeknek. A program célja a boldogságra való képesség fejlesztése, az apró örömek felismerése, az erősségek felfedezése és a pozitív emberi értékek gyakorlása révén.

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Évente két szülői értekezlet. Igény esetén rendkívüli szülői értekezlet. Ősszel és tavasszal a gyermekek fejlődésével kapcsolatban fogadó napokat tartunk. Igény szerint fogadó órára is van lehetőség előre egyeztetett időpontban. Zárt Facebook, illetve Messenger csoport segíti az információ naprakész átadását. E-mailen és telefonon is elérhetőek vagyunk. Családlátogatás, ismerkedős nap biztosítása a kiscsoportos szülők részére. Nyílt napok biztosítása óvodánk és a kollektíva megismerése céljából az érdeklődő szülőknek.

A tagintézmény külső kapcsolatai, együttműködés tartalma:

- BVPSZ
- Pécsi Éltes Mátyás EGYMI
- PEK
- Gyerekjóléti Szolgálat

- Bóbita Bábszínház- A kiscsoportosok kivételével minden csoportunk rendelkezik Tündér bérlettel, mellyel évente kétszer tudunk egy-egy előadást megtekinteni
- Duna-Dráva Nemzeti Park- Pintér kert látogatása, illetve foglalkozásokon való részvétel
- PMFC- a már említett programok
- Mezőszél Utcai Általános Iskola és
PTE Deák Ferenc Általános Iskola- óvoda-iskola átmenet megsegítése céljából iskolalátogatás, valamint a volt óvodásaink vissza-vissza látogatása egy – egy műsor erejéig az óvodánkba, illetve mi is részt veszünk az iskola némely iskolai rendezvényeken, melyekre meghívást kapunk
- Mátyás Király Utcai Általános Iskola- fórum az óvodapedagógusok számára
- Délutáni foglalkozásokat tartó szolgáltatók (angol, judo, torna, kosárlabda)
- Élet-Híd Alapítvány- kutyaterápiás foglalkozások havonta minden csoportunkban
- Zöld-Híd Alapítvány- Öko-kuckó – Interaktív környezetvédelmi oktatótermet működtetnek, mely a székhelyükön található (7621 Pécs Széchenyi tér 2). A terem berendezése állandó, a játéktáblák öt témát mutatnak be: természet, víz, energia, vásárlás-fogyasztás és hulladék. Az oktatótermet nagycsoportosaink látogatják. A gyermekcsoportok számára az életkoruknak megfelelő formában, foglalkozások keretében mutatják be a környezetvédelem aktuális kérdéseit. A foglalkozásokat igény szerint az intézményekben is megtartják.

4.9. Nyugati Városrészi Óvoda Radnóti Miklós Utcai Tagóvodája

	Nyugati Városrészi Óvoda Radnóti Miklós Utcai Tagóvodája
A tagintézmény címe	7633 Pécs, Radnóti M.u.4.
Csoportok száma	4
Csoportforma	azonos életkorú, tiszta csoportok

Személyi feltételek a nevelőtestület bemutatása:

Úránvárosi óvodánk 4 csoportjában 8 szakképzett óvodapedagógus tevékenykedik. Munkájukat pedagógiai asszisztens és 5 szakképzett dajka segíti. Az udvar rendezettségéről, a karbantartásról udvaros kolléga gondoskodik.

Erős meggyőződésünket tükrözi, hogy a nevelőtestületben vannak innovatív kollégák, a nevelési gyakorlatban jelen van a korszerűsítés iránti igény: 3 mesterpedagógusunk a néphagyományéltesítés, az olvasóvá nevelés és a környezettudatosság pedagógiájával támogatják, segítik a munkatársakat. Minden pedagógusunk kiemelkedő szakmaisággal, elfogadással, empátiával neveli a gyerekeket.

Logopédiai szobánkban beszédartikuláció fejlesztés van logopédussal, ill. kognitív fejlesztés, mozgás – és beszédindítás gyógypedagógusokkal, ha szükség van rá.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk kétszintes, részben felújított épületű, minden csoportnak saját udvarrésze van, mely zöld területű, gumiburkolatos és aszfaltos, babaházzal, mászókéval, hintával, homokozóval, csúszdával, pollyball-al, hatalmas játszó mozdonyokkal. Ovi-Sport pályánkon és a tornatermünkben egész nap lehetőség van a szervezett és a szabad mozgásra, labdajátékokra. „Bringabarát” óvodánkban mini KRESZ pályával, kerékpár tárolókkal népszerűsítjük a kerékpáros közlekedést. Nyári időszakban napvitorlákkal fedett udvarrészekkel óvjuk a gyerekeket a nap káros sugaraitól. Fejlesztőszobánkban differenciált fejlesztés, tehetséggondozás, logopédiai ellátás van. Óvodaker-tünkben „madárbarát mintakert tanösvényt” hoztunk létre, melynek a városunkban egyedülállóan mYnest madármegfigyelő játszótér is a része. A csoportokban zöld sarok és akvárium van, az emeleten akvárium, az óvodakertben kerti tó, komposztálók, gyógynövény- és fűszerkertek, idő-járás megfigyelőállomások, ivó kutak, fedett udvarrészek, esővízgyűjtő hordók, fantasztikus fa- rakások, süntanya, sün itatók, darázsgarázs, békavár, madárodúk, etetők és itatók segítik a gyere- keket a külső világ tevékeny megismerésében. Kedvelt játékhelyek a Patkós Stúdió által fából készült telepített memóriajátékok– különböző élőhelyek élővilágával, ill. a mezítlás tanösvé- nyünk. Óvodánk előtti kertben a kőbor állatoknak itatók vannak kihelyezve egész évben. Zöld folyosón „Zöld óvodások” -ovigaléria található gyermekmunkákkal, Fürkész szobánkban zöld szer- tár és könyvtár várja a gyerekeket.

Világos, tágas, otthonos berendezésű csoportszobáinkban a gyerekeknek esztétikus, biztonságos, barátságos környezetet biztosítunk, mindenütt a természetes anyagokhoz, színekhez való vonzódás, kreativitás, igényesség, melegség tükröződik vissza. A csoportszobák „zöldítésével” a természetsarkokban kaptak helyet az akváriumok, növények, gyűjtemények, szakkönyvek, eszközök, melyek bővítése folyamatos. A pedagógusok munkájuk során biztosítják a változatos tevékenységeket, az újrahasznosított/újra hasznosítható anyagok használatának lehetőségével mindig élnek, a mindennapokban környezetkímélő használatra törekednek.

2014-től Madárbarát minta kert tanösvény (odúk, itatók, denevér odú, békavár, süntanya stb.) várja a gyerekeket.

2016-ban alakítottuk ki a Mezőtlábas tanösvényt óvodánk udvarán, ahol a különféle talajtakarókkal, a különböző területek hőmérséklete pl: meleg napsütötte kő, és minősége /simasága, érdesége, szúrósága, egyenletlensége / különféle érzéketeket közvetít.

2017-ben kialakítottuk Fürkész szobát, ahol az eszközök, a szakirodalom, a gyűjtött kincsek, gyűjtemények (rovar-, tojás-, fészkek-, kő-, fafajták-), tablók, poszterek segítik a sokoldalú ismeretszerzést.

2023-ban a fdsz-i ovigaléria része lett az év élőlényei tanösvény, információs, képes táblákkal.

2008-tól működik óvodánk alapítványa a „Varázspálca a Radnóti Úti Óvodásokért Alapítvány”, mely hatékonyan támogatja az óvodánkban folyó szakmai munkát és a gyermekeket körülvevő környezet kialakítását. Alapítványunk fogadja a támogatók adójának 1%-át, de pályázatírás is rendszeres támogatást nyújt óvodásaink kirándulására, programjaira.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Kiemelt cél:

Óvodánk pedagógiai programjának sajátos vonásai közül kiemelkedik a zöld óvoda program, 2019 óta örökös zöld óvodaként, mely magába foglalja 2011-től a Madárbarát óvodakert címet, feladatokat. Vezérfonala a környezeti kultúrára nevelés, elsősorban életmód, gondolkodás és viselkedésmód, szokás- és értékrendszer. Ingergazdag környezet természetes anyagokkal, gyermekmunkákkal jól tükrözi vizuális szemléletünket. Egyetértünk azzal az eszmerendszerrel, mely a környezet védelmét, a növények és állatok gondozását foglalta magába.

Hagyományok, ünnepek, az évszakok változásai, jeles napok adják nevelésünk rendszerét a körük épített tevékenységek érzelmi, szellemi, közösségi élmények biztosítják az aktív mindennapokat, megteremtik a mindennapos tanulási helyzeteket, a szokások, szabályok, rítusok adta biztonságérzetet.

2022-ben szakmai pályázattal elnyertük az állatbarát óvoda címet, s azóta minden évben megújítjuk azt.

2023-ban Iskolakertekért mentor óvoda lettünk, óvodakertünk gazdagsága, a megvalósított környezeti nevelési lehetőségek magas minősége beépül a mindennapjainkba.

2025-ben boldog óvoda címet kaptunk a gyerekek érzelmi nevelésében tett célok megvalósításával.

Kiemelt feladatok:

Az óvodai oktató-nevelő munkákkal célunk a zöld szemlélet kialakítása, formálása, a Föld kincseivel való takarékoság, viselkedési szokások változására késztetés, közös cselekvésre ösztönzés, játékosan, élményeken keresztül komplex módon.

1.Környezeti nevelésünkkel azt kívánjuk érzékeltetni, hogy nem csupán a környezetünk megvédésére nevelünk, hanem a környezettel való együttélésre. Kiemelt cél az egészséges életmód iránti

igény kialakítása, az egészséges ételek és mozgás megismertetése, megszerettetése. Egészséghe-
teken kívül rendszeresen használjuk a turmixgépet, gyümölcscentrifugát, aszalót, élő kenyeret
sütünk stb. Minden napi mozgás során használjuk az Ovi-sport pályát és a tornatermet, rendsze-
resen kirándulunk óvodai vagy csoportszinten.

2. Állatok megismerése, elfogadása, felelős állattartás áthatja a mindennapjainkat. Minden cso-
portban akvárium van, kerti tó az udvaron, heti rendszerességgel terápiás kutyák jönnek hozzánk.
Látogatjuk az állat menhelyeket, állatotthonokat, állatkertet. Az óvodakertben olyan feltételeket
biztosítunk, ahol együtt élhetünk és megfigyelhetjük a madarakat, ízeltlábúakat, kisemlősöket,
olykor kételtűeket és hüllőket.

3. Elősegítjük és támogatjuk a gyerekek mentális egészségének és jólétben fejlesztését, támogatva
őket abban, hogy boldogabb és kiegyensúlyozottabb életet élhessenek.

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Óvodai hagyományos programjaink: Őszi óvodai buszos kirándulás - szüret, mikulásvárás, ad-
venti készülődés 4 hete, húsvéti készülődés - locsolkodás, minden csoportnak havonta 1x néptánc
foglalkozás.

Szülős nyílt programok: őszi terményfesztivál Mihály napi vásárral, Márton napi lámpás felvo-
nulás, farsang, anyák napja, gyermeknapok, ballagás, társadalmi munkanapok az óvoda udvarán,
óvodaváró nyílt napok.

Zöld hagyományok: állatkert látogatása, egészség- és sport napok, erdei iskolai programok, Ál-
latok világnapja, takarítási világnap, autómentes nap, beporzók napja, Föld napja, Víz világnapja,
Madarak és fák napja, Ne vásárolj semmit nap, szelektív hulladékgyűjtés, elemgyűjtés és kupak-
gyűjtés folyamatosan, állatvédő szervezetek által befogadott állatoknak gyűjtés a téli időszakban,
madárkarácsony az óvoda udvarán, Madarász ovi program.

Mindennapos lehetőségek, délelőtt: növény- és állatgondozás minden csoportban, iskolai prog-
ramokon való részvétel, múzeumlátogatás, kirándulások. Bábszínházba, könyvtárba, múzeumba
megyünk. Rendszeres a kapcsolatunk a Mókus sulis erdei iskolával, a Zöld Híd alapítvány Öko-
kuckójával, ahol környezeti nevelők foglalkoznak a gyerekekkel. Nagycsoportosokat 2016 óta
„ott alvós” erdei táborba visszük 2 napra.

Nevelési időn kívüli lehetőségek: bábszínház, játékos angol, zeneovi-zeneterápia, sport (több-
féle) foglalkozás, kutyaterápia, jóga a gyermek részére.

Jó gyakorlatok, módszerek:

- Így tedd rá! program – a magyar kultúra pedagógiai integrációja, hagyományos értékek, peda-
gógiai elvek mentén, játékos formában, a hagyományos népi játékok segítségével.

- mozgáskotta - egy játékos, személyiségfejlesztő módszer, amely a mozgás és a gondolkodás
együttes fejlesztésére szolgál, célzottan fejleszti a gyermekek mozgásos és értelmi képességeit,
mint az egyensúly, a koordináció és a ritmusérzék.

- tehetséggondozás környezettudatosság, környezeti nevelés segítségével - nagycsoportosoknak
- néphagyomány éltetés – népi játékok, népzene, néptánc, időjós napok, stb

- állatpedagógia gyerekeknek - az ember-állat kapcsolatokra fókuszál, célja a felelős, empátikus
viselkedés kialakítása az állatok iránt, ezáltal a társadalmi értékek (együttérzés, tisztelet) erősí-
tése a pedagógiai módszerek segítségével.

- élménypedagógia, szenzitív (érzékelést segítő-fejlesztő) játékok, a különböző érzékszerveket,
például a tapintást, a hallást és a látást fejlesztik, pl.: illatjáték, madárhang felismerés, saját él-
ményű tapasztalatszerzések minden nap pl.: kísérletek, kirándulások, megfigyelések

- PVSK – ovi-sport középső és nagy csoportosoknak, pl. foci, kosárlabda, elsősorban mozgáskoordináció fejlesztése, sport szeretete

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Óvodánk külső kapcsolattartása szerteágazó, melyek közül a legjelentősebb a gyerekek nevelése szempontjából a szülőkkel való együttműködés. A napi személyes kapcsolaton túl évente 2 szülői értekezlettel, fogadónapokkal, zárt facebook közösségeken keresztül, segítjük a családokat. Információáramlást segíti az óvoda honlapja <https://nyugatiovoda.hu/index.php?School=60> és az óvoda facebook oldala <https://www.facebook.com/profile.php?id=61576238862871> Az együttnevelésben lehetőséget adunk a családoknak az óvoda életébe való bekapcsolódásra pl. munkadélutánon, pályázati megvalósításban, gyűjtőmunkában, szervezésben, közös programokban.

A tagintézmény külső kapcsolatai, együttműködés tartalma:

Külső kapcsolataink szakmai együttműködéssel segítenek: környezeti neveléssel foglalkozó Zöld-híd alapítvány Öko- kuckó foglalkozásai, Pintérkert, Erdők háza Sásvölgy, Erdei iskola - Mókus suli – Árpádtető, Állatkert stb.

Szoros kapcsolatot ápolunk a városi zöld óvodákkal, Értünk munkaközösségen keresztül, Érdeklődő óvodáknak szakmai nyílt napokat szervezünk óvodánkban, mentorfeladatokat is ellátunk.

Rendszeres a kapcsolatunk a szomszéd bölcsődével. Az iskolákba után követjük az elballagott gyermekeket.

Évek óta biztosítunk helyet és időt a PVSK sport foglalkozásoknak edzővel, néptánc alapjainak megismerésére és népi játékok megszerettetésére néptáncpedagógussal.

Minden kapcsolatunk és együttműködéseink alapja és középpontja a gyerekek nevelése. Szükség esetén gyermekvédelmi ill. védőnői jelenlétet is biztosítunk.

4.10. Nyugati Városrészi Óvoda Rácvárosi Tagóvodája

	Nyugati Városrészi Óvoda Rácvárosi Tagóvodája
A tagintézmény címe	7634 Pécs, Rácvárosi út 56.
Csoportok száma	4 csoport
Csoportforma	vegyes életkorú

Személyi feltételek a nevelőtestület bemutatása:

Az óvoda 4 csoportjában 8 fő óvodapedagógus, 1 pedagógiai asszisztens, 5,5 fő dajka, 0,5 fő udvaros, karbantartó dolgozik.

Az óvodapedagógusok közül többen a szakirányú végzettségükön felül rendelkeznek egyéb végzettségekkel / tanító, közoktatásvezetői, gyermekvédelmi szakvizsga, mozgásfejlesztő, kézműves, népi játék és kismesterségek oktatója, egészségügyi, néptánc stb./

A kollégák elhivatottak a néphagyományőrzés, tehetséggondozás, mozgásfejlesztés, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése területén.

Óvodánk dolgozóit a türelem, a kedvesség és a gyermekek szeretete jellemzi. Programjainkkal a családok és a környék közösségfejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk.

Tárgyi feltételek:

Az óvoda Pécs nyugati részén a régi „Rácvárosi szőlőhegyek” lábánál helyezkedik el. A műemlék jellegű épületben 70 évvel ezelőtt indult az első óvodai csoport, napjainkban már négy vegyes életszervezésű csoportban folyik a nevelőmunka.

-Az óvoda épülete felújított, 4 csoportszobával, tornaszobával, múzeum szobával, fejlesztő és egyéb helyiségekkel rendelkezik.

-A mozgásfejlesztéshez szükséges eszköztárunkban a Bozsik foci programhoz kapcsolódó eszközök / labdák, bolyák, kapuk stb. rendelkezésre állnak/

-Mozgásfejlesztő eszközök pl. Mozgás kotta csomag, Ayres tölcser, érzékelő korongszett, bosu labdák, fitness labdák, mozgásfejlesztő létra, guruló deszkák, lépegető kövek, zsámolyok, karikák stb.

A csoportszobák többségében természetes anyagokból készült játékokkal, bútorokkal felszerelték. A népi kismesterségek bemutatásához rendelkezünk fazekaskoronggal, kézimalmokkal, nemezeléshez szükséges eszközökkel. A gyermekekkel foglalkozás során és az óvoda díszítése során a természetes anyagokat részesítjük előnyben.

Az udvar hangulatos, fákkal, természetes környezetben, több részre tagolt, homokozók, komplex játszóvárak hintával és csúszdával, mászóakák, kisvonaat, napvitorlák teszik alkalmassá a gyermekek önfeledt játékához.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Kiemelt cél:

A gyermekek részére biztonságos, meghitt, családi környezetben biztosítjuk az életkoruknak megfelelő gondozási, nevelési feltételeket.

Kiemelt hangsúlyt fektetünk az érzelmi nevelésre.

Néphagyományéltető programunkkal élmények során ismertetjük meg gyermekeinkkel a magyar népszokásokat, az Évkör jeles napjait, az ahhoz fűződő szokásokat. Mindezek mellett természetesen a mai kor elvárásainak megfelelően segítjük a gyermekek iskolára történő felkészülését.

Integráló intézményként a különleges bánásmódot igénylő gyermekek differenciált nevelése is megvalósul. Óvodánk földszinti része akadálymentesített.

A tehetséggondozás optimális megvalósításához szükséges személyi feltételeink adottak, a képzéseken való részvétellel olyan új, korszerű és innovatív technikákat sajátítottunk el, melyek napi gyakorlatba való bevezetése és alkalmazása lehetővé teszi számunkra a hagyományos kultúra átadását, korszerű pedagógiai módszerekkel.

Kiemelt feladatok:

Óvodánk Regisztrált Tehetségpont, Zöld Óvoda és Néphagyományörző óvoda.

A Tehetségpont specifikus és konkrét programjai:

Óvodánkban a tehetséges gyermekek fejlesztése kétféleképpen zajlik.

-csoportjainkban a napi tevékenységekbe ágyazva, gazdagítás, differenciálás formájában

-mikro csoportos formában, külön foglalkozás keretében

Tagjait óvodánk nagy csoportosai közül választja ki pedagógus kollektívánk, fejlettségmérő lapjaik, megfigyelésük, érdeklődésük alapján. Az eredményről a szülőket tájékoztatjuk és hozzájárulásukkal lesz a gyermek a műhely tagja.

Választott tehetségterületek:

-Téri-vizuális intelligencia (Rigófütyü kézműves műhely): alkotói fantázia, kreativitás megélése, egyéni önkifejezés lehetőségének biztosítása, sikerélményhez juttatás, az „Én készítettem” élmény megélése, ahol maga az alkotási folyamat a fontos.

-Természeti intelligencia (Zöldike természeti tehetséggondozó műhely): pozitív attitűd alakítása a természeti élővilág felé, közvetlen megtapasztalással, a helyes értékrend, a környezettudatos életvitel alakítása.

-Testi-kinesztetikus intelligencia (Apró Lábak Táncműhely): énekes népi gyermekjátékok megismertetése

A foglalkozásokat heti rendszerességgel, délutánonként tartjuk, október 1-től, május 31-ig.

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Őszi ünnepkör:

-Szüreti mulatság

-Szüretelés

-Márton nap

Téli ünnepkör:

-Adventi gyertyagyújtás

-Szent Miklós napja

- Luca nap

-Templomi betlehemes játék

- Farsang

Tavaszi ünnepkör:

- Húsvét

-Gyermeknap

-Pünkösdi multság

-Ballagás

A fentiekben felsorolt programok biztosítják gyermekeink számára kiemelkedő képességeik kibontakoztatását. Hagyományeltető programjaink alkalmain megmutatkozhatnak többek között a néptánc, az ének a verselés és a kézműves tevékenységek területein. A kiemelt eredményeket elért gyermekek számára biztosítjuk a tovább fejlődés lehetőségét pályázatokon és rendezvényeken való részvétellel.

Jó gyakorlatok, módszerek:

-Regisztrált Tehetségpont, Zöld Óvoda és Néphagyományőrző óvoda vagyunk.

Hangsúlyt fektetünk a természet megismerésére, felfedezésére, megtapasztalására és megővésére, a mozgásfejlesztésre, gyermekjogára, ének-zenei fejlesztésre, néptáncra, a népi kismesterségek megismerésén keresztül élmény alapú fejlesztésre.

Rendszeres programjaink:

-Néptánc oktatás

-Gyermekjoga

-Alapozó terápia

-Kulcsár féle mozgásfejlesztés

-Bozsik foci

-Katolikus hittan

-Planetárium látogatás

-Könyvtár látogatás

-Márkus Színház

-Bóbita Bábszínház

-Kirándulások / Bükkösi Ökopark, Orfűi Malmok, Malomvölgy, Álmosvölgy stb./

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:

Kiemelkedően fontosnak tartjuk a szülőkkel való kapcsolattartást, a gyermekek nevelésének aspektusából. Úgy véljük a szülőkkel való minőségi kapcsolat, a jó partneri viszony kialakítása a hatékony működés alapja. Éppen ezért több óvodai program megvalósításába is bevonjuk a családokat. Mivel óvodánk a város családiházak környékén található, így nyílt programjainkon lehetőséget biztosítunk a környék lakosságának az óvoda életébe bekapcsolódni, pl. a Szüreti felvonuláson, ezzel is segítjük a helyi közösségépítést.

Nyitott programjaink:

- Szüreti mulatság
- Mikulás zsákvarró
- Adventi gyertyagyújtás
- Betlehemes
- Pünkösdi mulatság
- Nyílt napok
- Szülők klubja

A tagintézmény külső kapcsolatai, együttműködés tartalma:

- Kovács Béla Általános Iskola- hajóúsztatás, nyílt nap, Népmese Világnapján az iskolások visszajárnak az óvodásoknak mesélni, bábozni.
- A Zöld-Híd Egyesülettel rendszeres a kapcsolatunk, részt veszünk a programjaikon.
- Kapcsolatot tartunk a Patacsi Művelődési Házzal, programjaikat látogatjuk.
- Esztergár Lajos Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ szociális segítségnyújtás, gyermekvédelmi tanácsadás keretében történő kapcsolattartás.
- Gyermekekláncfű Alapítvány, mely az óvoda gyermekeinek támogatását, az óvoda fejlesztését támogatja.

4.11. Nyugati Városrészi Óvoda Zipernowsky Károly Utcai Tagóvodája

	Nyugati Városrészi Óvoda Zipernowsky Károly Utcai Tagóvodája
A tagintézmény címe	7633 Pécs Zipernowsky Károly utca 3.
Csoportok száma	4 csoport
Csoportforma	Homogén csoportok

Személyi feltételek a nevelőtestület bemutatása:

Nevelőtestületünk mindig sokszínű - több évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkező kollégák mellett fiatal, lendületes óvodapedagógusok is gazdagítják közösségünket.

Tapasztalt pedagógusaink szakmai tudásukkal, biztonságot nyújtó jelenlétükkel és a hagyományokhoz való kötődésükkel biztosítják az állandóságot és a folytonosságot. Ők azok, akik több generációnyi gyermeket kísértek végig az óvodás éveken, és példát mutatnak türelemmel, elkötelezettséggel és hivatásszeretettel.

Fiatal kollégáink a megújulás erejét hozzák magukkal: nyitottak, kreatív ötleteikkel színesítik a mindennapokat, és friss lendületükkel gazdagítják az óvodai életet. Ők képviselik a változatosságot és a modern nevelési szemléletek iránti nyitottságot.

Dajkáink és pedagógiai asszisztenseink munkája elengedhetetlen a mindennapok gördülékenységéhez. Személyük az elmúlt években állandóságot, biztonságot és megbízhatóságot nyújtott közösségünknek.

A generációk és feladatkörök együttműködése teszi közösségünket különlegessé: nálunk a gyerekek egyszerre élvezhetik a biztos alapokat és a friss, élményalapú nevelés előnyeit.

Tárgyi feltételek:

Intézményünk 1961-ben alapított, kétszintes épületben működik, jelenleg 4 csoporttal:

- két csoport a földszinten,
- kettő az emeleten kapott helyet.

Mindegyik csoportszobához saját öltöző, mosdó és külön bejárat tartozik, így a gyermekcsoportok egymástól függetlenül, önálló napirend szerint élhetik mindennapjaikat.

Külön helyiségeink segítik a gyerek harmonikus fejlődését:

- tornaszoba a mozgásfejlesztéshez,
- logopédiai és fejlesztő szoba az egyéni törődéshez,
- Ovi-foci pálya a sportos élményekhez.

Udvarunk hatalmas, füves, zöld terület várja a gyerekeket, ahol kizárólag természet- és gyermekbarát fajták találhatók: hinták, csúszdák, mászóak, babaházak, kisvona stb. és sok más élmény. Udvarunk zöld jellegét a szülők segítségével és a Zöld Óvoda program értékeinek köszönhetjük. Közös munkánk eredményeként az udvar folyamatosan szépül, gondozott és természetközeli környezetet biztosít. A növények, virágok és árnyékot adó fák mellett a gyermekek megismerkedhetnek a természet közelségével, gondoskodhatnak a környezetükről, és játék közben is tanulhatnak a fenntarthatóság szemléletéről.

A csoportszobák az óvodapedagógusok ízlését és kreativitását tükrözik, így belső világunk sokkal színesebb és otthonosabb, mint amit az épület külső megjelenése sugall. Ennek kialakításában is nagyon sokat segítenek a szülők.

A tagintézmény nevelési gyakorlatának bemutatása

Óvodai nevelésünk középpontjában a gyermek természetes fejlődésének támogatása, a biztonságot nyújtó napirend és a hagyományos értékek tisztelete áll. Fontos számunkra, hogy a gyermekek a mindennapokban megismerkedjenek a természet közelségével, a környezet szeretetével és védelmével.

Közösségünk alapja az elfogadás és befogadás: minden gyermek számára megteremtjük az egyéni szükségletekhez igazodó nevelést, figyelembe véve képességeiket, sajátosságaikat és családi hátterüket.

Miközben megőrizzük és továbbadjuk a hagyományos nevelési értékeket, nyitottak vagyunk a változásokra is. A megújulás igénye számunkra azt jelenti, hogy korszerű módszerekkel, a gyermeki érdeklődésre építve segítjük őket eligazodni a mai világban, miközben biztos kereteket, állandóságot és szeretetteljes nevelői háttérrel nyújtunk.

Kiemelt feladataink:

Természetközeli nevelés:

- Az udvar, a kert és a természetes anyagok rendszeres használata a játékban és a tevékenységekben.
- A gyermekek környezettudatosságra nevelése, a természet szeretetével és védelmének kialakítása.
- Hagyományos értékek és napirend tisztelete
- Állandó, biztonságot nyújtó napirend biztosítása.
- Hagyományörző tevékenységek (népszokások, ünnepek, családi értékek) beépítése a mindennapokba.

Gyermekevédelem és biztonság:

- Minden gyermek testi, lelki és érzelmi biztonságának garantálása.
- Egyéni szükségletek figyelembe vétele, családi háttérhez igazodó támogatás.

Elfogadás és befogadás:

- Minden gyermek egyéni képességeinek és sajátosságainak figyelembe vétele.
- Tolerancia, együttműködés és közösségi érzés erősítése.

Megújulás és korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása:

- A társadalmi változásokhoz és új pedagógiai trendekhez való nyitottság.

- Kreatív, élményközpontú és mozgásalapú tevékenységek beépítése a mindennapi nevelésbe.
- Személyes és közösségi fejlődés támogatása
- Önállóság, felelősségtudat, önkifejezés és szociális készségek fejlesztése.
- Gyermekek érdeklődésére és szükségleteire épülő differenciált fejlesztés.

Tagintézmény saját ünnepei, hagyományai:

Tagintézményünkben az ünnepek és hagyományok a hagyományos ünnepek és jeles napok köré szerveződnek. Ezek célja a közösség erősítése és a gyermekek kötődésének elősegítése intézményünkhöz, a nemzeti és környezeti ünnepnaptárhoz igazodva.

Jó gyakorlatok, módszerek:

Tavaszi Zsongás- https://zoldito.blog.hu/2016/03/01/jogyakorlat_zipernowsky_ovoda_tavaszi_zsongas

Minden más modern, innovatív fejlesztő módszert az óvoda az óvodapedagógusok egyéni érdeklődésének, tanulmányainak és szakmai tapasztalatainak megfelelően, az aktuális nevelési év terveihez igazítva alkalmaz. (mozgáskotta módszer, Alapozó terápiás fejlesztés, tehetséggondozás, Így tedd rá! stb.)

Tagintézmény és a család kapcsolata, együttműködés formái:**Szülői értekezletek, fogadóórák,****Nyitott kapuk program – Szülőbarát arculatépítés, közös programok:**

- Ősz Ünnepe, Vendel napi vásár
- Márton napi tökölő és lampionos felvonulás-
- Adventi-kert – hangolódás az ünnepre
- Farsang – táncoljunk együtt
- Kisfilmek / Videónaplók készítése
- Szakmai bemutatkozó est
- Mini konzultációs sáv- lehetőségek személyes nevelési kérdések megbeszélésére
- Szülői ötletdoboz – anonim javítási javaslatok gyűjtése
- A „Hónap szülője” elismerés
- Zavasz Zsongás
- Közös kirándulás a csoportokkal
- Juniális
- Évzárók, óvodai búcsúzások

Nyitott délelőttök:

- Művészeti nap – festés, rajzolás, alkotás
- Társasjáték nap – játszunk együtt
- Mesés kalandnap – a kortárs mesék és a gyerekek
- Sport- és mozgásnap – vicces versengés a csoportok között
- Kézműves nap – újrahasznosítás
- A zene mindenkié – dalos játék és dal tanulás

- Természetismereti nap – közös kirándulás

A tagintézmény külső kapcsolatai, együttműködés tartalma:

Óvodánk számára a legfontosabb külső kapcsolat fenntartóval, a tagintézményekkel és a környező általános iskolákkal való együttműködés, amely biztosítja működésünk háttérét és szakmai támogatását.

Ugyanakkor hisszük, hogy a gyermekek fejlődését és élményvilágát leginkább a közvetlen környezetben elérhető partnereink gazdagítják.

Kiemelt szerepet kapnak a környezetvédelmi és természeti nevelést segítő helyek, mint például a Zöld-Híd Alapítvány és a Mecsek Erdő Zrt. ahol a Mecsek természeti kincseihez kapcsolódó programok jól szolgálják a gyerekek ismeretszerzési lehetőségeit, segítik őket abban, hogy közelről ismerjék meg a természetet, megtanulják tisztelni és óvni környezetünket.

Szívesen működünk együtt kulturális intézményekkel is – többek között a Bóbita Bábszínházzal, a Zsolnay Kulturális Negyeddel, a Harmadik Színházzal, hiszen a művészetek élményszerű közvetítése különleges módon gazdagítja a gyermekek fantáziáját és érzelmi világát.

5. Az óvodai nevelés célja, feladatai

5.1. Az óvodai nevelés célja

Óvodánk, mint nevelési intézmény nem csupán megengedi, hogy a gyermek fejlődjön, nem passzívan figyeli a fejlődést, hanem lehetővé teszi, elősegíti azt a tudatosan tervezett, nevelési helyzetek megteremtésével. Pedagógiai célok centrumába az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítjuk, miután ezek a képességek határozzák meg a szocializációt. Célunk a személyiség kibontakoztatása mellett elősegíteni a hátrányok kiegyenlítését az egyéni fejlődési ütem figyelembevételével.

Célunk:

- Az újfajta tudás felé nyitni a gyerekeket
- Az új ismeretek megszerzésének támogatása
- A szülőföld kulturális örökségének átadása
- A multikulturális nevelésen alapuló integráció elősegítése
- A környezet védelmére, környezettudatos magatartásra nevelés
- Alkotáshoz való képesség kifejlesztése
- Természetes kíváncsiság kialakítása. Nem az ismeretközlés a fontos, hanem a nyitottság.
- Ítélt- és döntőképeség kialakítása, felelősség vállalás alapjainak lerakása.
- Az egészséges életvitel igényének kialakítása: a testi – lelki – mentális egészség hármas egységének a harmonikus megteremtése,
- A sajátos bánásmódot igénylő társaik elfogadása, a gyengébbekhez való közeledés és segítőkészség, a másság felé fordulás természetessé válása mindenki számára.

Programunk kitűzött nevelési célját a gyermek szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembevételével, a gyermek egyéni adottságaiból kiindulva valósítja meg, innovatív pedagógiai módszerekkel.

5.2. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, életkoruknak, egyéni képességeiknek megfelelően.

Ezen belül:

- Az egészséges életmód alakítása
- Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A fentiek figyelembe vételével **feladataink a következők:**

- A gyermek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonság maximális kialakítása.
- Úgy alakítsuk az óvodai környezetet, hogy az, hatásrendszerével elősegítse minden gyermek számára az optimális körülményeket a folyamatos fejlődéshez, támaszkodva az óvodáskorú gyermek alapvető sajátosságára az érzelemvezérelt megismerésre, és az élmény fonalán haladó gondolkodásra.
- A játék, mint alaptevékenység előtérbe állítása a nevelés minden területén.
- A gyermek egyéni fejlődési ütemének, képességeinek, tehetségének, szociális körülményeinek figyelembe vételével annak segítése, hogy tehetsége kibontakozhasson, hátrányos helyzetéből adódó hátrányaiból felzárkózhasson.
- Ehhez szükséges a gyermek környezetének minél teljesebb megismerése, fejlődésének nyomon követése, fejlődési ütemének rögzítése.

5.3. A nevelőmunka alapelvei

- Humánus és optimista, együttműködésre törekvő, nyitott, empatikus, következetes nevelői stílus hangsúlyozása.

- Tevékenység központúság. Az igazi ismeret az, amit a gyermek önmaga szerez meg. Mindennek az alapja, hogy a gyermek érdeklődésére és cselekvésére, előzetes tudására, tapasztalataira épüljön az ismeretanyagot is tartalmazó tevékenységrendszer.
- Gyakorlatra orientált pedagógia megvalósítása, élethelyzetből adódó munkavégzés hangsúlya.
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása
- A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása, kreativitás
- Egyéni, differenciált bánásmód szükséges a személyes, bensőséges kapcsolat kialakításához, amely minden gyermeket megillet
- Az anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai nevelést, tartalma a nevelés eszközeinek és a gyermeki tevékenységrendszernek, ezért kiemelt jelentőséggel bír.
- Kiemelt szerepet kap a népi kultúra közvetítése: a mondókák, dalos játékok, népdalok, szólások, közmondások, népmesék és a népi bölcsességek. Ezek az értékek természetes műveltséget alapoznak meg, gazdagítják a gyermekek érzelmi világát, fejlesztik éntudatukat, és hozzájárulnak a magyarságtudat kialakulásához.
- A hagyományok ápolásán keresztül a gyermekek érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelése
- A sajátos nevelési igényű gyermek teljes értékű emberként kezelése.
- Olyan nevelési környezetet teremtünk, amely támogatja a gyermekek érzelmi intelligenciájának fejlődését, önbizalmuk erősítését és pozitív életszemléletük kialakítását.
- A gyermek az óvodapedagógusokban és az óvodában dolgozóknak társra, ha kell, természetes támaszra találjon
- A gyermeknek igényévé válik a csoporttal való együttműködés, ugyanakkor, ha arra van igénye, egyedül is tevékenykedhessen.
- A társas kapcsolatok alakulásának legfőbb eszköze a játék, ezt követik a különböző szervezeti keretekben megvalósuló tanulási formák.
- A szokásrendszer rugalmas kezelése, melyben a gyermek normarendszere fejlődik, amely az iskolaérettség egyik feltétele.
- A családokkal való együttműködés, a családok segítése, erősítése, a családok nevelési szokásainak a megismerése és közelítése az óvodai nevelési szokásokhoz.
- Felzárkóztatás eredményesebbé tétele a részképesség intenzív fejlesztésével.

- Kommunikációs és kooperációs képességek kiemelt fejlesztése.
- Játékos tanulás széles lehetőségének kihasználása.
- Messzemenően támaszkodunk a természetes gyermeki megnyilvánulásokra –minél több játék, mozgás biztosítására.
- Értelmes fegyelmet biztosító, és az együttélés alapvető szabályainak és erkölcsi normáinak megfelelő szervezett tevékenység biztosítása
- Az élmény, emlékezet, fantázia alapján történő önkifejezés képességének fejlesztése.
- A természetbarát gyermeki személyiség alakítása. A gyermekek érzékenyítése az állatvilág megismerésének és védelmének fontosságára.
- A gyermekek környezettudatos viselkedésének megalapozása, melyben a gyermek tisztelje környezetét, és bátran alakítsa anélkül, hogy kárt okozna benne.
- A gyermeket megillető jogok biztosítása az alapvető szabadságok tiszteletben tartásával

5.4. Egészséges életmódra nevelés

Kiemelt jelentőségű az óvodában a gyermek testi fejlődésének elősegítése, az egészséges életvitel igényének megalapozása, a környezettudatos magatartás kialakítása, mozgásigényének kielégítése.

Az egészséges életmódra nevelés területei

A gondozásnak meghatározó ereje van a gyermek-felnőtt kapcsolatban. A gondozás, mint szükséglet, intim kapcsolatot feltételez – egészen addig, amíg önkiszolgálóvá nem válik a gyermek. A gondozás során az „áthághatatlan” időkorlátok, siettetés negatív hatást, minőségromlást, gyermeki ellenállást válthat ki.

A teljes nevelőközösség feladata a gyermek képességeihez igazodó egységes, azonos elvárások tükrözése.

Célja:

- Helyes életritmus kialakítása
- Az egészségtudatos magatartásra és életvitelre nevelés
- Az egészségkultúra kialakítása
- Megfelelő gondozottság biztosítása
- Öltözködési, táplálkozási, testápolási szokások kialakítása
- A kulturált étkezés szabályainak megismertetése
- Testi szükségleteik és mozgásigényük kielégítése
- Egészségük védelme, óvása, megőrzése
- Megfelelő testedzés biztosítása,
- Intenzív mozgásörömet biztosító szabad levegőn történő játék biztosítása
- Pozitív viszonyulás kialakítása az ember és környezete iránt
- A szervezet ellenálló képességének növelése, betegségmegelőzés
- A helyes testtartás elsajátítása, differenciált segítségnyújtás

Feladataink:

- A testápolási szokások, személyi higiéné kialakítása az óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens, dajka hatékony közreműködésével.
- A gyermek biológiai szükségleteinek, komfortérzetének biztosítása, egyéni tempójának, fejlettségi szintjének megfelelően, testi és lelki vonatkozásában egyaránt.
- A gyermek fejlettségi szintjének ismerete, differenciált fejlesztése
- Nyugodt, kiegyensúlyozott élettempó kialakítása
- Napi rendszeres mozgás megszervezése
- Alvás és pihenés szükségletének kielégítése
- Balesetveszélytől mentes, egészséges környezet biztosítása

- Biztonságérzetének, jó közérzetének biztosítása
- Közvetlen, bensőséges kapcsolat kialakítása a gyermek és környezete között, környezetvédelemhez és megóváshoz kapcsolódó szokások alakítása
- Megfelelő szokásrendszer kialakítása
- A gyermek aktivitására építve önállóságra szoktatása
- A családdal való együttműködés
- Egészségnevelési programok szervezése
- Egészségmegőrző magatartásformák szokásainak kialakítása
- A megfelelő szakember bevonása szükség esetén
- A korszerű, egészségmegőrző táplálkozás biztosítása keretében feladatunk és egyben célunk a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só-és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése.
- A zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése. A táplálkozás kiegészítése változatos formában feldolgozott nyers zöldségekkel, gyümölcsökkel, magokkal, préselt gyümölcslevekkel.
- A gondozási tevékenységek során felmerülő nevelési lehetőségek tudatos kihasználása.

A fejlesztés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Kialakultak az alapvető szokások (WC használat, tisztálkodás, fogápolás, zsebkendőhasználat)
- Önállóan öltözködik (cipőfűzés-kötés, gombolás, időjárásnak megfelelő ruházat kiválasztása)
- Ismeri és alkalmazza a kulturált étkezés szokásait (kanál, kés, villa, asztal tisztaságára ügyel, természetes testtartással ül)
- Segít a környezete tisztántartásában, a rend megőrzésére irányuló tevékenységekben
- Nyitott az egészséges táplálkozásra
- Mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan irányítani

képes

- Ügyel saját környezetére, melyben megjelenik a szépre, ízlésségre törekvés

Feltételei:

- Az óvoda helyiségeinek bútorzata és berendezési tárgyai biztosítsák a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet
- Megfelelő méretű és anyagú berendezési tárgyak, eszközök
- Higiénikus mellékhelyiségek
- A mellékhelyiségek használati rendjének kialakítása
- Az óvoda udvarának megfelelő kialakítása, felszereltsége tegye lehetővé a gyermekek testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítését
- Az intézmény épületének, udvarának rendszeres karbantartása, időnkénti felújítása

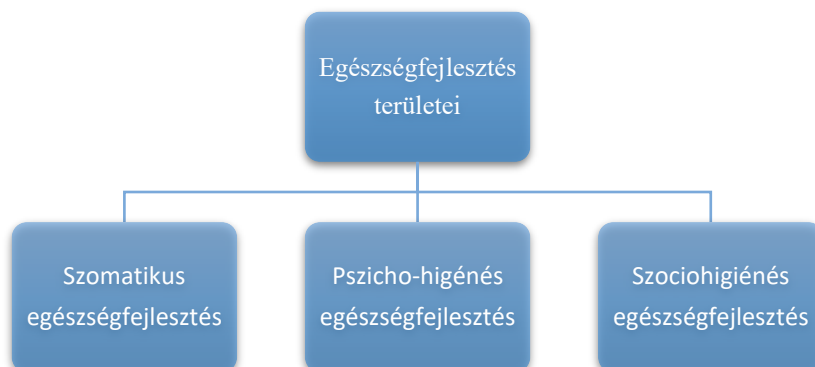
5.4.1. Egészségfejlesztő program

Az egészségfejlesztés célja, hogy az óvodában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az óvodapedagógusok az óvodában végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a következő területekre:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos mozgás, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek megelőzése
- a bántalmazás és erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné

Szomatikus egészségfejlesztés	
Céja: A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, valamint magába foglalja gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.	Feladata: ✓ Személyi higiénia fejlesztése ✓ Környezeti higiénia fejlesztése ✓ Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása ✓ A betegségek megelőzésére nevelés ✓ Mindennapos mozgás, testedzés ✓ Balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás
Tartalma: ✓ Mindennapos mozgás megszervezése változatos formában: szabadtéri és benti mozgásos játékok, akadálypályák, séták, futások, labdajátékok, tánc és ritmikus mozgás ✓ Egészségnevelési tevékenység: a gyermekek életkorához igazodva, ismeretek bővítése, interaktív foglalkozások, külső-belső óvodai programok szervezése ✓ Testápolás és higiénia szokások kialakítása, gyakorlása ✓ Egészséges táplálkozás szokásainak kialakítása, egészséges ételek kóstoltatása, ✓ Nyugodt, biztonságos alvás- és pihenőidő biztosítása, a testi-lelki regeneráció támogatása.	

Pszicho-higiénés egészségfejlesztés	
Célja: A gyermekek érzelmi egyensúlyának és mentális jólétének elősegítése. Cél, hogy a gyermekek képesek legyenek felismerni és kifejezni érzelmeiket, kezelni a stresszt, kialakítani pozitív önértékelést és egészséges önbizalmat.	Feladata: ✓ Érzelmi intelligencia fejlesztése ✓ Önszabályozás és stressz kezelés. ✓ Önbizalom és önértékelés fejlesztése ✓ Mentális problémák korai jelzése, szükség esetén szakember bevonása ✓ Gyermekek veszélyeztető bántalmazás megelőzése
Tartalma: ✓ „Boldog Óvoda” címmel rendelkező óvodákban Boldogságórák beépítése tevékenységtervbe. ✓ Tematikus hetek, projektek szervezése ✓ Beszélgetőkörök kialakítás ✓ Drámajáték, mese-feldolgozások, bábjáték ✓ Kreatív, játékos önismereti gyakorlatok ✓ Relaxációs gyakorlatok, légzőgyakorlatok, mindfulness alapú foglalkozások szervezése	

Szocióhigiénés egészségfejlesztés	
Célja: A gyermekek társas kapcsolatokban való eligazodásának, együttműködési és kommunikációs készségeinek fejlesztése, a közösségi normák és értékek elsajátítása.	Feladata: ✓ Szociális készségek fejlesztése ✓ Konfliktuskezelés ✓ Közösségi normák és szabályok megismerése
Tartalma: ✓ Szerepjátékok és közösségi játékok a társas kapcsolatok erősítésére Kooperatív játékok ✓ Konfliktuskezelési technikák ✓ Empátia- és segítőkészség-fejlesztő gyakorlatok ✓ Szabályok és normák ismertetése, megerősítése játékos formában	

Az óvodapszichológus szerepe az egészségfejlesztő programban

Az óvodapszichológus az óvoda nevelőtestületének tagjaként kiemelt szerepet tölt be a gyermekek lelki egészségének megőrzésében, személyiségfejlesztésük támogatásában, valamint a

pedagógiai munka hatékonyságának segítésében. Tevékenysége hozzájárul a gyermekek pszichés jóllétének, érzelmi biztonságának, szociális kompetenciáinak kialakításához, valamint a család és az óvoda közötti együttműködés erősítéséhez.

Az óvodapszichológus feladatai az egészségfejlesztés területén:

- **Gyermekekkel való közvetlen munka:** pszichológiai állapotfelmérés, preventív szűrések, egyéni esetvezetés, szupportív megsegítés, krízisintervenció, csoportfoglalkozások szervezése.
- **Pedagógusok támogatása:** konzultációk, tanácsadás, hospitálás, esetmegbeszélések és esetkonferenciák vezetése, módszertani segítségnyújtás.
- **Szülőkkel való kapcsolattartás:** konzultációk, tanácsadások, tematikus előadások és foglalkozások a gyermekek nevelésével, lelki egészségével kapcsolatban.
- **Prevenció és fejlesztés:** pszichológiai prevenciós programok kidolgozása és megvalósítása, a gyermekek érzelmi, viselkedési és szociális problémáinak korai felismerése és kezelése.
- **Intézményi együttműködés:** közös munka a gyógypedagógussal, szociális segítővel, valamint kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal, egészségügyi és gyermekvédelmi intézményekkel.

5.5. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskor végére már többé-kevésbé kikristályosodik, hogy ki milyennek látja önmagát. Mikor jó és mikor rossz, milyen cselekedettel nyerheti el környezete tetszését, és miért marasztalják el. Kulcsfontosságú feladata az óvodapedagógusnak, hogy a csoporton belül mindenki találja meg a helyét, illetve a környezete segítségével pozitív tulajdonságai kerüljenek kihangsúlyozásra.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvoda dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

A népszokásokhoz fűzött, az óvodapedagógus által elmesélt történetek hatást gyakorolnak erkölcsi ítéleteik alakulására, magatartáskultúrájukra, viselkedésmódjukra.

Célja:

- A gyermek csoportba való beilleszkedésének, szocializálódásának segítése
- A személyesség és a nyugalom megőrzése, a szociális kreativitás fejlesztése: együttműködés, nyitottság, konfliktus megoldás,
- Elengedhetetlen, a gyermek megismertetése a játékban a szabadság értelmezésével (nem jelent autonómiát, nem öntörvényű)
- A szabályok megismertetése (pl. a cselekvéses agresszió mindig tilos)
- A gyermeki agresszió játékkal való megszüntetése „kijátszása”, fontos a vereségei mögé nézni, érteni, elfogadni, nem bírálni.
- Lényeges a szabadság elfogadása, törekszünk arra, hogy épüljön be a saját értékrendjébe is az „ismerem és elfogadom”, ne csak valaki kedvéért fogadja el, ne jelentsen behódolást
- Önbizalom megerősítése, pozitív énkép kialakítása.
- Az érzelmek őszinte kifejezésének ösztönzése. A szégyen a gyermekkor legkínosabb érzése, kiindulópontja lehet a tártalanságnak, cinizmusnak, személyiségtorzulásnak. Ne az elmarasztalás legyen az eszköz a nevelésünkben, hanem a helyes, pozitív dolgok megerősítése.
- Az együttéléshez szükséges készségek, jártasságok formálása, amelyek által alapozódnak a szocializálódáshoz szükséges erkölcsi-akarati tulajdonságjegyek
- Direkt és indirekt környezeti hatások szervezése szociális, értelmi, érzelmi, pozitív tulajdonságok megerősítésével
- A természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre való rácsodálkozás elősegítése
- Önkifejező és önérvényesítő törekvések biztosítása
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek (nehezen szocializálódó, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű) megfelelő felzárkóztatása szükség esetén szakember közreműködésével.

Feladataink:

- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör, állandó értékrend megteremtése
- „Boldogságóra program” módszereinek alkalmazásával az érzelmi kompetenciák tudatos, sokoldalú fejlesztése
- Életkoruknak megfelelő szabadság kialakítása
- Eltérő személyiségvonások, különbözőségek elfogadása
- Szűkebb- tágabb környezetével való megismertetése, mely a hazaszeretet és a szülőföldhöz kötődés alapja
- Pozitív viszony kialakítása a közvetlen környezet értékei, élőlényei és embertársai iránt.
- Szokás és szabályrendszerek tudatosítása,
- A gyermekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaihoz való igazodás

A pedagógus szavaival, tetteivel törekedjen a mintaadásra, szabályok betartatására, hogy a társas viselkedésükbe a szocializációhoz szükséges szabályrendszereket és magatartásformákat önmagukkal összhangban beépítsék. A pedagógiai asszisztens a pedagógussal együttműködve segítse a gyermekeket a csoport szokás és szabályrendszerének elfogadásában, tudatosításában. A gyerekek társas kapcsolatainak alakulását kísérfje figyelemmel és segítse, szükség esetén vegyen részt a konfliktushelyzetek megoldásába

Az óvodai dolgozók magatartása adjon mintát, legyen modell értékű:

- A különböző szociokulturális családokból érkező gyermekek iránt megnyilvánuló szeretetre
- Az adottságokból eredő másság tiszteletben tartására, annak elfogadására, hogy az emberek különböznek egymástól
- Az átlagtól pozitív vagy negatív irányban eltérő személyiségvonások felismerésére, korrekciójára, a tehetséggondozásra
- A meglévő, már kialakult képességek, tulajdonságok egyénenkénti fejlesztésére
- A személyes érzelmi kötődések elősegítésére, az esetleges zavaró körülmények okainak felderítésére.
- A sajátos nevelési igényű-, a halmozottan hátrányos helyzetű-, valamint a kiemelkedő képességű gyermekekkel való speciális törődésre

Ezeket a gyermekeket az óvodapedagógus elfogadó szeretettel, példát mutató figyelemmel segítsé:

- Személyisége kibontakoztatásában,
- Alapvető szükségleteiben,
- Bensőséges kapcsolat kiépítésében,
- Önmegvalósításában.

Tartalma:

- Napirend szerinti tevékenységek
- Érzelmi megnyilvánulásokra való reagálások,
- Egyes gyerekek viselkedésében zavart okozó tényezők (pl. haláleset, válás, testvér születése) feltárása szükség esetén az óvodapszichológus bevonásával
- Kapcsolatteremtés, kapcsolattartás, udvarias viselkedés elemi formáinak gyakorlása, felnőttek kérésének elfogadása
- Természetes rokonszenv alapján szerveződő csoportok közös tevékenységének támogatása
- Közös élmények biztosítása, készülődések rendezvények szervezése
- Boldog Óvoda program keretében pozitív gondolkodást fejlesztő „boldogságóra” szervezése havi rendszerességgel

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- Legyen kooperatív, (ne legyen öntörvényű, se behódoló)
- Legyen képes saját helyzetét felmérni a csoportban,
- Konfliktus helyzetben megegyezésre törekedjen, legyen képes felnőtt segítség nélkül megoldani konfliktusait cselekvéses agresszió nélkül
- Tudjon környezetével megfelelő módon kommunikálni

- Hallgassa meg társát és a felnőtteket
- Legyen képes uralkodni érzelmein, azt megfelelő formában tudja kifejezni
- Érdeklődjön környezete iránt, kötődjön társaihoz
- Legyen önálló véleménye, döntése,
- Vállalt feladatait teljesítse, az elkezdett tevékenységet képes legyen türelmesen befejezni
- Válgass igényévé a gyermeknek a csoporttal való együttműködés
- Tudja alávetni akaratát a közösség érdekeinek, tudjon együttműködni a közös célokért
- Elfogadja és megérti, hogy az emberek különböznek egymástól
- Boldogságórák eredményeképpen magabiztos, pozitív énképpel rendelkező gyermekek nevelése

Értékelés:

- A csoportban zajló folyamatok, egyéni reakciók megfigyelése, időszakonként mérése

5.5.1. Ünnepek, hagyományok

A hagyományok jelentősek a csoport, a közösség életében sajátosak csak rá jellemzőek, intimitással bírnak. A hagyományok közös ápolása összetartó erő.

Célja:

- A közös élmények erejével közel hozni a gyermekek számára szűkebb és tágabb környezetük eseményeit.
- Megalapozni a közösséghez való tartozás érzését, az összetartozás élményét.
- Közvetíteni egyetemes és nemzeti kultúránk értékeit.
- A jeles napok kapcsán felidézni és ápolni a népi hagyományokat.
- Elősegíteni a nemzeti identitás kialakulását
- Hozzájárulni a közösségfejlesztéshez: a közös előkészületek, az ünnepek és hagyományok közös megélése által erősíteni az egymás iránti tiszteletet és összetartó erőt.
- Gazdagítani a gyermekek érzelmi világát

Feladataink:

- A hagyományok, ünnepélyek beillesztése a gyermek világába (azzal foglalkozunk, amire fogékony)
- Feladatainkban a készülődés a hangsúlyos, a gyermek hangulati, érzelmi előkészítése (ne vegyük el a család ünnepeit)
- Az ünnepélyeknek az életkori sajátosságok fegyelembe vételével történő szervezése (terjedelem, műsor anyaga)
- Fontos, hogy a tárgyi környezet is tükrözze az ünnepek hétköznapiaktól való elkülönülését
- Fontos a jó hangulat kialakítása
- Alapelv a gyermekek színvonalas felkészítése.

Tartalma:

- Népi hagyományok ápolása
- Közös megemlékezések a gyerekek születésnapjáról
- Őszi, tavaszi kirándulás
- Mikulás
- Adventi készülődés
- Karácsony
- Farsang, Kiszabáb égetése
- Március 15.
- Húsvét
- Gyermeknap
- Anyák napja - évzáró – ballagás
- Zöld jeles napok
- Gyermek közösségi napok

- Az intézmény saját hagyományaira épülő ünnepek

Eszközei:

- A hagyományokkal, ünnepekkel kapcsolatos feladatokat, időpontokat, valamint a felelősöket a tagóvodák éves munkaterve határozza meg.

Az eszközök biztosítása, ill. hiányának időben történő jelzése a csoportos óvodapedagógusok, ill. a programfelelősök feladata. Az óvodapedagógus a dajka és a pedagógiai asszisztens együttműködik az óvodai ünnepségek, hagyományok előkészítésében, megszervezésében és lebonyolításában.

5.6. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés az óvodai élet egészét átszövi, kiemelt jelentőséggel bír. Az anyanyelv jelrendszerét a gyermek a tevékenységek társas érintkezései során, utánzás alapján sajátítja el.

Célja:

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés
- Kommunikációs, metakommunikációs képességeinek fejlesztése
- Oldott, derűs légkör megteremtése, amelyben a gyermek természetes közlési vágya, kapcsolatteremtő beszéde fejlődik, a beszélő magatartás megalapozása
- Beszédkészség gondozása, fejlesztése, szókincsbővítés, sajátos nyelvi formák elsajátíttatása, nyelvtanilag helyes beszéd, a mondani való árnyalt megfogalmazása
- Képességeinek fejlesztése tevékenységeken keresztül
- Spontán gyermeki tevékenység felhasználása irányított tevékenységen keresztül a képesség fejlesztése
- A gyermek kíváncsiságára, kérdéseire, meg lévő tapasztalataira építve változatos tevékenységek biztosítása

- Különböző szituációk megteremtésével, élménynyújtással több érzékszervet igénybe vevő tapasztalat szerzése,
- Érdeklődés, kíváncsiság felébresztése az egyes tevékenységek iránt,
- Differenciált egyéni képességek szerinti fejlesztése,
- Az ingerszegény környezetből származó hátrányok kompenzálása
- Kreativitás fejlesztése
- A gyermek kognitív képességeinek fejlesztése (megfigyelés, emlékezet, képzelet, figyelem, gondolkodás)

Feladataink:

- Tevékenységek szervezése
- Minden gyermek önmagához viszonyított fejlesztése
- Derűs, szeretetteljes légkör kialakítása
- Tevékenységre ösztönző, élmény,- és inger gazdag környezet biztosítása
- A dramatizálás eszközeivel a szövegértés – szövegalkotás - ritmus, - humor, - nevetés, - kreativitás kompetenciájának sokoldalú fejlesztése.
- A dramatizálás eszközeinek, az óvodában történő mindennapos játékkal való fejlesztések mellett, terápiás eszközként való felhasználása.
- A drámajáték, mesedramatizálás, bábjáték, szerepjáték, tapasztalásból leszűrt élményből merít, mely pozitív vagy negatív érzelmeket mozgat. Ezek felhasználása a személyiségformálás, képességek, készségek fejlesztése, önismeret kialakításának segítése terén.
- A gyermek meglévő ismereteihez további élmények biztosítása
- A szerzett tapasztalatok rendszerezése, különböző élethelyzetekben, tevékenységekben történő gyakorlása
- A beszélő környezet helyes mintaadása,
- Anyanyelvi szabályok közvetítése a javítgatás elkerülésével
- Meghitt beszélgetésekkel a kommunikációs aktivitás, beszélőkedv erősítése.

- A játékot, a hagyományőrző és természetszerető tevékenységeket kísérő kommunikációs helyzetek lehetőséget nyújtanak a gyermek differenciált fejlesztésére. A szerep vagy „mintha” játékok párbeszédei, a társasjátékok, a mozgásos játékok szabály megfogalmazásai mellett a népszokásőrző tevékenységek is gazdagítják a gyermek szókincsét.

A fejlesztés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Törekedjen a végzett tevékenységek összefüggéseinek felfedezésére
- Rendelkezzék problémafelismerő,- és megoldó képességgel,
- Tudja figyelmét rövid ideig ugyanarra koncentrálni
- Segítséggel javítsa saját tévedéseit, ellenőrizze tevékenységét,
- Törekedjen önértékelésre
- Élményeit, tapasztalatait, gondolatait megfogalmazni tudó környezete számára érthetően kifejező kommunikációra legyen képes
- Tudja végig hallgatni és megérti mások beszédét

Értékelés: Pozitív megerősítésekkel

6. Az óvodai élet megszervezése

6.1. Napirend

Célja:

- A gyermek életrendjének tudatos alakítása
- A nyugodt, kiszámítható, kiegyensúlyozott környezet megteremtése,
- Az egészséges fejlődéshez szükséges rendszeres és változatos mindennapos mozgás biztosítása.

- A játék, mint legfőbb tevékenység biztosítása,
- A gondozási tevékenység során a dajkákkal, pedagógiai asszisztenssel való együttműködés, a gyermekek önállóságának kialakításának érdekében
- A nevelési folyamatba illeszkedő tanulási helyzet biztosítása
- Állandó, mindig ismétlődő elemekkel, a gyermek biztonságérzetének növelése, időérzékének alakítása
- Differenciált képességfejlesztés biztosítása a nap folyamán
- Az alvásigényhez való rugalmas alkalmazkodás korcsoporttól függően

Feladataink:

- Az egyes tevékenységek időigényének rugalmas figyelembe vétele, harmonikus arányok kialakítása.
- Az egyes tevékenységek szervezése úgy, hogy a gyermekek várakozási ideje minimális legyen, és a tevékenységek folyamatosan, gördülékenyen kövessék egymást.
- Növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások szervezése.
- Az iskola-előkészítő tevékenységek megszervezése a napirend rugalmas szerkezetébe illesztve, a gyermekek életkori sajátosságainak és a helyi adottságoknak figyelembevételével.
- Olyan életrend szervezése, amely megerősíti mindazt, ami a családban jól működik, illetve pótolja azt, amit a család esetleg nem tud megadni.
- Jó napirend kialakítása, mely folyamatos és rugalmas, figyelembe veszi a különböző korú és fejlettségű gyermekek szükségleteit, életkori sajátosságait – meglévő fejlettségi szintjükről egyéni tempójukban haladva fejleszti a gyermeket, nincs időhatárok közé szorítva, van ideje elmélyedni a tevékenységekben.
- Fontos az óvodapedagógusok, a dajkák és a pedagógiai asszisztensek munkájának szakszerű összehangolása mindenkinek tudnia kell, kinek mikor mi a feladata.

A napirend általános időkeretei korcsoporttól függően a következők:

- Szabad játék, változatos tevékenységek: 6-7 óra
- Növekvő időtartamú csoportos foglalkozások 5-35 perc
- Étkezés, testápolás, öltözködés: 2 óra
- Pihenés: 1-2,5 óra
- Az óvodapedagógus által szabad játékba integrált irányított megfigyelés tapasztalatszerzés, cselekvéses tanulás a nap folyamán a lehetőség szerint, döntően délelőtt. Időtartama a tevékenységtől, a gyermekek fejlettségétől függően változó.

6.2. Hetirend

Célja:

- A tevékenységekhez, szabad játékhoz, elegendő idő és hely biztosítása
- Rendszeresség biztosítása
- Képesség fejlesztésben a folyamatosság és a tervszerűség biztosítása
- Komplex nevelőmunka megvalósítása
- Mindennapos mozgás biztosítása

Feladataink:

- Élmények, tapasztalatok, tevékenységek szervezése, amelyeknek meghatározó szerepe van az ismeretszerzésben
- A műveltségterületek komplex kezelése, integrálása
- Tervszerűség és spontaneitás összehangolása
- Játékos tanulás széles lehetőségének biztosítása
- Egyéni eltéréshez igazodó fejlesztése

6.3. Befogadás

Nagy változás a gyermek és a szülő életében is az óvodába lépés.

- Nyitottak vagyunk a szülők felé, így lehetőséget biztosítunk az óvodák megtekintésére. Már a beiratkozás előtt eljöhhetnek, ismerkedhetnek az óvoda életével, dolgozóival, betekinhetnek a csoportok életébe. Tájékoztatjuk a szülőket nevelési programunkról személyesen és a weblapon keresztül.
- Lehetőség van a szülős-beszoktatásra, melynek időtartamát, a gyermeket figyelembe véve az óvodapedagógus és a szülők közösen határozzák meg (max 2 hét). Kedvenc tárgyukat, játékukat elhozhatják, ezzel is könnyítve az elválás első napjait.

Célja

- Az óvodai környezetének, az itt dolgozó felnőtteknek és a gyermek társaknak megismertetése
- Testi, lelki szükségleteinek kielégítése, melegség, szeretet adása.
- Az óvoda hangulatának, légkörének a szülő felé is a nyugalom, a biztonság sugárzása. A gyermek akkor fogja jól érezni magát, ha a szülője biztonságérzete is kialakult.
- A befogadás személyes, egyéniséghez igazodó differenciált módon való megvalósítása.
- Szorongásainak oldása, elválás, a szülő elengedésének segítése
- Együttműködő óvoda-család kapcsolat kialakítása

Feladata:

- A gyermekek megismerése, minél több információ „begyűjtése”
- Partneri kapcsolat kialakítása a szülőkkel, (elfogadás, empátia.)
- Kölcsönös információ-áramlás, szülők tájékoztatása a nélkülük eltöltött első órákról.
- A gyermek számára elegendő idő és törődés biztosítása.

- Igény és lehetőség szerint óvodába lépés előtt a gyermek meglátogatása otthonában, a szülővel való beszélgetés a gyermek egyéni sajátosságairól, fejlődéséről, szokásairól.
- A szülők bizalmának elnyerésére törekvés.

6.4. 3 év alatti gyermekek gondozása és nevelése

A gyermekekkel szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására törekszünk, mely segíti az én-tudat egészséges fejlődését, a társas kapcsolatok pozitív alakulását, az együttélés szabályainak megismerését és elfogadását.

A gondozási tevékenységek megvalósulásánál nyugodt körülményeket, a gyermek egyéni tempójának megfelelő időt biztosítunk. Építünk a gyermek aktivitására, lehetőséget adunk a próbálkozásra. A sikeres próbálkozásokat elismerjük, megerősítjük.

6.5. Óvoda-iskola átmenet, iskola előkészítő fejlesztés

Az óvodában folyó pedagógiai tevékenységgel és fejlesztéssel óvodába lépéstől támogatjuk a gyermek személyiségének kibontakozását, az érési folyamatokat és a kognitív kompetenciák kialakulását. Az óvodapedagógus által szervezett, az adott csoport sajátosságaihoz igazodó pedagógiai tevékenység szervezeti keretei változatos módon segítik a képességfejlesztés megvalósulását. A folyamatokat egymásra épülve, a gyermek egyéni sajátosságait figyelembe véve, fokozatosan bővülő időtartamban szervezzük.

A kezdeményezésekből induló fejlesztéseket tanköteles kort megelőző nevelési évben szervezett formában, az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység törvényi elvárásainak megfelelően, iskola-elkészítő foglalkozással valósítjuk meg intézményünkben.

A tanulási képesség a tanulási szituációkban nyilvánul meg, illetve a rendszeres gyakorlással alakul ki, fejlődik. Ehhez szükséges, hogy egy tanulási szituációban megközelítően azonos helyzetek rendszeresen ismétlődjenek, aminek során kialakul a specifikus tanulási képesség, attitűd.

Elsősorban a délelőtti irányított foglalkozásokhoz kapcsolódnak, de tartalmuk szervesen beépül a szabad játékidőbe, a mindennapos mozgásos tevékenységekbe, így a készségek fejlesztése komplex módon, több tevékenységi területen keresztül történik.

Céja:

- Megalapozni a gyermekek iskolai életre való alkalmasságát
- Komplex, sokrétű módszerrel, fejlesztési gyakorlattal és tartalommal biztosítani a zökkenőmentes, sikeres iskolakezdést.
- Játékos, élményalapú tevékenységek révén alakuljon ki a tanulási képesség - a pszichés szabályozó rendszer - ami alkalmassá teszi a gyermeket a tanulásra.
- Támogatni a gyermekek sokoldalú fejlődését és biztosítani számukra a sikeres iskolakezdéshez szükséges alapképességek, készségek és szokások kialakulását.
- A tanulási képesség birtokában a gyermek alkalmassá válik az információ felvételére, kódolására, elemzésére, felhasználására, közlésére és tárolására.
- A kognitív kompetencia kialakulásához a gyermek alapképességei érik el az iskolakezdéshez szükséges fejlettséget
 - gondolkodási képességek
 - tudásszerzés (ismeretszerzés, problémamegoldás, alkotás) területén
 - kognitív kommunikációs képesség (ábraolvasás, ábrázolás, beszéd, beszédértés, olvasás, fogalmazás) tartalmában
- Az iskolafelkészítő foglalkozás segítse elő, hogy a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és szociális téren is elérjék azt az érettségi szintet, amely szükséges az iskolai közösségbe való beilleszkedéshez és az iskolai tanulás megkezdéséhez.

Feladata:

- Játékon keresztül és közösségi játékelményrel megvalósított tanulással fejleszteni a gyermekek egyéni képességeit, kompetenciáit
- Személyes interakciókra építetten valósuljon meg a tanítás-tanulás egysége
- Szervezett, tudásalapú feladatvégzésre motiváló helyzetek megteremtésével kialakítani a gyermekek tanulási motiváltságát, aktivitását, teljesítménymotivációját
- Alapozzuk meg a gyermekek a feladatvégzéséhez szükséges mentális alapkészségét, feladat iránti elköteleződése belső igényből fakadjon

- Képes legyen figyelemkoncentrációra és figyelemtartás terjedelme a feladatvégzéshez kapcsolódjon

Időkerete:

- Naponta 45 perc – a gyermekek egyéni terhelhetőségéhez igazodó elosztásban, megvalósítási gyakorlattal
- Adott a lehetősége több részletben, a téma és tevékenység tartalmak időben elkülönített megszervezéséhez.
- A pedagógiai szabadsággal élve az óvodapedagógus felhasználhatja az időkeretet a gyermek igényének, fejlődéséhez igazodóan.
- Megszakítható a 45 perc levezető gyakorlatokkal, szabad játékkal vagy a gyermek által választott szabad tevékenységgel.
- A gyermekek egyéni fejlesztését megvalósítva, az sajátosságokhoz igazodóan, a differenciálás elve mentén folyik az iskolai képességek kialakításának gyakorlata.

Módszerei:

- Direkt módszerek: - előadás, - magyarázat, - bemutatás, - szemléltetés, - tájékoztatás, - beszélgetés, - gyakorlás, - önálló elemző munka, - megfigyelés, - elsajátítás, - ellenőrzés, - értékelés,
- Indirekt módszerek: - példakövetés, - modellezés

Az iskolafelkészítő foglalkozás által a gyermekek megismerik a tanulási helyzetekhez kapcsolódó elvárásokat, fokozatosan kialakul bennük a tanulási motiváció és pozitív attitűddel, magabiztosan kezdenek meg az iskolai életüket.

6.6. Személyi feltételek

A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Elfogadó, támogató segítő attitűdje pedig mintát jelent.

Az óvodához tartozó 11 tagintézmény szakszerű, törvényes, biztonságos működését az igazgató irányítja.

A tagóvodák egyedi szakmai munkájáról, a zökkenőmentes munkavégzés megszervezéséről a

tagintézmény-igazgató gondoskodik, aki a csoportos munkája mellett látja el vezetői feladatát.

Egy óvodai csoportban két óvodapedagógus látja el a nevelőmunkát heti váltásban.

Óvodáinkban csoportonként egy dajka, illetve telephelyenként további 1 fő biztosítja a tiszta higiénikus környezetet, és segíti az óvodapedagógusok gondozó, nevelő munkáját.

Három csoportonként egy pedagógiai asszisztens segíti az eredményes nevelő munkát, elsősorban a különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében.

Óvodapedagógusaink közül többen rendelkeznek speciális végzettséggel, ill. szakvizsgával.

Az óvoda pszichológus tevékenysége segíti a gyermekek lelki egészségének védelmét, közreműködik a gyermekek beilleszkedését, társas kapcsolatait javító intézkedésben.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a szakértői bizottság szakvéleményében megjelölt fejlesztő szakember látja el. Óvodánk három gyógypedagógiai végzettségű szakembert alkalmaz, aki a végzettségének megfelelő fejlesztéseket végzi el. Esetenként speciális utazó gyógypedagógus vesz részt az SNI-s gyerekek fejlesztésében.

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében együttműködünk a speciális végzettségű szakemberekkel.

Óvodáinkban más nemzetiséghez tartozó gyermekek is vannak. Az óvodapedagógus lehetőséget teremt arra, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét. A pedagógus törekszik arra, hogy a más nemzetiséghez tartozó gyermek kultúráját figyelembe véve segítse, támogassa, nevelje az adott gyermeket.

Az óvoda négy óvodatitkára a tanügy-igazgatási, munkaügyi, működtetési és gazdálkodási feladatokban működik közre.

Az óvodaudvarok rendjét, tisztaságát, felszereléseink állagmegóvását a kisegítő dolgozók biztosítják.

Az óvodai dolgozók összehangolt munkája alapfeltétele az eredményességnek.

6.6.1. A nevelőközösség pedagógiáját meghatározó tanulási környezet bemutatása

Olyan támogató tanulási környezetet alakítunk ki, melyben minden feltétel adott ahhoz, hogy a gyermekek tanulási képességei optimálisan fejlődhessenek.

- Célunk, hogy gyermekeink tanulási kompetenciáit egyéni képességeiknek megfelelő fejlesztésével megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét.
- A fenntartható fejlődésre irányuló környezeti nevelésünk során is az élethosszig történő tanulás elvét és gyakorlatát érvényesítjük.
- A rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelés-oktatás megvalósítására törekszünk, az életkori sajátosságok megerősítése mellett.
- A tanulásban, neveltségben lemaradó gyermekeknél a lemaradás, lemorzsolódás okait azonosítjuk, egyéni fejlődési tervet biztosítunk, eredményeinket mérjük és értékeljük.

6.6.2. Az intézményben működő munkaközösségek

- Minősítésre felkészítő munkaközösség-intézményi szintű
- Fürkész Munkaközösség-tagóvoda szintű
- Fejlesztőpedagógiai munkaközösség-intézményi szintű

A munkaközösségek a munkatervükben rögzített időpontokban megbeszéléseket, értekezleteket tartanak, ezekről jegyzőkönyv készül.

Belső elvárás, hogy a pedagógusok az intézményben működő munkaközösségekben aktívan vegyenek részt, ötleteikkel tevékenyen segítsék a közösség munkáját és a folyamatos módszertani fejlődést.

6.6.3. Továbbképzési rendszerünk

- Minden pedagógus folyamatosan eleget tesz a kormányrendelet által előírt továbbképzési kötelezettségének. A pedagógus-továbbképzési intézményi program elkészítésénél figyelembe vesszük az intézmény programját támogató elképzeléseket és a pedagógusok egyéni érdeklődését,
- A továbbképzések területei a közös szakmai értékrendünkhöz kapcsolódó szakmai többletek megszerzésére irányulnak, így feltételezik pedagógiai programunk gyakorlati megvalósítását, képviselést
- Célunk, hogy pedagógusaink olyan képzésekre, szakmai napokra, konferenciákra jelentkezzenek, melyek koherenciát mutatnak óvodánk pedagógiai programjával, alapító okiratunkkal, és figyelembe veszik az aktuális pedagógiai kihívásokat.
- A továbbképzések lehetséges színterei: felsőfokú intézmény, Oktatási Hivatal, POK, fenntartó vagy engedéllyel rendelkező szolgáltató által szervezett képzés, konferencia.
- Figyelemmel kell kísérjünk, hogy milyen ingyenes továbbképzéseken vehetünk részt, melyek segítik az óvodapedagógusok szakmai fejlődését.
- Az önképzés, az új ismeretek beépítése a napi gyakorlatba nagyon fontos, meghatározó jellegű.
- Belső tudásmegosztás keretein belül lehetőséget biztosítunk a tagóvodák munkájának megismerésére, jó gyakorlatok elsajátítására, hospitálásra, esetmegbeszélésekre, szakmai együttműködést segítő műhelyek létrehozására.

6.7. Tárgyi feltételek

Az óvoda környezete, atmoszférája az otthonérzés melegét sugározza.

Óvodáinkban biztosítjuk:

- A pedagógiai program megvalósításához szükséges helyiségeket, eszközöket
- A szabad mozgáshoz szükséges biztonságos területet,

- A megfelelő munkakörnyezetet és a szülők fogadására alkalmas helyiséget
- A gyermekek által használt eszközök hozzáférhetővé tételét
- A berendezések, a környezet kialakítását a gyermekek változó testméretéhez igazítva.

A tagóvodáink csoportszobái jól felszereltek. A higiéniai, biztonsági és praktikussági szempontok figyelembevételével a fenntarthatóságot szem előtt tartva, a természetes alapanyagból készült berendezési tárgyakat részesítjük előnyben. Minden tagintézmény rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges alapvető eszközökkel. A játszóudvarok kialakításánál és fenntartásánál az elsődleges feladatunk a gyermekek biztonságának megteremtése. Játsszótéri eszközök vásárlásával és a meghibásodott eszközök javításával, zöldítéssel folyamatosan törekszünk a gyermekek számára esztétikus és biztonságos környezetet teremteni.

A tagóvodák közül egy kivételével mindenhol található tornaszoba. A Nyugati Városrészi Óvoda Istenkúti Tagóvodája a szomszédos épület helyiségének bérlésével tudja biztosítani a rendszeres mozgáshoz szükséges teret. A Nyugati Városrészi Óvoda Radnóti Miklós Utcai és a Zipernowsky Károly Utcai Tagóvodák speciális szabadtéri mozgásfejlesztő helyszínnel, Ovi-Foci sportpályával rendelkeznek, amely lehetővé teszi a labdasportok alapjainak elsajátítását zárt, műfüves környezetben. Ezeket a pályákat a többi tagóvoda gyermekei is rendszeresen használják.

Az intézmények folyamatosan törekednek tárgyi feltételeik fejlesztésére, többek között pályázati és alapítványi támogatásokból.

7. Az óvodai élet tevékenységformái

7.1. Játék

Óvodás korban a játék és tanulás komplex tevékenységforrás teljesen összefonódik egymással, a képességfejlesztés, a mozgás az egész személyiség fejlesztésének egyik legfontosabb színtere. A játék a gyermek legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenysége, ugyanakkor a nevelés leghatékonyabb eszköze is. A belülről indított és vezérelt játéktevékenység célja a gyermek szabad képzettársításának elősegítése. A játék kiemelt jelentősége a játékos

tevékenységszervezésben is megmutatkozik. Legfontosabb az óvodapedagógus személyisége, szituáció érzékenysége, általános műveltsége, tájékozottsága. Az óvodai nevelőmunka jelentős vonása, hogy a felnőtt a gyermekek önálló játszásához, fantáziájához igényük szerint járul hozzá, kiegészítő elemekkel vagy tárggyal.

A népi játékokba, a mondókákba sűrített bölcs megfigyelések, évszázados tapasztalatok belopják magukat a gyermek szívébe és összekötő láncszemévé válnak múlt és jövő között. Törekszünk a játékeszközök készítésének a már ismeretlen játékoknak, népszokásoknak a felelevenítésére.

Célja:

- A mozgásos, intellektuális tapasztalatok többszöri átélésével a gyermek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása
- A játéktevékenységeken keresztül a külvilág elemeinek megismertetése
- A játékon keresztül a motoros, szociális és verbális tanulás lehetőségének kihasználása komplex formában
- A játék, a tapasztaltatás és a tanulás hármas egységével a szabálytudat kialakulásához vezető komplex nevelés, fejlesztés megalapozása.
- A gyermek személyiségének gazdagítása,
- Szabálytudatának erősítése
- A játék formáinak és tartalmának gazdagítása, (ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése, óvónői ajánlások)
- Egészséges versenyszellem kialakítása
- A gyermeki játék tiszteletben tartása
- Az élményszerű, elmélyült, spontán örömteli játéklehetőségek biztosítása a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése
- A játék szolgálja a gyermek szabad önkifejezését, öröm és élményforrásként hasson

Feladataink:

- Nyugodt, alkotó légkör biztosítása,
- A szabadjáték túlsúlyának érvényesítése
- Megfelelő kínálatot nyújtása (választhatóság a tevékenységekben és a megoldási módokban.)
- Megfelelő és variálható hely biztosítása
- Kitágítása a játéktérnek, szervezhetnek játékot az öltözőben és a folyosón is. (5-6-7 évesek, akik már szeretnek a felnőttektől távolabb is játszani)
- Elegendő játékidő biztosítása.
- A folyamatos étkezés szervezése növeli a játékra fordított időt (reggeli, uzsonna)
- Megfelelő mennyiségű és minőségű, több funkcióú játékeszköz biztosítása
- A játékeszközök elérhetősége a gyermekek számára, tanulják meg, hogy vigyázzanak rájuk, óvják őket, és a játék végén a helyére tegyék vissza.
- Cselekvésre ösztönző környezet kialakítása
- Egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek biztosítása
- A pszichikumot, kreativitást fejlesztő, erősítő és élményt adó tevékenység biztosítása
- A lehetőség biztosítása a kézközelben lévő eszközökkel, az óvodapedagógus segítő jelenlétével.

A gyermeki fantázia kibontakoztatása, leginkább a különböző anyagfélések, a” bármi lehet belőlük anyagok” segítik: homok, víz -a csoportszobában is-, kavics, termések, magok, gyékény, kukoricacsutka, csuhé, bőr, gyöngy, rongy, fa, karton.

Legyen lehetőleg minél több természetes anyag.

- Az óvodapedagógus biztosítsa, feltételteremtő tevékenysége mellett, tudatos jelenlétével, indirekt irányításával, ösztönző magatartásával, szükség és igény szerinti együttjátszásával a játék folyamatát.
- a pedagógiai asszisztens vegyen részt az elmélyült játéktevékenység feltételeinek megteremtésében.
- Nem játékosan és mesésen tanítunk, hanem játszunk és mesélünk, és ennek természetes

hozádéma a kisgyermeki tudás.

- A gyermek kezdeményezőkedvét, spontaneitását sértő, a játék intimitását zavaró, rejtett utasításokra, vezető szerepünknek, saját elképzelésünk erőltetésének elkerülése. („Csak” figyelünk, nem fontoskodunk, de mindig készen állunk, kéznél vagyunk. Együtt érzőn, őszintén érteni kell a gyermek mit csinál, mit tesz, milyen érzéseket mutat.)
- A szülők játékkal kapcsolatos ismereteinek alakítása, a játék értékének, és fejlesztő hatásának elfogadtatása
- Változatos, sokféle nehézségi fokú játék- és mozgás lehetőség nyújtása a gyermekeknek a csoportszobában és az udvaron

Tartalma:

2,5-3-4-5 évesek

A játékterek megismerése, használatának megtanulása

Gyakorló játékok:

Ismétléses cselekvések, közben anyagok, eszközök megismerése,

Szöveg-, dallam-, mozgásismétlő játékok,

Egyszerű szabályok elfogadása és követése

Szimbolikus - szerepjátékok:

Egyszerű szabálykövetések (egyénenként és csoportban)

Jellegzetes cselekvések, műveletek utánzása,

Dramatizálás, bábozás: bábmozgatási kísérletek, hangutánzások

Építő, konstruáló játékok: összerakosgató, játékok egyéni elképzelések alapján

5-6-7 évesek:

Gyakorló játékok a részképességekben enyhe lemaradást mutató gyerekeknél

Szimbolikus - szerepjátékok: A játékszabályok elfogadása és betartása.

A környezet jelenségeinek, eseményeinek beépítése önálló vagy csoportos játékba.

Barkácsolás: játékok egyszerű javítása, terményjáték, ajándék készítése.

Építő, konstruáló játékok élethelyzethez hasonló tárgyak elkészítése a valóság és a képzeletnek megfelelően.

Szabályjátékok: verbális, mozgásos és manipulatív játék során szabályok betartása.

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Szükségleteinek és életkorának megfelelő játékot válasszon
- Vegyen részt aktívan erőfeszítést, ügyességet igénylő játékokban
- Legyen képes saját élményei eljátszására, a szerepek elosztására, a megbeszélte szabályok betartására
- Legyen képes szabályjátékok megtanulására
- Élvezze a szabályjátékokat, tudjon a célért küzdeni, de képes legyen a kudarcot és a sikert kezelni
- Válgják elfogadónak a viselkedési normákkal szemben
- Válgjon igényükkel a közös játék, együttműködés a társakkal, egymás ötleteinek, javaslatainak elfogadása
- Tudják kifejezni tapasztalataikat, elképzeléseiket esztétikai és szociális élményeiket a bábozás, dramatizálás eszközeivel.

Értékelés:

Az életkori tevékenységek tartalmánál felsoroltak megfigyelése.

Eszközei:

Szerepjátékhoz különböző öltözékek, eszközök, ruhatárral, logikai-, kirakós-, konstruáló-, építő-, játékok, barkácsoló szerszámok, különböző struktúrájú anyagok terepszőnyeg, képes-, és mesekönyvek, mozgásos játékok, dramatizáláshoz jelmezek, fejdíszek, gyermekek és óvodapedagógus által készített eszközök, udvari játékok

7.2. Verselés, mesélés

A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, egyben feloldást és megoldást kínál. Örömforrás, feszültséget keltő és oldó lehetőség katartikus erő, mivel azonos képszerűség és szélsőségesség uralkodik a mesékben, és a gyermekek érzelmeiben, gondolkodásában, érzelmi élményeket, biztonságot nyújtanak.

Programunk anyagát javarészt a népköltészet kincsesládájából válogatjuk, mert a népköltészet az anyanyelv zenéje és észjárása

Az Istenkúti tagóvodában az „Óvodai nevelés játékkal, mesével” minősített program alapján tervezzük és szervezzük a mindennapi mesélést, amelynek lényege, hogy a jó szokások és a gyermeki műveltség megalapozása a játék és a mese nyelvén valósuljanak meg. A meséléssel fontos értékeket közvetíthetünk a gyermekek számára. A magyar népmesekincsből válogatunk, a népmeséket fejből mondjuk megfelelő hangulat megteremtésével. A mesélővel való személyes kapcsolatban (szemkontaktus) a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

Célja:

- Az érzelmi, értelmi, etikai fejlődés elősegítése
- A gyermek szemléletmódjának, világképének kialakítása
- Improvizációs és önkifejező képesség fejlesztése önálló vers,- mesealkotással annak mozgással, ábrázolással kombinálása
- A pozitív személyiségjegyek megalapozása a csodákkal teli mese-élmények segítségével, a versek zeneiségével, a rímek csengésével
- Beszélgetésre alkalmas nyugodt, légkör megvalósítása

- Beszédkedv felkeltése, lehetőséget biztosítani a folyamatos beszéd gyakorlására
- Képessé tenni a gyermeket arra, hogy tudjanak másokat is meghallgatni
- Szókincs bővítése
- Gyermeki kérdések inspirálása
- Igény kialakítása az irodalmi élményekre
- Irodalmi fogékonyság megalapozása
- A gyermek ritmus érzékének, képszerű látásának és képzeletének fejlesztése
- Beszédmegértés fejlesztése
- Beszédtechnika fejlesztése
- A báb és dramatikus játékok segítségével önkifejezésük szabad kibontakoztatása
- A bábozás és dramatizálás eszközeivel lehetőség kínálása az erkölcsi és társadalmi normák elsajátítására, a jó és rossz megítélésére.
- A versek, mesék, igaz történetek segítségével gyermekek érzelmi feltöltése, a környezetükhöz való kötődés kialakítása
- A minden napos mesélés, mondókázás, verselés során a kisgyermek mentális higiéniájának biztosítása
- Legyenek képesek a szokásköltészeti és a jeles napokról, ünnepekről szóló gyermekköltészeti alkotások élményszerű bemutatására

Feladataink:

- Az általános gyermeki igények megismerése,
- A mese-vers lélektanának átélt, beható ismerete, előadásmódjának személyes varázsának kihasználása
- A mesélés, verselés alkalmainak számbavétele, megfelelő hely kiválasztása, élıszavas mesélés, verselés előnybe részesítése.
- A mese többszöri meghallgatása után a dramatikus feldolgozás biztosítása,

kezdemenyezése

- Rövid jelenetek bemutatásával a bábok használatának megismertetése (a visszahúzódó, önmagát nehezen megmutató gyermek is képes megnyilvánulni!)
- A környezet példamutatása, tiszta, szép beszéde (stílus, hangleadés, dinamika, hangsúly)
- Népi mondókák segítségével a magán –és mássalhangzók helyes ejtésének gyakorlása
- Igényes, könnyen érthető irodalmi anyag választása a népi, klasszikus, kortárs művekből.
- A mindennapok egyszerű szóbeli megértésén, közlésén túl, fontos feladat, hogy a tájszavak, régies szavak és kifejezések beépüljenek nyelvünkbe és ismerjük jelentését, gyarapodjon szókincsünk.

Tartalma:

2,5-3-4 évesek

- A gyermek érdeklődésének megfelelő tárgykör: a gyerek élete, mindennapi környezete, állatvilág
- Egysíkú vagy ritmikus felépítésű cselekmény, könnyen követhető meseszöveg
- Érdeklődést ébren tartó, a tanulást megkönnyítő stíluselemek (játékos szavak, gondolatritmusok, fordulatok ritmikus ismétlődései)

4-5 évesek

- A kis csoportos anyagon kívül olyan állatmesék, melyek emberi és társadalmi viszonyok megéreztetésével ítéletalkotásra készítetik a gyereket
- Népi mondókák, névcsúfolók, halandzsza szövegű kiolvasók
- Humoros versek klasszikusok és a mai magyar költők népköltészeti ihletésű ritmus élményt nyújtó művei

- Többfázisos állatmesék
- Dramatikus népszokások
- Irodalmi művek eljátszása (dramatizálás, bábozás)

5-6-7 évesek

- Tündérmesék, novellisztikus népmesék, mai mesék
- Népi mondókák, kiolvasók
- Lírai versek
- Cselekményesebb, több szálon futó, realiztikusabb nép-és műmesék
- Hosszabb, folytatásos mesék
- Színházi élmények nyújtása, gyerekelőadások, bábszínházi előadások megtekintése
- Érzelmek kifejezése mimikával, gesztikulációval, tekintettel, testtartással

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Örömmel hallgasson mesét
- Szívesen mondjon spontán is mondókákat, verseket, meséket
- Legyen igénye a hallott irodalmi művek újrhallgatására
- Figyelmesen tudja végig hallgatni az óvodapedagógust, és a társait
- Tudja a megismert szavak jelentését, megfelelően használja azokat
- Tudjon kiegészíteni szóban ismert meserészleteket
- Nyelvhelyességi szabályoknak megfelelően fűzze mondatait
- Jegyezze meg a mese legfontosabb elemeit (szereplők, események)
- Képes legyen korának megfelelő színházi előadás cselekményének követésére
- Vegyen részt dramatikus játékokban
- Legyen képes meséket, verseket, történeteket folytatni, ill. kitalálni.
- Használják a népmesék, mondókák szavait, népi kifejezéseket.

Értékelés:

A folyamatos megfigyelés szempontjai:

- Hangképzés helyessége
- Kifejezőképesség szóban
- Beszédkedv
- Beszédfegyelem
- Emlékezet fejlettsége
- Szókincs

Eszközök:

Bábok (sík-, kesztyű-, zacskó-, termésbábok)

Szívó-, és szalmaszálak

Pingponglabdák, puhelytollak, szalvéták, zsebkendők

Maskarák, különböző ruhadarabok

Nézegetésre alkalmas könyvek, újságok

7.3. Ének, zene, népi játék, tánc

A népi mondókák, énekes játékok emberi kapcsolatokat tükröznek, viselkedésformákat örökítenek meg. A kultúra, a hagyományörzés átadásának a nemzeti identitás kialakításának fontos eszköze. Énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermekek zenei képességnek és a zenei kreativitás alakításában. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A néphagyomány ápolása ebben az életkorban kétszeresen indokolt. Egyesít, a gyermek észrevétlenül tanulja meg a mondókákat, gyermekdalokat, mint az anyanyelvét. Másrészt, mert a néphagyomány a zenét a szöveg és a dallam tökéletes egységében tárja a gyermek elé. A néphagyományörző óvodákban erre építkezve alakítják ki zenei nevelést.

Az óvodában játszható énekes népszokások

Azok az énekes népszokások fordulhatnak elő az óvodában, amelyek megfelelnek a gyermek életkori sajátosságainak, kapcsolódnak az évszakok változásaihoz, az évente visszatérő naptári ünnepekhez. Nem a szereplés, hanem a játék öröme, egyedi íze, ami indokolja ezeknek az énekes népszokásoknak az éltetését.

Ilyenek: Szüret, vásározás, lucázás, pásztorjáték, farsang, kisébáb, lakodalmás, komatálazás, húsvét, szent György nap, pünkösddőlés.

A néptánc az óvodában, a gyermekjátékokban előforduló egyszerű táncos mozgások, változatos játékmozdulatok és térformák kényszer nélkül fejlesztik a gyermekek ritmusérzékét, mozgását. Előkészítik a későbbi néptánc tanulást. A néptánc a mindennapos mozgásként is megjelenik a gyermekek mindennapjaiban.

Célja:

- A gyermek zenei élményhez juttatása, az óvodapedagógus énekével, hangszeres zene segítségével, az éneklés megszerettetése, zenei képességek és zenei kreativitás alakítása
- Zenei ízlésük megalapozása
- Tiszta énekre szoktatás
- Zenei hallás fejlesztése,
- Ritmusérzék fejlesztése
- A zene lélekformáló varázsának kihasználása (zene eltávolítja a gondokat, megélhetővé válik a csend).
- Harmonikus szép mozgás kialakítása

- Gátlások feloldása, ugyanakkor önfegyelem fejlesztése
- Értelmi képességek fejlesztése: emlékezet, figyelem tartóssága, gondolkodási műveletek
- Közösségi élmények nyújtása énekes játékokon, közös zenélésen keresztül
- Ünnepekhez kapcsolódó szokások dalok megismertetése, hagyományok ápolására való törekvés

Feladataink:

- A nap különböző időpontjában adódó éneklési, zenélési lehetőségek kihasználása
- Az éneklés, zenélés, táncolás a felnőtt minta spontán utánzása ugyanúgy a mindennapok része legyen, mint a mesélés
- Az ének zene, a tánc, a többi művészeti tevékenységgel együtt komplex foglalkozások keretében történő megszervezése
- Zenei élmények, hangulatok megjelenítése vizuális eszközökkel
- Nagyobb gyermekekkel több foglalkozás szervezése speciális cél köré csoportosuló tevékenységgel, (az örömteli részvétel, játékos módszerek itt is fontosak)
- A zenehallgatási anyag kiválasztása, úgy hogy az óvodapedagógus vegye figyelembe a, gyermekek nemzetiséghez való hovatartozását
- Nem a zene megtanítása a feladat a gyermeknek, hanem az, hogyan lehet a zene közegében lenni, mozogni, zenélni, rajzolni, festeni.
- Annak megalapozása, hogy a gyermek fölfedezhesse, a zene eszköz ahhoz, hogy önmaga és a világ kapcsolatát, rejtélyeit szavak nélküli kifejezhesse
- A félelmek megjelenítésének segítése. A fájdalom testi vagy rajzos kifejezése távolítja, tárgyiasítja a problémát.

Tartalma:

2,5-3-4 évesek

- Felnőttekkel együtt ölbeli játékok (lovagoltatók, höcögtető), tapsoló, ringató, altató dalok játszása
- Egyszerű énekes játékok, rövid mondókák mondogatása
- Halk-hangos megkülönböztetése beszédben, énekben
- Egy-két hangszer hangjának felismerése
- Minél több élő zene, az óvodapedagógus énekének hallgatása
- Egyszerű környezeti hangok felismerése

4-5 évesek

- Minél több hangszer megismerése (dob, cintányér, triangulum)
- Az óvónő segítségével egyszerű ritmushangszert készítése
- Mondókák, énekes játékok műdalok
- Szerepcserés-, párválasztós-, sorgyarapodós játékok, táncok
- Lassú-gyors, halk-hangos, magas-mély zenei fordulatokon felismerése
- Zenei és zörejhangok megkülönböztetése
- Népszokások megismerése évszakokhoz kapcsolódóan

5-6-7 évesek

- Az énekes játékok bővülése kapus, hidas, és bonyolultabb párcsere, illetve táncok elemeivel
- Alkalmi műdalok megismerése
- Az egyenletes lüktetés és a ritmus különbségének érzékeltetése
- Dal felismerése dallam motívum alapján
- Magyar népi gyermekjátékok

- Mondókák
- Gyermeknek irt mődalok
- Hangszeres zene hallgatása, alkalmi dalok (őnnepek dalai)
- Rőgtőnzőtt hangszerek készítése

Fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Tőrekedjen tiszta éneklésre
- Hallgassa figyelmesen a bemutatott zenét
- Énekeljen alkalmi dalokat őnnepkőrhöz kapcsolódóan
- Ismerje fel dallam motívumok alapján a hallott dalt, néhány környezetbeli hangot (zenei és zőrejhangot)
- Fejezze ki cselekvéssel az egyenletes lőktetést és a dalritmust
- Tudjon egyszerű táncmozgásokat végezni, helyes testtartással
- Legyen képes dallamok kitalálására versekhez, mondókákhoz
- Találjon ki játékot, játékos mozgásokat dallamhoz
- Képes legyen zenei élményeket megjeleníteni vizuális tevékenységek során
- Legyen képes az űtem tartására
- Külőnbőztesse meg és reprodukálja a halk hangos, magas-mély, gyors-lassú fogalom párokat
- Ismerjen néhány térforma alakítási lehetőséget
- Énekeljen felelgetős dalt társával vagy a csoporttal
- Tudjon természetes tempóban járni, segítség nélkül tempót tartani

Értékelés:

Folyamatos megfigyelés szempontjai:

- Hangtisztaság
- Ritmika
- Szövegmondás
- Énektechnika
- Éneklés és mozgástempó szabályossága
- Éneklési kedv
- Ritmushangszerek kezelése

Eszközök:

Dob, cintányér, zenei háromszög, ritmusbotok, gyerekek által készített hangszerek

Furulya, magnetofon bábok, kendők, szalagok, táncos-szoknyák.

7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermek számára az ábrázolás kifejezési eszköz érzelmek ismeretek, gondolatok közvetítője a gyermeki személyiség megnyilatkozása. Tevékenysége során soha nem az alkotás végeredménye a fontos, hanem az örömteli cselekvés, önálló elképzeléseinek megvalósítása. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az óvodai vizuális nevelés lehetőségei a népi kismesterségek, növényi játékeszközök készítésének gyakorlása által gazdagodunk. A műalkotásokkal való ismerkedés és az óvodai környezet alakítása a hagyományörzés jegyében történik.

A rajz: a festés a kézimunka mellett megjelennek a népi kismesterségeket őrző elemek is:

a.) A népi kismesterségek technikái közül a fazekassággal, nemezezéssel, gyertyaöntéssel, szövéssel, fonással, a hímzéssel, tojás írókázással, batikolással ismerkedhetnek a gyermekek

b.) A jeles napi készülődések során a gyerekek részt vesznek az ünnephez kapcsolódó jelképek közös készítésében. Ilyenek lehetnek pl.: Az adventi koszorúkészítés, mézeskalács-gyúrás- díszítés, karácsonyi gyertyaöntés, Luca-búza vetése, farsangi maszkkészítés, húsvéti tojásfa díszítés, pünkösdi koszorúkészítés.

Célja:

- Az egyéniség kibontakoztatása a művészetek, ezen belül az ábrázolás eszközeivel
- Alkotó kíváncsiság kielégítése
- Élmény és fantáziavilág szabad képi kifejezése
- Az esztétikum iránti igényesség megalapozása
- Vizuális tapasztalatok nyújtása életkornak megfelelően
- Vizuális jelrendszer megismertetése (pont, vonal, folt, színek, formák)
- Képi,- plasztikai,- konstruáló készségek fejlesztése
- Egyszerű munkafogások és eszközhasználat képességének fejlesztése
- Megismertetése a sokféle technikai megoldásnak és széles eszköztárnak
- Különböző technikák és anyagok megismertetése
- Természetes környezetünk értékeinek felfedeztetése
- Belsőigény kialakítása a környezet esztétikumának alakítására, és megóvására
- Lehetőséget kínálása az önzetlen örömszerzésre (ajándékkészítés)
- Kézmozgások finomítása
- Belső képi világ alakítása alkotói légkör megteremtésével
- Képi gondolkodás fejlesztése
- Tér - forma szín képzetének gazdagítása
- Az íráshoz szükséges mozgáskoordináció fejlesztése
- Népművészeti elemek, esztétikus tárgyi környezet alapjainak megismertetése

- Komplexitás megvalósítása más nevelési területekkel (pl. munkával való összehangolás) ill. más foglalkozási ágakkal
- Tehetséges gyermek képességeinek kibontakoztatásának támogatása

Feladataink:

- Megfelelő szakmai ismeret, megfelelő technikai ismeret (folyamatos önképzés)
- A gyermek ismerete (fejlettségi szintje, környezete, egyéni kifejezés módja)
- A játékoság keretén belül speciális képesség fejlesztés biztosítása
- Összehangolt nevelőmunka a csoportban dolgozók között, dajka bevonása
- Megfelelő tér biztosítása egész nap folyamán az ábrázoló tevékenységre. (Alkotó, nyugodt légkör, elegendő idő, megfelelő hely biztosítása)
- Az eszközök használatának, biztonságos kezelésének megtanítása
- Változatos eszközök, technikák használatának, biztonságos kezelésének megtanítása
- Minél több vizuális élmény átadása a tapasztalat, a témák sokoldalú megközelítésével, tevékenykedtetéssel, tapasztalással
- Formai és technikai tapasztalatszerzés állandó biztosítása a különböző anyagok, technikák segítségével
- Megszokott elérhető helyen mindig álljon rendelkezésre mindenféle anyag, eszköz, amely biztosítja a feltételeket a manuális tevékenységekhez a minden napi szabad játékban is (ösztönző, ha a gyermek és felnőtt közösen készít rögtönzött játékeszközöket, bábokat, stb.)

Tartalma:

2,5-3-4 évesek

Életkori sajátosság: firkakorszak: nem célja az ábrázolás, az utánzás. Tiszta funkcióöröm jellemzi, ismerkedik az eszközökkel

- Vastag ceruzát, zsírkkrétát, ecset biztosítása

- Firkálgatás különböző felületekre, kezdetben minél nagyobbra, bottal homokba, ujj,-
foltfestés változatos élénk színekkel
- Kéz,- krumpli, dúcnyomatok
- Ismerkedés a papír tulajdonságaival: gyűrítés, tépés, vágás
- Plasztikai munkák gyurmával, homokkal, hóval
- Építések, térbeli tapasztalatok szerzése

4-5 évesek:

A valódi ábrázolás kezdete, először nem tudatos, csak próbálgatás. Azt ábrázolja, amit ő lát, gondol, érez (szinkretizmus). Növekvő biztonsággal használják a nagyobb kiterjedésű teret.

- Fejlesztés téma javaslattal, gyerekhez közelálló élményekkel, eseményekkel (mesék, játékok)
- Rajz krétával, zsírkrétával, ceruzával kisebb felületekre
- Festés vastag ecsettel, temperával, vízfestékekkel.
- Festék folytatása, fújása, fröcskölése, nyomatok
- Karcolás zsírkrétával, festékekkel bevont papírra
- Test körberajzolása papírra, földre, diavetítővel arcprofil megrajzolása árnykép
- Egyszerűbb papírhajtogatások
- Plasztikai munkák: gyermekek környezetéből vett tárgyak, termések változatos felhasználása
- Pókszövés, hármass fonás, csuhéfonás
- Termésjátékok készítése
- Mézeskalácssütés

5-6-7 évesek

Valódi ábrázolás kiteljesedése. Kifejező, közlő funkciója kialakul. A gyermek az általa ismert valóságot összeveti a papíron láthatóval, és ha saját ismereteinek nem felel, meg akkor továbbfejleszti, változtatja. Forma ábrázolásuk változatos, többnyire képesek ábrázolni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket. Színhasználatukban érvényesítik kedvenc színeiket. Önálló csoport munkában is készítenek egyszerű kiegészítő kellékeket. (A rögtönzött játékeszközök készítésére a nagyobbak már önállóan is képesek)

- Festés, különböző minőségű alapra (hullámpapír, rajzlap, selyempapír, üveg, tojás stb.)
- A zenei élmény kifejezése festéssel
- Rajz: ceruza, zsírkréta, pasztellkréta, filctoll, díszítő céllal is
- Montázs készítés
- Mozaik kép
- Papírszövés
- Papírhajtogatás tovább fejlesztése
- Szövőkereten,- körmöcskén szövés
- Csupébaba készítés
- Anyagbatikolás
- Gyertyamártogatás

Fejlesztés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Használja a képi kifejezés eszközeit
- Válgon igényévé a vizuális önkifejezés
- Hangsúlyozza a jellemző jegyeket, formákat
- Ember ábrázolásában jelenjenek meg részformák, esetleg egyszerű mozgások
- Alkosson képet emlékezet alapján
- Megfelelően használja az eszközöket

- Rendelkezzen a helyes ceruzafogással
- Tartsa tisztán az eszközöket
- Nevezze meg a színeket, azok világos és sötét árnyalatait
- Ismerje az alapvető térviszonyokat,
- Rögződjön a balról jobbra haladás iránya
- Megfigyelés után tudjon formát mintázni
- Legyen véleménye saját és társai munkáiról
- Képes legyen a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására
- Rendelkezzen koordinált szem,- és kézmozgással

Értékelés:

A megfigyelés szempontjai:

- Helyes eszközhasználat
- Vizuális emlékezet szintje
- Kézmozgások, fogások
- Tiszta, rendezett alkotás
- Részvétel az ábrázoló tevékenységekben
- Egyéni megoldások, ötletek

Eszközök:

- Papírok különböző fajtái, tapéták, agyag, só- és lisztgyurma, plasztilin, mézeskalácstészta, különböző típusú festékek, ragasztók, kréták, - zsírkréták textil, fonal,- és bőrhulladék, gyöngy, gomb, üveg, szalma, rafia, termések, növények, kavicsok, szövőkeret, körmöcskék, hurkapálca, botok.

Az óvodapedagógus irányítása szerint a párhuzamosan végezhető tevékenységek megszervezésében, lebonyolításában a pedagógiai asszisztens is részt vesz

7.5. Mindennapos mozgás

A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. A rendszeres, a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazodó egészségfejlesztő mozgásos játékok, feladatok a képességek, készségek kialakításának és formálásának eszközei.

Hozzájárul a harmonikus összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások kialakulásához, a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez.

A különböző mozdulatok, mozdulatsorok begyakorlásával a gyerekek testükön keresztül tapasztalják meg a világ törvényszerűségeit. Érzékszerveik fokozatosan keresik egymással az összhangot, ismeretlen összefüggéseket fedeznek fel. A gyermek mozgásának fejlettsége képet ad általános fejlettségi szintjéről, a fejlődés tempójáról

Célja:

- Sokféle mozgáslehetőséggel a mozgásszegény életmódot kompenzálása
- A természetes, harmonikus mozgás fejlesztése játékos formában,
- A szabad örömteli mozgáskedvük megőrzése
- Testi képességek alakítása: erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, helyes testtartás, izomegyensúly, teherbíró képesség
- Az egészséges életmódra nevelés a gyermek edzettségének megalapozása
- Légző,- keringési,- csont és izomrendszer teljesítőképességének növelése
- Tér,- és időbeli tájékozódó képesség fejlesztése
- Szem,- kéz,- láb koordinációjának fejlesztése
- Testrészek, testséma megismerése
- Személyiségtulajdonságok fejlesztése: bátorság, fegyelmezettség, kitartás, egymás segítése, társra figyelés
- Agyi funkciók serkentése, nagymozgások fejlesztése (a mozgás feletti kontrollt erősítő gyakorlatok)

- Differenciált terheléssel az egyensúlyérzék, a motoros képességek fejlesztése
- Finommotorika, finom mozgás képességének fejlesztése
- Perifériás látás fejlesztése,
- Egymáshoz és egymás mozgásához való alkalmazkodás kialakítása, kerülés irányváltztatás, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazása
- Tapasztalatok szerzése a tényleges „én” határaitól, kipróbálhatja énjét társaival.
- Mozgással a kognitív és a szociális funkciók fejlődésének, kibontakozásának befolyásolása

Feladataink:

- Spontán és a gyermekek kezdeményezésére kialakult mikrocsoportos mozgásszituációk kiaknázása
- A spontán játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységek, egészségfejlesztő testmozgások szervezése naponta, (minden nap legyen irányított, szervezett testmozgás)
- Lehetőség biztosítása minden gyermek számára az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe vevő mozgásra
- Szervezett testnevelés, játékos mozgás heti rendszerességgel való tervezése
- Változatos mozgáskombinációk biztosítása
- Szabályhoz való alkalmazkodás, szabálykövető társas viselkedés alakítása
- Megfelelő terhelés biztosítása az egyéni fejlettséget figyelembe véve
- Mindennap lehetőség biztosítása, minél hosszabb időn keresztül a szabad levegőn való mozgásra szervezeten és spontán módon eszközökkel és a nélkül
- Szükséges és elégséges szabályok kialakítása
- A csoportszobában a mozgásra készítő eszközök cserélése, a gyermek érdeklődésének, fejlesztésének megfelelően
- Önálló és irányított tapasztalatok szerzése. A szabad mozgás biztosításával lehetőség

adása az irányított mozgástevékenység során megismert mozgásformák többszöri ismétlésére, gyakorlására

- Preventív láb és testtartásjavító torna szervezése
- Derűs légkör biztosítása
- A „Mozgáskotta” komplex személyiségfejlesztő módszer alkalmazása speciális eszközökkel
- Ritmusra, zenére történő mozgás fejlesztése, a zenés mozgásfejlesztés bővítése a népi gyermekjátékokkal, néptánc elemeivel
- Kirándulás szervezése a természetben

Közraktár Utcai Sportóvodában középső csoporttól, a többi óvodában fenntartói, alapítványi támogatás esetén 5-7 éves gyermekeknek

- Vízhez szoktatás-könnyebb közegben való játékos, izületkímélő mozgás
- Jéghez szoktatás, megváltozott körülmények között egyensúlykeresés

Tartalma:

2,5-3-4 évesek:

- Természetes és nagymozgások fejlesztése
- Különböző járások, futások, csúszások, mászások
- Talajon, szereken, tárgy alatt
- A legtermészetesebb módon megismerése testrészeiknek és azok funkcióinak

4-5 évesek:

- A tér mozgásos megismerése, olyan gyakorlatokkal, melyeket különböző irányokban végeznek, különböző formákat mozognak be
- Az egyensúlyérzék fejlesztése

- Szem,- kéz-, láb koordinációt elősegítő gyakorlatok
- Kiemelt feladat az oldaliság gyakorlása (csukló megjelölése, kezességtől független, mindig ugyanazon az oldalon történik.
- Testséma kialakítása, fontos az egészalakos tükör használata

(5)-6-7 évesek:

- Az észlelés fejlesztése, a legcélzottabbak: az alaklátás, formaállandóság
- finommotorikai mozgás fejlesztése a szerek különböző fogásmódjával, kisebb testrészekkel végzett mozgásokkal (labda, bot, szalag stb.)
- ellenoldaliságban keresztezett mozgások fejlesztése.(a bemutatott gyakorlatokat látják, hallják a tevékenység pontos megnevezését és így végzik el a gyakorlatokat.)

A fejlesztés várható eredménye az óvodás kor végére:

- Örömmel felszabadultan mozogjon
- Mozgása koordináltabb, pontosabb, ügyesebb, megfelelő ritmusú legyen
- Alakuljon ki a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly
- Cselekvőképessége gyors, mozgásában kitartó
- Kialakul ki térbeli tájékozódó képessége (mozgás közben tudjon irányt változtatni, irányok megnevezésével)
- Tudja mozgását kontrollálni, tudatosan irányítani
- Ismerje a vezényszavakat, tudjon a hallottak szerint cselekedni
- Képes legyen az egyéni és csoportos sor,- és váltóversenyek szabályainak pontos betartására
- Képes legyen kooperatív gondolkodásmódra, szemléletre
- Alakuljon ki a kéz dominanciája
- Képes legyen mozgását fékezni
- Kialakul ki szabálytudata, fejlődjön az egészséges versenyszellem

- Tudja a kudarcot elviselni, ahhoz alkalmazkodni
- Immunitása, teljesítménye, terhelhetősége fokozódjon

Értékelés:

- Folyamatos megfigyelés
- Hibás elemek javítása
- Testtartás és mozgáselemek korrigálása
- Motiválás a helyes végrehajtás és az előnyös viselkedésformák kiemelésével (bátorság, kudarcátűrés, segítőkészség stb.)

Eszközök:

- Mozgásra inspiráló, biztonságos környezet kialakítása. A mozgáshoz szükséges biztonságos körülmények kialakításában, a balesetek kivédésében az óvodapedagógus munkáját a dajka és a pedagógiai asszisztens segíti.
- Tornaszőnyeg, zsámoly, bordásfal, tornapad, karika, nyeles,- és sima szalagok, nagyméretű tükör, babzsák, rongy,- lég,- és gumilabdák, botok, kör,- ugró,- és húzókötel, lengőhinta, gyűrűhinta, trambulín, kengurulabda, body roll, bújócskacső, minitopogó, labdarúgó kapu, kosárlabdapalánk, „Mozgáskotta eszközkészlet” Stb.

7.6. Külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerése egy nevelési folyamatot jelent, amely valamennyi nevelési területre kiterjed azokkal kölcsönhatásban, van. Komplex tapasztalatszerzés-, foglalkozás, mely egységben mutatja, érzékelteti azt, ami a valóságban is egységben érzékelhető (kereső, kutató, kísérletező) cselekvésbe integrált tevékenységek sorozata, mely egységben mutatja, érzékelteti azt, ami a valóságban is egységben érzékelhető. A személyes találkozás a természettel elősegíti az ökológiai összefüggések megértését.

A környezetvédelem lényegében a környezet ismeretén, megbecsülésén, rendben tartásán alapul, s a megfelelő érzelmi viszonyulás kialakításának eredményeként a legnagyobb fokú tiszteletre nevel mind a társadalmi, mind a természeti környezettel szemben.

Célja:

- Környezetorientált magatartás kialakításával a természetes környezetbe való beilleszkedés és eligazodás elősegítése
- A környezettudatos, fenntarthatóságra épülő szemlélet formálása.
- Az állatok és az ember kapcsolatának, kölcsönös, tiszteletének, függőségének megértetése.
- A gyermekek természet iránti érdeklődésének, kíváncsiságának felkeltése.
- Pozitív érzelmi kötődés kialakítása a természethez, élőlényekhez.
- A helyi természeti értékek és hagyományok megismertetése
- A szülők ökológiai szemléletformálásának elősegítése
- A természeti,- emberi,- és tárgyi környezetből olyan tapasztalatok, ismeretek szerzése, amely segít a koruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz
- Szűkebb és tágabb környezet felfedezése, melyek során a gyermek megismeri a szülőföldjét. Pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt.
- A még élő néphagyományok, hétköznapi szokások beépítése a mindennapi tevékenységekbe
- A még élő néphagyományok, hétköznapi szokások folyamatos tevékenységeink részévé válása
- Sokoldalú érzékszervi tapasztalatot szerzése
- Tapasztalatok szerzése a formai, mennyiségi és téri viszonyokról
- Környező valóság iránti érdeklődésük, kíváncsiságuk, megismerési vágyuk felkeltése
- Kulturált élet szokásainak alakítása

- Ítéliképességük fejlesztése
- Természetes és tárgyi környezetük iránti esztétikai fogékonyság, helyes érzelmi viszony kialakítása.
- A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt.
- A környezet jelenségeinek, tárgyai tulajdonságainak, mennyiségi viszonyainak, formáinak megismerése, rendszerezése
- Matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése
- Matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása (intenzív fejlesztés szakasza 5-6-7 éveseknél)
- A szerzett tapasztalatok szempontok alapján történő rendezése, összefüggések meggláttatása
- Tevékenykedés közben megismerő képességek fejlesztése
- Az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően az állat és növényvilággal kapcsolatos pozitív attitűdök kialakítása
- A gyermekek környezettudatos viselkedésének megalapozása, hogy tiszteljék a környezetet, és bátran alakítsák anélkül, hogy kárt okoznának benne.

Feladataink:

- A szűkebb és tágabb környezetük értékeinek, tárgyi emlékeinek helyi hagyományainak, a jeles napok szokásainak megismertetése
- Tevékenykedés során világképformálása, környezettudatos magatartás kialakításával, környezetbe való beilleszkedés pozitív érzelmi viszony kialakítása
- Természeti környezet megismerése, a tapasztalatszerzés és az élményszerű tanulás támogatása.
- A természeti tárgyi értékek tisztelete, megbecsülése, megőrzésének igénye, a másság elfogadása (pl.: ne tapossa el a „nem szeretem” állatokat), a szeretet, a kötődésképeségének alakulása.

- Állatvédelmi alapelvek közvetítése játékos, életkorhoz illő formában.
- A mindennapi tevékenységekben a fenntarthatósági szempontok megjelenítése.
- Elősegítése a gyermek önálló véleményalkotásának, döntési képességének a kortárskapcsolatokban és a környezetalakításában
- Olyan feltételek megteremtése, amely lehetővé teszi minél több tapasztalatszerzés lehetőségét a szűkebb és tágabb környezetben
- A környezeti kultúra iránti igény megalapozása, annak kialakítása, valamint a hozzá szükséges megfigyelő- és gondolkodásképesség fejlesztése
- Közvetlenül meg nem figyelhető élőlények, tárgyak, jelenségek megfigyelése szimulált tevékenységek által
- Tudatos törekvés arra, hogy minél több élményt gyűjtsenek saját természeti és társadalmi környezetükből
- Lehetőség szerint évente legalább két alkalommal buszos kirándulás szervezése.
- Állatokkal való közvetlen ismerkedési lehetőség megszervezése
- Eszközök, lehetőségek biztosítása a természetben való folyamatos tevékenységhez
- Olyan eszközök, tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyerek érdeklődését, és természetes élethelyzetekben teszi lehetővé számunkra a matematikai tapasztalatok szerzését
- A komplex foglalkozások kialakítása, minden esetben támaszkodva a gyermek ötleteire, aktuális élményeire
- A matematikai képességek fejlesztése játékosan, játékba építve, vagy természetes élethelyzetekben megvalósítva, ismereteik alkalmazása a tevékenységekben
- Szülőföld, haza megismerése, hazaszeretet megalapozása – nemzeti ünnepeink méltó megünneplése a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével
- A környezet esztétikumának megláttatása úgy, hogy a természetet közelebb visszük a gyermekhez és az érzelmi kötődést kialakítjuk

Tartalma:

2,5-3-4 évesek:

- A gyermek természetes kíváncsiságára építve megfigyelések, tapasztalatok körének bővítése, mélyítése
- Egyéni és csoportos tevékenységek, megbeszélések szervezése. (Egyszerűbb összehasonlítások, következtetések)

4-5 évesek:

- A megfigyelés, a tevékenység összekapcsolása a fontosabb jegyek kiemelésével, hasonlóságok, különbségek, összefüggések megbeszélésével.
- Hosszabb ideig tartó megfigyelés után megadott szempont szerint válogatás, rendszerezés, csoportosítás

(5)-6-7 évesek:

- Logikus, elvont gondolkodás megalapozása,
- Problémafelismerő,- és megoldó képesség fejlesztése
- Önálló feladatmegoldásra törekvés,
- Térbeli viszonyok használata névutókkal

A fejlesztés várható eredménye az óvodás kor végére:

- Tudja személyi adatait, életkorát,
- Szülei nevét és foglalkozását
- Nevezze meg testrészeit, érzékszerveit,
- Tudja az évszakok nevét, jellemzőit, a napok nevét, sorrendjét, napszakokat
- Ismerje a környezetünk növényeit és azok gondozását
- Ismerje a környezet megóvásának és az állatok védelmének alapvető szabályait
- Ismerje az öltözködés és az időjárás összefüggéseit
- Szeresse a környezetét, ragaszkodjon hozzá, vegyen rész a környezet-, és

természetvédelemben

- A gyermekeken keresztül a szülőkhöz is jussanak el a környezeti attitűdjüket alakító értékek (néphagyományok, természeti környezetben, védett területeken való viselkedés szabályai, szelektív hulladékgyűjtés)
- A különböző helyszíneken fokozottan érezze át:
 - a hagyományok üzenetét
 - az érzelmi feltöltődést,
 - a környezetünkhöz való kötődést
 - a hazaszeretetet
 - a magyarságtudatot.
- Nevezze meg a közlekedés eszközeit, néhány alapvető közlekedési szabályt ismerjen
- Legyen tisztában a gyalogos közlekedés alapszabályaival
- Ismerje a közfeladatot ellátó intézmények funkcióját, mint pl. orvos, tűzoltóság, posta, iskola stb.
- Ismerje a színeket
- Hasonlítsa össze mennyiségeket
- Válogasson, csoportosítson alakzatokat, tárgyakat, élőlényeket megadott szempontok alapján
- Legyen képes egyszerűbb összefüggések meglátására, elemi általánosításra, következtetésekre, gondolkodásuk rugalmassá váljék
- Tudjon számolni tízes számkörben
- Nevezze meg a tárgyak térbeli helyzetének irányait,
- Másoljon alakzatokat síkban, térben

Témakörök

A témaköröket az egy csoportban dolgozó óvodapedagógusok maguk határozzák meg a gyerekek érdeklődéséhez, a tagóvoda programjaihoz, éves munkatervéhez igazodva.

A kompetencia alapú nevelést alkalmazó csoportokban a komplex fejlesztési tervek felosztása az ősmagyarok és a magyar kultúra jelképrendszerét követi:

- Levegő
- Tűz
- Víz
- Föld

Természeti környezet:

- Élettelen természet anyagai, változásai: időjárás, évszakok, napszakok, színek, formák
- Élő természet elemei: növények, állatok tulajdonságaik, életmódjuk, környezetük
- Természetvédelmi teendők, tevékenységek évszakok szerint

Emberi környezet:

- Az ember testrészei külső, belső tulajdonságai,
- Egészségvédelem, életmód, étkezési kultúra
- Család, élete, családtagok munkájuk
- Az óvoda és környezete, környezetvédelem, környezettudatos magatartás
- A szülőföld, az ott élő emberek hazai táj, helyi hagyományok, néphagyományok
- Családi és tárgyi kultúra értékei
- Felnőttek és gyerekek tevékenysége,

Néphagyomány éltetés:

- Az évszakok változásából fakadó időjárás megfigyelő tapasztalat-szerzések – időjóslo jeles napokhoz fűződő természeti jelenségek
- Időjárás változásaiból fakadó, a hagyományos népi életmódot utánzó környezetalakító munkálatok (palántázás, növénygondozás)
- Termékek, gyógynövények gyűjtése, az óvoda udvarán és környékén, befőzések, gyümölcs-szárítások
- Téli madárvédelem, madarokról való gondoskodás
- Jeles napok előtti készülődések
- Rendszeres környezetismerő séták, tájmegismerő kirándulások
- A régi szokások, ünnepek felelevenítése a kulturális örökség ápolásával formálja az óvodások magyarságtudatát, erősíti bennük az együvé tartozást, színesíti, szebbé teszi mindennapjaikat.

Zöld jeles napok megtartása a zöldóvodákban

- A Víz Világnapja
- A Föld napja
- Madarak és Fák Napja
- Az Állatok Világnapja
- Madár megfigyelési világnap
- Földünkért Világnap
- Farkas napi faültetés

Közlekedés:

- Eszközei, lehetőségei a faluban és a városban, használatuk szabályai
- Gyalogos közlekedés szabályai,
- Kerékpározással kapcsolatos alapvető szabályok ismerete

Tárgyak, személyek összehasonlítása:

- Válogatás szabadon vagy adott szempontok szerint
- Méreteinek összehasonlítása, összemérése, különbségek megfogalmazása (hosszabb-rövidebb, nehezebb-könnyebb, alacsonyabb-magasabb, keskenyebb-szélesebb, több-kevesebb)
- Sorba rendezések mennyiségek szerint: tő és sorszámok, ill. egyéb szempontok szerint
- Rész és egész viszonyának megfigyelése
- Halmazok elemeinek számlálása
- Halmazok keletkeztetése: hozzátevés, elvétel, egyenlővé tétel
- Állítások fogalmazása, eldöntése: igaz-hamis
- Történetek alkotása képekről a mennyiségek figyelembe vételével

Irányok, arányok megfigyelése

- Soralkotások,- váltások balról-jobbra, föntről - lefelé (szemmozgás)
- Helyviszonyokat kifejező névutók használatának gyakorlása
- Különös figyelem a térbeli helyzet zavarával küzdő gyermekekre: bal-jobb, alá-fölé, mellé, közé, előtt-mögött, vízszintes-függőleges, (fekvő-álló), ferde, görbe, fogalmainak gyakoroltatásával (lsd. még mozgásnál)

Geometriai tulajdonságok megfigyelése:

- Építés szabadon, másolással vagy rajz alapján
- Síkbeli építések síkmértani elemekből (takarások),
- Elemek összehasonlítása, válogatása geometriai tulajdonságaik alapján

Értékelés:

Folyamatos megfigyelés szempontjai:

- Kérdésekre adott válaszok helyessége
- Megérteti-e a feladatot
- Elvégzi-e a munkát
- Igényel-e segítséget vagy önálló,
- Mennyi időre van szüksége a feladat elvégzéséhez,
- Milyen a megoldások minősége

Eszközei:

- Kosarak, vödörök, kerti szerszámok, söprűk, biciklik, rollerek, termések, tollak, fonalak, színes szalagok, üvegek, gyöngyök, kártyák, különböző játékok. Minimat készlet, színes ceruzák, filctollak, lapok, és minden egyéb, ami az aktuális tevékenységhez kell.
- a pedagógiai asszisztens aktívan bekapcsolódik a tevékenységszervezés feltételeinek biztosításába

7.7. Munka jellegű tevékenységek

A közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Célja:

- Értékteremtő, együttműködési képesség fejlesztése,
- Önkéntességének, nyitottságának, megismerési vágyának tudatos felhasználása
- Önálló döntés, munkamegosztás fejlesztése
- Baráti, egymást segítő kapcsolatok támogatása

- A kitartás, felelősségérzet fejlesztése
- A munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a kötelességtudatát, közösségi kapcsolatát, környezetbarát életmód megalapozását
- A tevékenységek során a meglévő tapasztalatok erősítése, azok újakkal bővítése
- A játék- tapasztaltatás- tanulás hármásának érvényesítése a mindennapi munkatevékenységben.
- A fokozatosság elvének betartása a szabálytudat kialakulásánál.
- Jártasságok alakítása az eszközök, szerszámok használatában
- Kötelezettségvállalásának, célirányos fegyelmeinek kialakítása
- A munkájuk fontosságának éreztetése, mely hangsúlyozottan örömteli tevékenység kell, hogy legyen. Munkájukkal másoknak is örömet szereznek, ezáltal megerősödik a szociális kompetencia.
- Az egyén és társadalom közötti interakciók, együttélés szabályainak fejlesztése, ami által fejlődik az egyén is.

Feladataink:

- Lehetőség biztosítása: a képességeinek megfelelő, önként vállalt munkára
- Az önmagával kapcsolatos önkiszolgáló tevékenység, ill. a társai érdekében végzett munkatevékenységek szervezése
- A gyermekek számára megfelelő (méret, balesetmentes) eszközök folyamatos biztosítása
- Lehetőség biztosítása a gyermeket érdeklő bármilyen munkatevékenységhez, amihez kedvük van és testi épségük veszélyeztetése nélkül képesek megvalósítani
- Lehetőleg olyan munkatevékenységek alakítása, melyek a gyermek számára örömet jelentenek és mindig teljes önállósággal végezhetők
- Megfelelő szervezéssel a kényszerhelyzetek és a tömegesség elkerülése

- Egyénileg változó intenzitás elfogadása
- Az elvégzett munka megbecsülésére nevelés, a munkajellegű tevékenységek megszerettetése a hagyományőrző tevékenységek gyakorlásán keresztül

Tartalma:

3-4-(5) évesek

Alkalomszerű munkák:

- Egyszeri és ismétlődő munkák felnőtt segítséggel,
- Megbízások önkéntesség alapján,
- Ünnepi készülődés, teremrendezés, díszítés
- Udvar és teremrendezése kisebb tárgyak helyretétele, szállítása, rendrakás,
- Üzenetátadások épületen belül
- Játékjavításokban, tisztántartásban való közreműködés

Kerti munka, növények gondozása

- Közreműködés a növényekkel kapcsolatos tevékenységben, segítségadás felnőttek, nagyobbaknak

(4)-5-6-7 évesek:

Naposi munka:

- Étkezés előkészületeinek teendői
- Terem és udvarrendezésben való részvétel (eszközök előkészítése, elrakása)

Alkalmi feladatok:

- Rendrakás, tisztogatás, kisebb javítások
- Gyűjtőmunka
- Ajándékkészítés, díszítő munkák (csoport, teremdíszítés is,)
- Segítségadás kisebbeknek önállóan és kérésre
- Madáritató vízpótlása, állatok gondozása

Kerti munka, növények gondozása:

- Folyamatos növényápolás a virágos és veteményes kertben (ültetés, öntözés, gyomlálás, betakarítás, tűzdelés).
- Közvetlen tapasztalatszerzés a talaj, a víz, a napfény szerepéről az élővilág életében.
- Évszakokhoz kapcsolódó munkák, gyűjtő munkák
- Környezetrendezések

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Törekedjen önállóságra, vállaljon önként is feladatokat
- Végezzen egyéni fejlettségi szintjének megfelelő feladatokat, de ismerje saját képességeinek határait is
- Tudja használni az egyszerűbb eszközöket, ismerje a használatukkal járó veszélyeket
- Legyen képes az eszközök megóvására és saját testi épségének megőrzésére
- Legyenek rendszeresen visszatérő feladatai
- Legyen igénye a kisebb hibák kijavítására
- Gondozza és óvja a környezetében lévő növényeket, állatokat, aktív cselekvéssel védje, szépítse környezetét
- Teljesítse pontosan megbízatásait
- Ismerje fel a segítségadás lehetőségeit
- Önállóan, igényesen végezze naposi munkáját
- Szeressen közösségben dolgozni
- Vegye észre a környezetében adódó munkalehetőségeket

Eszközei:

A munkavégzéshez szükséges eszközök szerszámok megfelelő méretben, mennyiségben és minőségben álljanak a gyermekek rendelkezésére, bármikor hozzáférhető módon.

Értékelés:

- Pozitív megerősítések a tevékenységek folyamán
- Konkrét, reális a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő legyen

7.8. Tevékenységben megnyilvánuló tanulás

Óvodás korban a játék és a tanulás összekapcsolódik. Játék közben a gyermek szinte észrevétlenül tanul. A játék az óvodai tanulás legfontosabb színtere, de nem kizárólagosan az. A gyerek személyisége és tevékenysége egymásra hatva fejlődik.

Az utánzásos, modellkövetéses magatartás, és viselkedéstanulás folyamatában mindvégig az óvodapedagógus a minta.

Az óvodai tanulás „módszertana” nem akkor korszerű, ha a jelenlegi iskolai modellhez kötődik, hanem, ha eléri célját: tanulásban (is) kompetens gyereket nevel, amely képessé teszi őt az élet-hosszig tartó tanulásra.

Célja:

- Az óvodás gyermek kompetenciáinak, a környezetéből és az óvodai élet során megszerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése
- Az egész személyiségre képességfejlesztése sokoldalú cselekedtetés közben
- Gazdag élményorientált cselekvés biztosítása, amellyel éljék át az aktivitás örömét, szerezzenek tapasztalatokat
- Tanuláshoz való pozitív viszony, az iskolakezdésre kész, szociálisan érett állapot kialakítása

- A felfedezés, kutatás örömének biztosítása
- Megismerési vágyának kielégítése
- Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)
- Akarati tulajdonságok fejlesztése: kitartás, pontosság, feladattudat, önállóság
- Sokoldalú cselekedtetés, témák komplex feldolgozása (kevesebbet, több oldalról, alaposan elemezve), az érzékelésre alapozva.

Feladataink:

- Tanulást támogató környezet megteremtése, mely a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire épít
- Folyamatos megfigyelés során a gyermek képességeinek felmérése, ennek ismeretében fejlesztése
- Tehetséggondozás, felzárkóztatás, prevenció
- A pedagógiai asszisztens az óvodapedagógus irányításával közreműködik a gyermeket fejlesztésében, foglalkozásokon egyénileg segíti a gyerekeket
- A gyermek tapasztalataira, aktuális élményvilágára való támaszkodás
- Az óvodapedagógus és a gyerek aktív együttműködése,
- Az óvodapedagógus a dajka és a pedagógiai asszisztens együttműködése,
- Hangulatok, ingerek tárgyi lehetőségek megteremtése (motiváció)
- A kutatás, felfedezés öröméhez való lehetőség biztosítása
- Természetismereti játékok alkalmazása, mely elősegíti és elmélyíti az új ismereteket
- Segítség nyújtása olyan tapasztalatok szerzéséhez, amelyben saját teljesítő képességét megismerheti
- Elegendő idő és élmény biztosítása a tapasztalatszerzésre
- A gyermek személyre szabott pozitív értékelése, a személyiség kibontakozásának

segítése

- A hagyományörzés, a természetvédelem változatos tevékenységeit tudatosan használjuk a spontán, a szervezett és az utánzásos tanulásra.
- A családokkal való együttműködés során fogadtassuk el a szülőkkel a gyermeki tanulás sajátosságait.

Tanulásnak tekinthető cselekvések döntő többsége

- épít a gyermeki kíváncsiságra, („Tanul attól, akit szeret, s azáltal, amit szeret. Tanulja önmagát és az életet!”)
- „felhasználja” az aktivitását,
- értékeli, veszi a kreatív megoldásokat,
- a játékba integrált, cselekvéses gondolkodási formák lehetőségeit teremti meg,
- egyénhez mérten értékel,
- örömteliséget biztosít,
- felhasználja a meglévő ismereteket,
- egyformán tartja jelentősnek a különböző képességeket, készségeket és a meglévő tudást,
- folyamatosan és fokozatosan várja el az együttműködést, a feladattartást, az irányíthatóságot.

Ez így, együtt biztosítja egyaránt:

- az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését,
- a differenciálást, inklúziót,
- magát az érzelmi légkört (ami az óvodás gyerek alapigénye),
- a játék elsődlegességét, (ami alaptevékenység ebben az életkorban),
- valamint az együttműködő, felelősséget vállaló, óvodai normákat (szokásokat), erkölcsiséget figyelembe vevő légkört.
- a családokkal való együttműködés során a szülőkkel elfogadtatni a gyermeki cselekvéses tanulás sajátosságait

Szervezési formái:

- Önálló és irányított tapasztalatszerzés, tevékenységeken keresztül, a cselekvéses tanulási forma
- A játékba integrált tanulás során az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek.
- A spontán tanulási forma, amely mellett már kialakul a tudatos megismerési, tanulási vágy
- Az érzelmi megközelítésű, saját élményű tevékenységek
- Utánzásos minta, modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás (szokások kialakítása)
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Óvodapedagógus által irányított felfedezés
- Problémaszituáció teremtése, gyakorlati problémamegoldás

Tartalma:

2,5-3-4-(5) évesek.

- Közvetlen tapasztalatszerzések, megfigyelések a természeti és társadalmi környezetből,
- Figyelemirányítás a lényeges közös jegyekre
- Élmények, benyomások befogadása, emlékezetből való felidézése,
- Kreatív gondolkodást, képzeletet mozgósító tevékenységek
- Szókincsfejlesztés

(4)-5-6-7 évesek:

- Megfigyelése végzése közösen és önállóan,
- Egyéni élmények, beszámolók, tapasztalatok felidézése emlékezetből,
- Megbízások elvégzése (emlékezetfejlesztés)
- Jelenségek változásainak megfigyelése, azok összefüggései

- Összehasonlítások és megkülönböztetések irányított és spontán megfigyelésekkel
- Beszédfejlesztés
- Többféle megoldási lehetőség keresése

A fejlesztés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Legyen képes gondolatait érhetően szavakba, mondatokba foglalni, folyamatosan kommunikálni
- Különítse el a mese és a valóság elemeit
- Szándékos figyelmének tartalma érje el a 10-15 percet
- Vegyen részt különböző tevékenységekben,
- Tudjon önállóan konkrét, ismert jelenségek esetében következtetni, ítéletet alkotni,
- Alakuljon feladattudata, feladattartása, önfegyelme
- Egyre több szabályhoz tudjon igazodni,
- Tudja késleltetni szükségletei kielégítését
- Legyen önálló a begyakorolt feladatok megoldásában
- Fedezze fel az ok-okozati viszonyokat
- Neurológiai és egyéb hátrányokkal küzdő gyermek esetében csak speciális szakember segítségével érhető el a fent leírt szint.
- A belső motiváltság, kíváncsiság, megismerési vágy kialakítása a tanulás során

Értékelés:

- Megoldási lehetőségeinek megmutatása,
- Önellenőrzésre való rávezetés
- Egymás megoldásának értékelése
- Pozitív megerősítések, sikerélmény biztosítása

- Az értékelés további szempontjai az egyes fejlesztési tartalmak értékelés rovatában található
- Folyamatos megfigyeléssel, differenciált értékeléssel a gyermek önértékelésének fejlesztése.
- Fontos a nyomon követés. Mindig a saját képességeinek legmagasabb fokáig juttatjuk egyéni módszerekkel,

8. Esélyegyenlőség

8.1. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek

A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint kiemelt figyelmet igénylő gyermekek köre:

a) Különleges bánásmódot igénylő gyermekek:

- sajátos nevelési igényű gyermek
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- kiemelten tehetséges gyermek

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint

- hátrányos és
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.

8.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI): az a különleges bánásmódot

igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján

- mozgásszervi,
- érzékszervi,
- értelmi vagy
- beszéd fogyatékos,

- több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- autizmus spektrum zavarral vagy
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy

magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésének személyi feltételei:

Az óvodapedagógus feladatai:

- elfogadja az egyéni különbségeket,
- elvárásait a gyermekek fejlődési üteméhez igazítja, alkalmazkodik az eltérő képességekhez, viselkedéshez,
- megfelelő ismeretekkel rendelkezik az óvodai csoportba járó gyermek sajátos nevelési igényeiről, fejlesztési lehetőségeiről,
- szakmai tudását folyamatosan bővíti, továbbképzéseken vesz részt, hospitál,
- együttműködik a gyermek fejlődését segítő szakemberekkel,
- egyéni fejlesztési tervet készít, rögzíti a fejlődés eredményeit,
- a plusz egy évet óvodában maradó sni –s gyermekek esetében a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat tart.
- a tevékenységek tervezése és megvalósítása során a gyógypedagógus javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba,
- a gyermekek értékelésénél figyelembe veszi az egyéni képességeket, és az önmagához viszonyított fejlődést,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek életminőségének javítására, és a hátrányok csökkentésére törekszik
- példát mutat a másság elfogadására, a segítségnyújtásra

A gyógypedagógus feladatai:

- a szakvéleményben meghatározottak alapján foglalkozik a gyermekkel,
- egyéni fejlesztési tervet készít, dokumentálja a fejlesztést és a fejlődést,
- segíti az óvodapedagógusok munkáját: javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerekre, speciális eszközök kiválasztására, segíti a szakértői vélemény értelmezését, iskolára való felkészítését
- hospitál az együttnevelést végző csoportnál

Az utazó gyógypedagógus és logopédus feladatai:

- Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, nyomon követi a gyermekek fejlődését.
- Javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszer kombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására.
- Segítséget nyújt a szükséges speciális eszközök kiválasztásában, javaslatot tesz a beszerzésre.
- Együttműködik a pedagógusokkal, figyelembe veszi egyéni szükségleteiket.
- Kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával.

8.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult, a szakértői vélemény alapján egyéni, vagy mikro csoportos foglalkoztatás keretében. E mellett, ha gyermek a szakértői javaslat alapján további egy nevelési évig óvodai nevelésben vesz részt a pedagógus a tankötelezettség teljesítéséhez szükséges célzott foglalkozásokat tart a gyermek számára óvodai időben.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a pozitív tulajdonságokra építve a személyiség komplex fejlesztése,
- deviáns magatartás, viselkedés kialakulásának megelőzése,
- a szakértői véleményben megfogalmazott fejlesztés biztosítása,
- egyéni fejlesztési terv készítése, a fejlődés rögzítése,
- tanköteles korú gyermek célzott, iskolára való felkészítése
- együttműködés a szülőkkel, tájékoztatás, segítségnyújtás,
- a gyermek fejlődési üteméhez igazodó elvárások megfogalmazása,
- elfogadó, toleráns, biztonságos környezet kialakítása,
- viselkedési szabályok, helyes minták elsajátíttatása.

8.1.3. A tehetséges gyermek

Tehetséges gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlagfeletti általános, vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Célunk:

A különböző területen kiemelkedő teljesítményt nyújtó gyermek tehetségének felismerése és megalapozása, a tehetség kibontakozásának támogatása.

Feladataink:

- A gyermek képességeinek felmérése, egyéni fejlettségmérő lapokon dokumentálása, fejlesztési tervkészítés, fejlődés nyomon követése
- A feladat iránti érdeklődés felkeltése, a kreativitás fejlesztése
- Lehetőségek, tevékenységek, eszközök biztosítása

- Differenciált feladatadás
- Az ismeretanyag minél többoldalú, több megközelítésű átadása, hogy mindenki megtalálhassa a saját útját
- Az óvodapedagógusok saját érdeklődésüknek, tehetségüknek megfelelően adjanak lehetőséget a fogékony és a témában kiemelkedő képességű gyermekek fejlesztésére
- A szülők figyelmének felhívása a gyermek adottságaira, külön foglalkozásokon való fejleszthetőségére.
- Lehetőségek teremtése, hogy a tehetséges gyermekek produktumait a többiek (gyerekek, szülők) is megismerhessék

A Nyugati Városrészi Óvoda Rácvárosi Tagóvodája Tehetségpont akkreditációval rendelkező intézményként kiemelt feladatának tekinti a tehetségigéretnek felismerését, kibontakoztatását és fejlesztését. A tehetséggondozás során a gyermekek érdeklődésére, egyéni képességeire és erősségeire építve biztosítanak változatos tevékenységeket, differenciált fejlesztési lehetőségeket és motiváló környezetet.

8.1.4. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

- Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:
- a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony (alacsony iskolai végzettség)
- a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családba fogadó gyám foglalkoztatást helyettesítő támogatásra vagy rendszeres szociális segélyre jogosult (alacsony foglalkoztatottság)
- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény)

- halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi
- kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

Feladataink:

- környezeti hátrányaikból adódó nehézségeik csökkentése
- a gyermekek életesélyeinek javítása
- esélyteremtés, esélyegyenlőség biztosítása
- egészséges életmódra nevelés
- tehetséggondozás
- koordináló, segítő tevékenység kialakítása az óvoda dolgozói és a családok között.

8.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek

Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása

- Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:
- a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú (alacsony iskolai végzettség)
- a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családba fogadó gyám foglalkoztatást helyettesítő támogatásra vagy rendszeres szociális segélyre jogosult (alacsony foglalkoztatottság)
- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény)
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi
- kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

Feladataink:

- környezeti hátrányaikból adódó nehézségeik csökkentése
- a gyermekek életesélyeinek javítása
- esélyteremtés, esélyegyenlőség biztosítása
- egészséges életmódra nevelés
- tehetséggondozás
- koordináló, segítő tevékenység kialakítása az óvoda dolgozói és a családok között.

8.3. A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek

Az óvoda befogadó szemlélettel biztosítja a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek nevelését és fejlesztését. Figyelembe vesszük a gyermek egészségi állapotát, terhelhetőségét, és ennek megfelelően szervezzük a mindennapi tevékenységeket. Az óvodapedagógusok folyamatos kapcsolatot tartanak a szülőkkel és szükség esetén az egészségügyi szakemberekkel, valamint biztosítják a gyermek érzelmi biztonságát és a közösségbe való beilleszkedését. Célunk, hogy a gyermek állapotához igazodva támogatást kapjon képességeinek kibontakoztatásában, és megőrizhesse kortárskapcsolatait az óvodai közösségben.

8.4. Sajátos ellátást igénylő gyermek

Bizonyos egészségügyi állapot esetén a gyermek nem sajátos nevelési igényű, hanem sajátos ellátást igénylő, vagyis a mindennapi ellátási igénye különbözik egészséges társaitól, nevelési igényében nincs eltérés.

1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek ellátása

Az óvoda kiemelt feladatának tekinti minden gyermek egyéni szükségleteinek megfelelő, befogadó, elfogadó nevelési környezet megteremtését. Ennek részeként az intézmény nyitott az **1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek** fogadására, és biztosítja a biztonságos, egészséges óvodai mindennapok feltételeit.

Pedagógiai alapelveink:

- Az esélyegyenlőség, egyenlő hozzáférés és befogadás elvének érvényesítése.

- A gyermek testi-lelki jólétének elsődleges szempontként kezelése.
- Az 1-es típusú diabétesz tudatosítása, az elfogadás és az empátia fejlesztése a gyermekcsoportban.
- Együttműködés a családdal, egészségügyi szakemberekkel, hogy a gyermek biztonságos óvodai környezetben fejlődhesen.

Célunk:

- Az 1-es típusú diabéteszrel élő gyermekek számára olyan óvodai környezet biztosítása, amelyben betegségük speciális kezelése és a mindennapi nevelési célok összehangoltan valósulnak meg.
- A gyermek önállóságának, önértékelésének erősítése a diabétesz kezelésében, korának és fejlettségének megfelelően.
- A gyermekcsoport érzékenyítése a betegséghez kapcsolódó ismeretek átadásával, az elfogadás, segítőkészség erősítése.

Feladataink:

- Egyéni bánásmód alkalmazása a gyermek speciális egészségügyi igényeinek megfelelően.
- A gyermek napi életviteléhez szükséges tevékenységek biztosítása (pl. étkezés, vércukorszint mérés, inzulin beadás szülővel vagy szakemberrel egyeztetve).
- A pedagógusok és az óvoda dolgozóinak felkészítése a gyermek ellátásával kapcsolatos alapvető ismeretekre (pl. hipoglikémia tüneteinek felismerése, vészhelyzeti teendők).
- A gyermek testi-lelki biztonságát szolgáló, egyéni szükségleteit figyelembe vevő napi-rend kialakítása.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel a gyermek aktuális állapotáról, teendőkről.
- Az 1-es típusú diabéteszhez kapcsolódó teendők (vércukorszint-ellenőrzés, étkezés, mozgás) összehangolása a csoport napi tevékenységeivel.
- Vészhelyzet esetén a protokoll szerinti eljárás (mentők értesítése, szülők tájékoztatása).

Együttműködés a családdal:

- A gyermek óvodai felvételét megelőzően tájékozódunk a gyermek egyéni állapotáról, a szükséges eszközökről, teendőkről.
- Rendszeres egyeztetések a szülőkkel a gyermek napi vércukorszintjeiről, étkezési rendjéről, inzulinkezeléséről.
- A szülők gondoskodnak a gyermek számára szükséges eszközökről (glükométer, inzulinpumpa, hypo ellátmány).

További intézkedések:

- Az óvoda dolgozói alapfokú tájékoztatást kapnak a diabéteszről és a vészhelyzeti teendőkről.
- Az óvodában biztosítjuk, hogy a diabéteszes gyermek számára elérhető legyen a hypo ellátmány (szőlőcukor, gyümölcsle stb.).
- A gyermek egyéni szükségleteihez igazodó étkezés és napirend biztosítása (pl. étkezések előtti mérés, étkezési időpontok rugalmassága)

Fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek óvodai ellátása

Az óvoda kiemelt figyelmet fordít a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek biztonságos ellátására és mindennapi nevelésére. Az érintett gyermekek esetében a szülők és a kezelőorvos tájékoztatása alapján egyéni szükségleteikhez igazított ellátást biztosítunk. Az óvodapedagógusok és a dajkák feladata, hogy a gyermek étrendi és higiénés előírásait betartsák, valamint figyelemmel kísérik a tünetek megjelenését.

Szükség esetén az előírt sürgősségi protokoll szerint járnak el, amelynek részleteit az óvoda az érintett gyermek szüleivel és egészségügyi szakemberekkel egyeztetve határozza meg. Az óvoda dolgozóinak felkészítése kiterjed az allergiás reakciók felismerésére és a megfelelő azonnali teendőkre, ezáltal biztosítva a gyermek biztonságát, egészségének megőrzését és a közösségbe való teljes értékű beilleszkedését.

8.5. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az óvodai gyermekvédelem az első és legfontosabb jelzőrendszer, mivel a gyermek problémái (pl. éhség, agresszivitás, szorongás, bántalmazás nyomai) leggyakrabban itt észlelhetők először.

Alapelvek

- A gyermek ellátásáért elsődlegesen a szülő felelős (gondozás, nevelés, törvényes képviselő, vagyonkezelés).
- Sok szülő bizonytalan a gyermeknevelésben, ezért szükségük lehet támogatásra.
- Törvényi kötelezettség, hogy az óvoda segítséget nyújtson a hátrányos helyzetű gyermekek iskolára való felkészítésében.
- Az együttműködés alapfeltétele a családok megértése és nézeteik tiszteletben tartása.

A gyermekek veszélyeztetettsége

Okai:

- Életszínvonal romlása (munkanélküliség, betegség).
- Szülők alkoholizmusa.
- Szülők nevelési képességének hiánya.
- Szülők fokozott munkaterhelése.

Következményei:

- A gyermek alkalmazkodóképessége csökken.
- Neveltségi szintje, teljesítménye elmarad az életkori elvárásoktól.

Megelőző és megszüntető teendők

- A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése.
- Szülők tájékoztatása a gyermekvédelmi felelős és az óvodapszichológus feladatairól, elérhetőségéről.

- Együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményekkel és hatóságokkal.
- Fontosabb intézmények elérhetőségének közzététele.
- Anyagi veszélyeztetettség esetén támogatás kezdeményezése, szükség szerint természetbeni juttatás javaslata.

Intézkedések a feltárt problémák megszüntetésére

- Szülő-gyermek programok, esetmegbeszélő délutánok szervezése (szakemberek bevonásával).
- Szülőkkel való kapcsolattartás: fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatások.
- Óvodai segítségnyújtás: étkezési támogatás, ruhabörze.
- Kapcsolattartás szakemberekkel: védőnő, körzeti orvos, gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, logopédiai intézet.

Az óvodapedagógus feladatai

- Empatikus, segítő magatartás a szülőkkel való kapcsolatban.
- Alkalmazkodás a különböző társadalmi háttérből érkező gyermekekhez.
- Fellépés a diszkrimináció és előítéletek ellen.

Helyzetelemzés

- Hátrányos helyzet okainak feltárása.
- Feljegyzések készítése a gyermekről (titoktartás betartásával).
- Családlátogatás, fogadóórák.
- Jelzés a gyermekvédelmi felelősnek és az óvodavezetőnek.

Környezeti ártalmak feltárása

- Egyéni beszélgetések, konzultációk a szülőkkel.
- A gyermek helyének, érzelmi kapcsolatrendszerének, fegyelmezési problémáinak, szülői kapcsolatainak vizsgálata.

Személyiségzavarok feltárása

- Agresszív, gátlásos, egyéb magatartási zavarok észlelése.

Egészségügyi ártalmak kiszűrése:

- Otthoni körülmények feltárása (tisztaság, étkezés, pihenés).
- Fizikai állapot ellenőrzése (testsúly, magasság, vitaminellátás).
- Fertőzések esetén fertőtlenítés megszervezése.
- Egészségügyi szűrések biztosítása.

További feladatok:

- Óvodalátogatás rendszerességének figyelése.
- Balesetforrások megszüntetése.
- Szülői nyilatkozatok kezelése (adatvédelmi szabályok betartásával).
- Gyermek személyiséglap vezetése.
- Balesetvédelmi oktatás dokumentálása.

Az óvodavezető feladatai

- Gyermekvédelmi munka irányítása és ellenőrzése.
- Szülők tájékoztatása a gyermekvédelmi felelős és az óvodapszichológus személyéről, elérhetőségéről.
- Étkezési támogatások odaítéléséről döntés.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok megszervezése.
- Balesetvédelmi előírások betartatása.
- Gyermekek távolmaradásának figyelemmel kísérése.
- Gyámhatóság értesítése tartós hiányzás esetén.

A gyermekvédelmi felelős feladatai

- Problémák felmérése, összegzése, dokumentálása.
- Családlátogatások, tanácsadás.
- Kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal.
- Problémák nyomon követése, intézkedések dokumentálása.
- Tájékoztatás a gyermekjóléti szolgálat munkájáról.
- Gyermekvédelmi munkaközösségben való részvétel.

A szociális segítő feladatai

Az óvodában, a szociális segítő az alábbi tevékenységeket végzi:

- egyéni segítés, tanácsadás;
- csoportban végzett tevékenységek (szociális csoportmunka) – előnyük, hogy egyszerre több gyermeket érnek el, és a prevenció hatékonyabban megvalósítható általuk;
- közösségi tevékenységek – előnyük, hogy e módszerrel is egyszerre több gyermek érhető el, és egyes programokba a szülők is bevonhatók;
- támogatja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátását is, mivel része az észlelő- és jelzőrendszernek, így rá is vonatkozik a jelzési kötelezettség, amennyiben egy gyermek veszélyeztetettségét tapasztalja.
- támogatja az óvodában a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű családokat,
- segíti a veszélyeztetettség kialakulásának korai felismerését,
- észlelő- és jelzőrendszeri tevékenységét: érzékenyítéssel, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtással, a jelzés megtételének támogatásával végzi.

A szociális segítő szakmai munkáját támogató munkaformák közé tartoznak az esetmegbeszélések, a szupervízió és az intézményen belüli belső képzések is.

8.6. A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Célunk:

- a tanulási zavarokat megelőző (preventív) támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása,
- az oktatási egyenlőtlenségek csökkentéséhez, valamint – a hátránycsökkentő óvodai fejlesztő programok kidolgozásával és (tovább) fejlesztésével, családközpontú jó gyakorlatok összegyűjtésével és elterjesztésével, valamint a szakemberek fejlesztésével – az Óvodai nevelés országos alapprogramban rögzített hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítása.

8.7. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése

Célunk:

- elsősorban a gyermekek önbecsülésének, önértékelésének, én hatékonyság érzésének fejlesztése.
- a tanulási zavarokat megelőző (preventív) támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása,
- az Óvodai nevelés országos alapprogramban rögzített hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítása, a szociális hátrányok kompenzálása
- A társas kompetenciák esetében a tolerancia a szolidaritás és az együttműködési képességek fejlesztése

9. Az óvoda kapcsolatrendszere

9.1. A szülőkkel való kapcsolattartás

Célkitűzéseinket csak a két nevelési szintér összhangba hozásával, azok sajátosságainak megtartásával, együttes munkával valósíthatjuk meg.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldását

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvodák kiegészítő esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.

A szocializáció elsődleges színtere a család, ezért az óvodai nevelésnek a családi nevelésre kell építeni. Szükséges megismerni a szülői elvárásokat, nevelési szokásokat fontos, hogy összehangoljuk a gyermek fejlesztésének érdekében

Az óvodapedagógus szülőkkel való kapcsolatát a tapintat, a nyitottság és az őszinteség jellemezze. Vegye figyelembe a családok sajátosságait és az együttműködés során nyújtson szakszerű segítséget.

9.1.1. A kapcsolattartás formái

Szóbeli tájékoztatás

- *Szülői értekezletek:* a beíratás után a felvett gyermekek szüleinek tart tájékoztatást a vezető. Az év során a csoportvezető óvónők legalább két szülői értekezletet tartanak, melynek témáját a csoportnapló tartalmazza. Az időpontját az általános munkaidőn túl kell meghatározni és legalább 3 nappal előbb a szülők tudomására, kell hozni. A nagycsoportos gyerekek szülei részére a nevelési év elején a környező iskolák tanítói bevonásával ismertetjük a beiskolázással kapcsolatos tudnivalókat.
- *Családlátogatások:* igény szerint első óvodába lépés előtt, ill. alkalmanként szükség szerint.
- *Beszoktatás:* a szülő bevonásával fokozatosan történik.
- A befogadás időszakában: fontos, hogy a szülők aktív résztvevői, ne kirekesztett szemlélői legyenek az óvoda életének.
- *Fogadóórák, egyéni beszélgetések.* A gyerekek egyéni fejlettségéről ad tájékoztatást az óvodapedagógus, két megjelölt napon, a szülő által választott időpontban. Ezen kívül alkalmanként időpont egyeztetéssel.
- Óvodai rendezvények, nyilvános ünnepek.
- A *Pedagógiai program* és az *SZMSZ* másolata az óvodavezető titkárságán van elhelyezve. A szülők a vezetőtől, vagy helyettesétől kérhetnek szóbeli tájékoztatást

Írásbeli tájékoztatás, értesítés

- Óvodai elhelyezés, ill. megszűnés esetén,
- Szülői kérés esetén iskolába lépés előtt, ill. azt követően fél évig a gyermek fejlettségméréséről
- Az óvoda pedagógiai programjáról
- Igazolatlan hiányzás esetén (10 nap után)

- 5 évnél idősebb gyermek esetén, 7 nap igazolatlan hiányzás után (szülő, ill. a lakóhely szerinti gyámhatóság és a szabálysértési hatóságként eljáró járási hivatal értesítése)
- A házirend egy példányát, a felvételt követően kapja kézhez a szülő

9.1.2. Kapcsolat a Szülői Szervezettel

A Nemzeti köznevelési törvény alapján a szülők meghatározott jogaik és kötelességük teljesítésére Szülői Szervezetet (Közösséget) hozhatnak létre. Az óvodában működik szülői közösség, mely a szülők több mint 50 % -a választott meg, ezért jogosult eljárni valamennyi szülő képviselőjében, illetve a gyermekek nagyobb csoportját érintő ügyekben.

Feladataink:

- A csoport szülői közösségével a csoportos óvodapedagógusok közvetlen kapcsolatot tartása
- A szülői testület összehívása az óvodavezető a munkatervében rögzített időpontokban, nevelési évenként legalább egyszer, illetve igény szerint. A szülői testület tájékoztatása az óvoda munkájáról és feladatairól
- Minőségfejlesztési munkánk során, figyelmet fordítunk a szülők véleményének meghallgatására, jogos és teljesíthető igényeire
- A gyermekek nagyobb csoportját érintő kérdések tárgyalása során tanácskozási jog biztosítása a nevelőtestületi értekezleten a szülők képviselőjének

9.2. Külső kapcsolatok

Az óvoda a következő szervezetekkel áll rendszeres kapcsolatban:

A fenntartó **Önkormányzattal**, és az **Intézmények Gazdasági Szolgálatával** (Pécsi Ellátó Központ) rendszeres, folyamatos munkakapcsolatot tart fent általában az óvoda vezetése, és a gazdasági dolgozók.

Bölcsődéssel a Nyugati Városrészi Óvodában és az Ajtósi Dürer Utcai Tagóvodájában üzemeltetési kapcsolatban vagyunk, az intézmények egy épületben vannak. A két óvodában a felvételek elbírálása után az új óvodásokat fogadó óvodapedagógusok látogatást tesznek a bölcsődébe. A bölcsődéből átvett gyermeket az első óvodai napjukon az óvodapedagógusok mellett a gondozónők is fogadják, majd a második félévben meglátogatják őket.

Általános Iskolákkal: A fokozatos iskolakezdés érdekében a nagycsoportosok játékos ismerkedésen vesznek részt az iskolában. Ennek feladatait a tanítónők az óvodapedagógusok közösen állapítják meg. Lehetőség szerint az iskola tájékoztatást, visszajelzést ad a gyermekek beilleszkedésével, teljesítményével kapcsolatban. Minden aktuális kérdésben kapcsolatunk segítőkész, korrekt.

Baranya Megyei Szakértői Bizottsággal (7621 Pécs Egyetem u. 2.) és a Járási Szakértői Bizottsággal (7633 Pécs Türr István u. 2.), valamint az Életes EGYMI utazó gyógypedagógus hálózatával:

- A Járási Szakértői Bizottság egyénre szabott, egyértelmű szakvéleménye alapján a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógusok hajtják végre a fejlesztést, a napirendbe épített fejlesztő foglalkozások keretében.
- A Megyei Szakértői Bizottság a sajátos nevelési igényű gyermekek vizsgálatát és felülvizsgálatát végzi. Szakvéleményük alapján utazó szakember, illetve az intézmény gyógypedagógusa végzi a speciális fejlesztést.
- A szakértői bizottság ellenőrzi a szakvéleményben meghatározottak teljesítését. Az ellenőrzés célja a szakmai segítségnyújtás.

- Hiányosság esetén a szakember megoldási javaslatot ad, egyeztetés során kidolgozzák az óvodapedagógussal a továbblépés lehetőségeit.
- A Járási Szakértői Bizottság feladata, hogy támogassa az óvodapedagógus nevelő munkáját, továbbá, hogy segítséget nyújtson a családdal való kapcsolattartásához.
- Középső csoportban évvégén logopédiai szűrés történik.
- A Járási Szakértői Bizottság ellátja a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek vizsgálatának és rehabilitációjának feladatait, továbbá a tanköteles korú gyermekek iskolaérettségi vizsgálatát, a törvény által előírt esetekben.
- Az óvodapedagógusok által kezdeményezett vizsgálatok feltétele a szülő írásbeli hozzájárulása.

Éltes EGYMI (Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény)

Azoknak a gyermekeknek a fejlesztéséhez nyújt segítséget, akik fejlődésmenetükben eltérnek társaiktól, annak ellenére, hogy sem értelmi, sem érzékszervi fogyatékossgal nem sújtottak. Ellátják az óvodapedagógusok kérésére a szülő beleegyezésével elsősorban a részképesség zavarral küzdő gyermekek vizsgálatát, egyénre szóló fejlesztési program kidolgozását, a fejlesztő tevékenység folyamatos segítségét.

Az óvoda által igényelt témában szakmai ismeretek nyújtását (előadást, módszertani börsét, hospitálást) vállalja a tagintézmény-igazgató felkérésére.

Gyermekjóléti szolgálattal

Célja: a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése.

Ennek érdekében folyamatos a kapcsolattartás.

Kapcsolattartás rendje:

- Felmerülő problémák megbeszélése, tanácsadás, közbenjárás,
- Folyamatos, ill. szükségeszerű részvétel az eset-megbeszéléseken óvodánkba járó gyermekkel kapcsolatos ügyekben

Egészségügyi felügyelettel

- Az óvodába járó gyermekek intézményen belüli ellátását, szűrését a fenntartó önkormányzat és a Házi Gyermekorvosi Szolgálat közötti megállapodás alapján gyermekorvos és védőnője látja el.
- Az óvodavezető gondoskodik a szükséges óvodapedagógusi felügyeletről, és szükség szerint a gyermek vizsgálatokra történő előkészítéséről. Az óvodában évente egyszer szemészeti-, fogorvosi-, hallás-, szűrés van.

Az óvodát külső kapcsolataiban az óvodavezető képviseli. A feladatát megoszthatja, átadhatja - a kapcsolat jellegétől függően- eseti megbízás alapján a nevelőtestület tagjaival

Óvodai alapítvány kuratóriumával: évente egyszer tájékoztatást tartanak a költségvetésükről, véleményt kérnek a bevétel felhasználásához.

Az óvodás gyermekek **étkeztetését biztosító vállalkozóval**, a tagintézmény-igazgató tart kapcsolatot, probléma esetén a PEK (Pécsi Ellátó Központ) dietetikusához fordulunk segítségért.

Néphagyományörző Óvodák Országos Egyesülete: évente háromszor szerveznek szakmai továbbképzést határon túli óvodák bevonásával is, melyen a Rácvárosi óvoda részt vesz

A „Zöld óvoda” címet elnyert óvodáink rendszeres szakmai és munkakapcsolatot tartanak fenn Pécs város és az országos szakmai szervezetekkel.

Nevelési időn belül a következő szolgáltatásokat vesszük igénybe a szülők igénye és a csoportok programja szerint:

- Gyermektánc, ill. vizuális foglalkozások

- Előadó művészek verses-zenés műsorok
- Színházi előadások
- Környezetvédelmi foglalkozások

A nevelési időn belüli szolgáltatások igénybe vételének feltétele, hogy pályázati-, ill. alapítványi támogatás azt lehetővé teszi.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy óvodás gyermekeink az egyházi jogi személy által szervezett un. fakultatív hit és vallásoktatásban vegyenek részt.

A fakultatív hit és vallásoktatás az óvodában az óvodai foglalkozásoktól elkülönítve, az óvodai életrendet figyelembe véve – a nyitvatartási időn belül, de nevelési időnek nem minősülő időkeretben –, oly módon kell megszervezni, hogy alkalmazkodjon a kötelező óvodai foglalkozások rendjéhez.

KÜLSŐ KAPCSOLATOK

Partner	Kapcsolattartás formái	Tartalma
Fenntartó	Egyeztetés, értekezlet, adatszolgáltatás, beszámolás	Működéssel, pénzüggel, tanügyigazgatással kapcsolatos ügyek
Pécsi Ellátó Központ	Egyeztetés, adatszolgáltatás	Gyermekétkeztetéssel, karbantartással kapcsolatos ügyintézés
Hungast- étkezést biztosító vállalkozó	Egyeztetés, adatszolgáltatás	Étkezéssel kapcsolatos ügyintézés
Baranya Megyei Szakértői Bizottság	Egyeztetés, konzultáció, szakmai műhelymunka	Gyerekek vizsgálatának, felülvizsgálatának megszervezése, lebonyolítása, sajátos nevelési igény státuszának megállapítása
Járási Szakértői Bizottság	Egyeztetés, konzultáció, szakmai műhelymunka	Képességvizsgálat, fejlesztési irányok meghatározása

Gyermekjóléti Szolgálat	Egyeztetés, konzultáció, szakmai műhelymunka, írásos/szóbeli tájékoztatás	Gyermekvédelmi feladatok ellátása
Éltes EGYMI	Adatszolgáltatás, egyeztetés	Utazó gyógypedagógiai ellátás megszervezése
Egészségügyi szolgáltatók/Védőnő	Egyeztetés, vizsgálat, tájékoztatás, tanácsadás	Egészségügyi szűrés megszervezése, interaktív foglalkozások szervezése gyerekeknek. Szülői értekezleteken egy-egy témában előadás
Logopédus	Szakmai konzultáció	Beszéd állapot felmérés, logopédiai fejlesztés
Hatóságok ÁNTSZ	Ellenőrzés	
Iskola	Személyes találkozás, iskolalátogatás, közös programok, kölcsönös tájékoztatás	Sportprogramok, óralátogatás
Gondolkodj Egészségesen Alapítvány	Online kapcsolattartás Továbbképzések szervezése	Gondolkodj Egészségesen Nap megszervezése
Zöld-Híd Alapítvány	Tanácsadás, szakmai konzultáció, személyes találkozó, továbbképzés, munkaközösségi találkozó	Egy-egy témával kapcsolatosan szakmai anyagok biztosítása az óvodapedagógusok számára. Pályázati tanácsadás Foglalkozások szervezése gyerekek számára
Misina Természet és Állatvédő Egyesület	Ismeretbővítés	Csoportok rendszeres látogatása a telephelyen

Pécsi Sport Nonprofit Kft.	Egyeztetés, tájékoztatás	Sportprogramok megszervezése
Pécsi Úszóiskola	Egyeztetés, tájékoztatás	Ingyenes úszásoktatás megszervezése nagycsoportosok számára

Az integrált neveléssel kapcsolatosan a következő szervezetekkel állunk rendszeres kapcsolatban:

Baranya Megyei Szakértői Bizottság

A sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI) gyermekek vizsgálatát a tagintézmény-igazgató, a szülő egyetértésével, a szakértői és rehabilitációs bizottságtól kéri. A bizottság feladata meghatározni, hogy a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége, organikus vagy nem organikus eredetű. Az organikus eredetű probléma esetén a gyermekek fejlesztése rehabilitációs célú foglalkozások keretében gyógypedagógiai fejlesztésben valósul meg (különleges szakértelemmel rendelkező pedagógusokkal, speciális feltételekkel, eszközökkel, tervvel).

Nem organikus eredetű ok esetén a nevelési tanácsadás keretében kell gondoskodni a fejlesztő foglalkozásokról.

Járási Szakértői Bizottság

- A szakértői bizottság egyénre szabott, egyértelmű szakvéleménye alapján a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógusok hajtják végre a fejlesztést, a napirendbe épített fejlesztő foglalkozások keretében.
- A bizottság szakembere ellenőrzi a szakvéleményben meghatározottak teljesítését. Az ellenőrzés célja a szakmai segítségnyújtás.
- Hiányosság esetén megoldási javaslatot ad, egyeztetés során kidolgozzák az óvodapedagógussal a továbblépés lehetőségeit.
- A szakember feladata, hogy támogassa az óvodapedagógus nevelő munkáját, továbbá, hogy segítséget nyújtson a családdal való kapcsolattartásához.

- A Járási Szakértői Bizottság ellátja a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek vizsgálatának és rehabilitációjának feladatait, továbbá a tanköteles korú gyermekek iskolaérettségi vizsgálatát, a törvény által előírt esetekben.
- Az óvodapedagógusok által kezdeményezett vizsgálatok feltétele a szülő írásbeli hozzájárulása. A vizsgálatához szükséges a nevelőtestület egyetértése abban az esetben, ha a szülő kéri, hogy a következő nevelési évben további óvodai nevelésben részesüljön gyermeke.

Éltes EGYMI (Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény 7633 Pécs Építők útja 9.)

Azoknak a gyermekeknek a fejlesztéséhez nyújt segítséget, akik fejlődésmenetükben eltérnek társaiktól, annak ellenére, hogy sem értelmi, sem érzékszervi fogyatékossgal nem sújtottak. Ellátják az óvodapedagógusok kérésére a szülő beleegyezésével elsősorban a részképesség zavarral küzdők gyermekek vizsgálatát, egyénre szóló fejlesztési program kidolgozását, a fejlesztő tevékenység folyamatos segítségét.

Az óvoda által igényelt témában szakmai ismeretek nyújtását (előadást, módszertani börsét, hospitálást) vállalja a tagintézmény-igazgató felkérésére.

A gyermekek sérüléstípusának megfelelő fejlesztést szakirányú végzettségű fejlesztőpedagógus látja el megállapodás keretében.

Egészségügyi szolgáltatók

A tagintézmény-vezetők kapcsolatot tartanak az óvoda orvosával, védőnővel, az időszakos vizsgálatokat végző szakorvosokkal, az intézmény munkaegészségügyi orvosával. Biztosítják az időpontot és a helyet a gyermekek vizsgálatához, gondoskodnak a kötelező szűrő vizsgálatok időben történő megszervezéséről,

Pedagógiai szakmai szolgáltatókkal: továbbképzéseken, értekezleteken, egyéb rendezvényeken való részvétel, közreműködés céljából a szakmai vezető, a tagintézmény-igazgató, és az óvodavezető tart kapcsolatot.

Civil szervezetekkel: Az óvodák saját alapítványukkal, és egyéb civil szervezetekkel folyamatosan együttműködnek, és lehetőség szerint támogatják az integrált nevelés céljait.

9.3. A család-óvoda kapcsolata – az óvoda családsegítő és családokat támogató tevékenysége

Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében kiemelt feladatunk a családokkal való együttműködés, a megfelelő kapcsolatok kialakítása, felkutatása és mélyítése. Az ehhez szükséges kölcsönös bizalom elvét minden esetben betartjuk. Fontos ehhez a kapcsolat megfelelő kiépítése és kölcsönös ápolása. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos, és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy megismerjük a gyermekek családját, otthoni környezetüket, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket.

Célunk az együttműködés terén:

- a gyermekek fejlődésében a folytonosság biztosítása
- a gyermekek személyiségének megismerése,
- a családok megismerése a gyermek fejlesztéséhez
- folyamatos kétoldalú kommunikáció, melyet számos módon elősegít az intézmény, igazodva a család nyelvhasználati jellegzetességeihez
- a feladatok egységes értelmezése
- együttműködés és az ismeretek, információk rendszeres cseréje
- a gyermekneveléshez nyújtandó segítségadás koordinálása
- a kölcsönös bizalom megteremtése szülők aktív közreműködésére történő inspirálás saját gyermekeik óvodai nevelése terén:
- az óvodai és a szülői nevelés kölcsönös megismerése.
- az együttműködés szabályainak betartása,
- a közös célok megvalósítása a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében.
- a tanulási tevékenységek és tanulási lehetőségek kialakítása és fenntartására az otthoni és a szabadidős környezetben is

- a családok elköteleződésének támogatása
- kapcsolattartás a segítő szakma képviselőivel
- megérteni és elfogadni a gyerekek fejlődésének megfelelő nevelési programot/nevelési tervet/szakmai programot;
- megfelelő nevelési stratégiákat alkalmazni;
- hosszú távú együttműködéseket építeni az intézményekkel;
- támogató kapcsolatokat létrehozni a többi szülővel.

A pedagógusoktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítéletmentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe. A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családot rendszerként értelmezzük, építünk a szülők bevonására, aktív részvételére. Támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői reziliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybe vételéhez.

9.4. Az óvoda-iskolai átmenet támogatása

Intézményünkben fokozott figyelmet szánunk az iskolai élethez szükséges alap képességek megerősítésére, figyelembe véve az egyéni eltéréseket és fejlődési potenciálokat. Az egyes tagóvodák szoros szakmai kapcsolatot alakítanak ki a körzetükben lévő általános iskolákkal. Az együttműködés a következő formában valósul meg:

- a tanítók kezdeményezésére óvodapedagógusok látogatása az iskolában;
- októberben az átvezető időszak tapasztalatainak megbeszélése (az óvónők és a tanítók körében), feladatok meghatározása,

- az iskola életének, épületének, az ott dolgozó felnőttek munkájának megismertetése az iskolába kerülő gyerekekkel;
- iskolai nyílt napok meghirdetése.

Cél:

- az intézmény partnerkapcsolatainak bővítése, az együttműködési formák erősítése,
- intézményi és intézményközi műhelyek működtetése,
- intézményi átmenetet segítő programok kidolgozása és működtetése,
- a gyermekek iskolába lépéséhez szükséges fejlettségi szint eléréséhez és a sikeres iskolai előrehaladás megalapozásának érdekében óvoda-általános iskola átmenet program kidolgozása és bevezetése a kötelező felvételt biztosító általános iskolával
- az óvoda-iskola átmenet komplex (mérésen és nyomon követésen alapuló) differenciált pedagógiai támogatása
- a tanköteles kort elérő gyermekek közül az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget el nem érő gyermekek esetében beavatkozás a sikeres iskolai tovább haladásukat megalapozó készségek, képességek, attitűdök fejlődését elősegítő pedagógiai eszköztár használatával.

10. A pedagógiai munka dokumentációja

10.1. Az óvodában használt kötelező nyomtatványok

- Alapító okirat
- Felvételi előjegyzési napló
- Felvételi mulasztási napló
- Óvodai csoportnapló

- Óvodai törzskönyv
- Az óvoda éves pedagógiai, munkaterve
- A gyermekcsoport nevelési, tevékenységi programja
- Egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentumai

10.2. Az intézmény szakmai dokumentációs rendszerének felépítése

Az óvodai nevelőmunka átláthatóságát, folyamatosságát és jogszerűségét az óvodapedagógiai szakmai dokumentáció biztosítja. A dokumentáció vezetése a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően történik.

Az intézmény az oviKRÉTA rendszer használatával biztosítja a szakmai dokumentáció elektronikus vezetését és a jogszabályi előírásoknak megfelelő adattárolást. Az oviKRÉTA felületén rögzítésre kerülnek:

- a gyermekek személyi adatai és óvodai jogviszonya,
- a hiányzások, igazolt és igazolatlan mulasztások,

- a gyermekek fejlődésére vonatkozó pedagógiai megfigyelések, értékelések,
- a foglalkozás tervek, nevelési tervek

A dokumentációs kötelezettség teljesítése az óvodapedagógus szakmai feladata, amely biztosítja a nevelési folyamat folyamatosságát, a gyermekek egyéni fejlődési útjának nyomon követhetőségét, valamint a szülők és a fenntartó számára az átlátható működést.

10.3. A gyermekek fejlődésének nyomon követése

- a gyermek anamnézise,
- a gyermek fejlődésének mutatói
- a gyermek fejlődését elsegítő megállapítások, intézkedések,
- amennyiben a gyermeket Szakértői Bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításai,
- a fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedéseire tett javaslatai,
- a Szakértői Bizottság időszaki vizsgálatának megállapításait,
- a szülők tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket

11. A pedagógiai szakmai munka eredményessége

Feladata: a Pedagógiai Program és a megvalósulás összehasonlítása.

Célja: a visszacsatolás:

- helyesek-e a célok, feladatok,
- a feltételek alkalmasak-e a célok eléréséhez,
- a tevékenységrendszer és a szervezeti keretek megfelelnek-e a célok eléréséhez
- történt-e változás a kiinduláshoz képest (tervmódosítás vagy megerősítés),
- valamint a pedagógiai gyakorlat hatékonyságának mérése, segítése, fejlesztése.

A pedagógiai munka mérése, ellenőrzése, értékelése

Célja: a pedagógiai gyakorlat segítése, fejlesztése.

Területei:

- dokumentumok ellenőrzése, elemzése
- a nevelőmunka feltételeinek ellenőrzése
- a pedagógiai gyakorlat ellenőrzése, mérése elemzése, értékelése
- helyi nevelési program megvalósulásának nyomon követése, ellenőrzése, a beválás
- értékelése
- a gyermekek fejlődésének nyomon követése (mérések)
- a dolgozók teljesítményének mérése, értékelés.

Az óvoda pedagógiai munkájáért az óvoda vezetője felelős, ezért az ellenőrzés, mérés, értékelés is elsősorban az ő feladata. Fontos az objektív értékelés, mely alaposságot, körültekintést igényel.

TÉR (teljesítményértékelés)

A teljesítményértékelés célja, hogy támogassa a pedagógusok szakmai fejlődését, erősítse a nevelőmunka minőségét, és biztosítsa az óvodai nevelés folyamatának folyamatos megújulását. Az értékelés egyaránt szolgál visszajelzésként és fejlesztési iránymutatásként, valamint hozzájárul a pedagógiai program eredményes megvalósításához.

Feladata a pedagógus munkájának objektív, átlátható vizsgálata, a szakmai erősségek és fejlesztendő területek azonosítása, valamint az intézmény szakmai közösségének egységes szemléletű működésének támogatása.

Az értékelés szempontjai:

- a pedagógiai programban megfogalmazott nevelési célok megvalósítása,
- a gyermekek fejlődésének támogatása, differenciált fejlesztés,
- a módszertani kultúra, innováció és szakmai önfejlesztés,
- együttműködés a gyermekekkel, szülőkkel és a nevelőtestület tagjaival,

- adminisztratív és dokumentációs feladatok ellátása,
- a pedagógusethika és a jogszabályi előírások betartása.

Az intézmény önértékelés területei:

- Pedagógiai folyamatok
- Személyiség és közösségfejlesztés
- Eredmények
- Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció
- Az intézmény külső kapcsolatai

12. Nyilvánosság

A pedagógiai programot a nevelési-oktatási intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.

KIR-ben meg kell jeleníteni (közzétételi lista).

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az intézmény OM azonosítója: 026993	A Nyugati Városrészi Óvoda nevelőtestületének bevonásával készítette: <i>Kovácsné Hajdú Éva</i> Kovácsné Hajdú Éva igazgató Ph.
Az Nkt 83. § (2) g) pontja alapján az intézmény Pedagógiai Programját a fenntartó a <i>110/225 (X. 15.)</i>.....határozatszámon jóváhagyta. fenntartó képviselője Ph. 	
A Nyugati Városrészi Óvoda módosított Pedagógiai Programjáról az Nkt. 72. § (5) bekezdésében biztosított jogok alapján a Szülői Szervezet a tájékoztatást megkapta. <i>.....</i> Szülői Szervezet képviselője	
A Nyugati Városrészi Óvoda módosított Pedagógiai Programjáról a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) a) pont alapján az óvodai munkaközösség nevében szakmai véleményt nyilvánított <i>Nyilás Csaba</i> szakmai munkaközösség vezető <i>Székely Zoltán</i> szakmai munkaközösség vezető <i>Köbölcsé Molnár Márk</i> szakmai munkaközösség vezető	A Nyugati Városrészi Óvoda módosított Pedagógiai Programjáról a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (6) pontja alapján az intézmény vezetője az egészségfejlesztési és prevenciós program elkészítésénél beszerezte az óvodapszichológus és a védőnő véleményét <i>Bóka Mária</i> óvodapszichológus <i>Műhely Kálmán Péter</i> védőnő
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható az óvoda honlapján: www.nyugatiovoda.hu	Érvényes: A kihirdetés napjától: 2025.09.01-től visszavonásig